

«КУЛЬТУРНА-ДЕРЖАВА»
Громадська організація

Чуриков Ю.І.

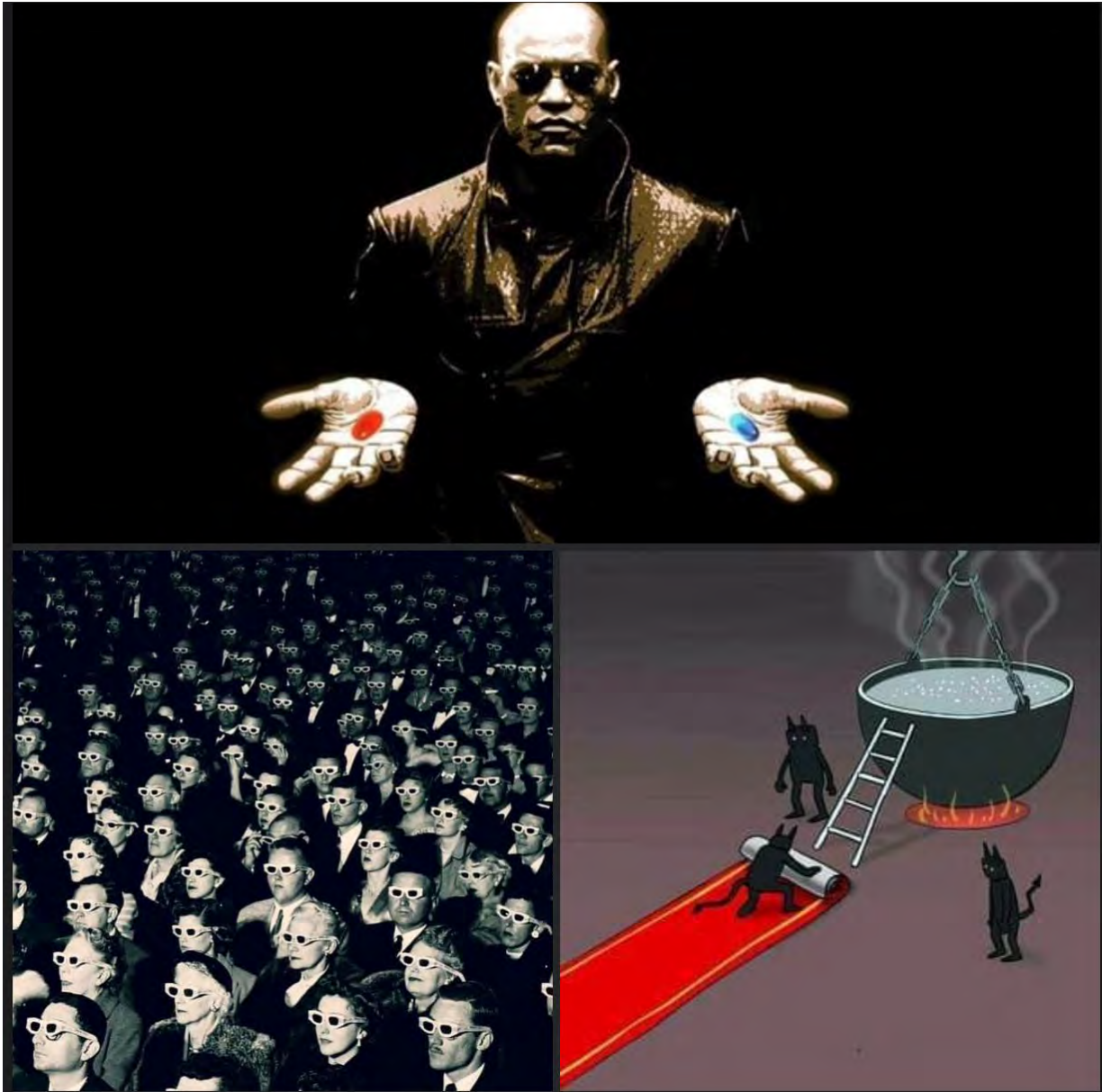
04071, м. Київ, вул. Верхній вал, 62, к.18
+380-098-043-57-52

E-mail: y_churikoff@ukr.net
код ЄДРПОУ 44952541

Тиж Ю.О.

Сертифікат на проектні роботи
Серія АА № 004182 виданий 21.12.2018 р.

www.kyiv-heritage.com
www.kyiv-heritage-guide.com
www.kyiv-landuse.com

Україна: ВИЗВОЛЕННЯ

Дайджест. Том 3

Книга 12. Статті та новини, № 2.201-2.400

Київ - 2026

1. АНОТАЦІЯ

1. Дайджест (преса)

Дайджест (англ. *digest* — стислий виклад, резюме) — інформаційний продукт (видання, стаття, **підбірка**), що містить виклад творів у вигляді витягів з оригіналу чи у формі його вільного перекладу або добірку у повному чи скороченому вигляді найцікавіших творів, вибраних з інших видань.

Як правило, до такого передруку систематично вдаються провінційні друковані газети, які мають слабку кореспондентську мережу і відчувають брак інформації й поповнюють її недостачу за рахунок столичних видань. Наявність великої кількості дайджестів — ознака низького фахового рівня видання. Свідченням журналістської майстерності є наявність у газеті чи журналі значної кількості ексклюзивних матеріалів, тобто таких, що виготовлені саме для цього видання його кореспондентами та оглядачами.

Але навіть авторитетні газети з глибокими традиціями сьогодні не обходяться без передруків найбільш цікавих матеріалів з інших видань, вміщуючи їх у рубриках «Наші передруки», «Дайджест» тощо. Для читачів такі рубрики цікаві, оскільки в них часто із скороченням малоістотних частин уміщуються сенсаційні, непересічні твори та праці, які збагачують читача новими знаннями, несподіваними інтерпретаціями фактів.

Первісно дайджестами називалися адаптовані для масового читання твори світової класики. Великі за обсягом романи стискувалися до розміру брошурки, що потребувала невеликого часу для ознайомлення й дешево коштувала. За допомогою такого видання можна було за півгодини «пройти» «Сагу про Форсайтів» Д. Голсуорсі чи «Війну і мир» Л. Толстого. Зрозуміло, що такі дайджести могли дати тільки псевдознання і аж ніяк не знайомили читачів ні з реальною філософською концепцією, ні з образним світом творів. Тим паче, що будь-який переказ обов'язково містить у собі елементи вибіркості, а, отже, й інтерпретації.

2. Моніторинг ЗМІ

Підготовка дайджестів публікацій є однією з найбільш поширених послуг у галузі **професійного моніторингу** засобів масової інформації. Її зміст полягає у створенні **добірки найважливіших матеріалів за визначеною тематикою та за визначений період**. Такий інформаційний продукт надає змогу відслідковувати головні новини у певному напрямку, отримувати експертні оцінки та прогнози розвитку галузі, відстежувати діяльність конкурентів тощо.

Перевагою цього виду отримання даних є відсутність «інформаційного шуму».

2. ПЕРЕДМОВА

3. ВСТУП

А. Авторитаризм

— это политический режим, при котором централизованная, несменяемая власть одного лица или группы (например, партии) сосредоточена в своих руках, при этом сохраняются отдельные экономические и гражданские свободы. В таком режиме оппозиция подавляется или не имеет возможности существенно влиять на политику, а граждане не могут влиять на смену власти через выборы. Основное отличие от тоталитаризма заключается в том, что авторитаризм не стремится контролировать все сферы жизни граждан, оставляя большую часть частной жизни без вмешательства государства.

1. Ключевые характеристики авторитаризма

- (1) **Централизация власти:** Вся или большая часть власти сосредоточена в руках одного лидера или узкой группы лиц.
- (2) **Подавление оппозиции:** Несистемная оппозиция полностью подавляется, а легальная оппозиция лишена возможности существенно влиять на политику.
- (3) **Сохранение свобод:** Отдельные экономические, гражданские и духовные свободы могут сохраняться, но под контролем государства.
- (4) **Отсутствие реального контроля:** Население не имеет возможности контролировать процесс принятия и исполнения политических решений.
- (5) **Невозможность смены власти через выборы:** Сменить авторитарного лидера в результате выборов практически невозможно.

2. Отличия от тоталитаризма

- (1) **Сфера контроля:** Тоталитаризм стремится к полному контролю над всеми аспектами жизни граждан, в то время как авторитаризм фокусируется на политической сфере и может не вмешиваться в частную жизнь.
- (2) **Идеология:** Тоталитарный режим требует идеологической однородности и мобилизует население вокруг государственной идеологии, тогда как в условиях авторитаризма **идеология может отсутствовать или быть второстепенной, и чем аполитичнее население, тем лучше.**
- (3) **Цель:** Тоталитаризм часто связан с построением утопического государства, тогда как **авторитаризм в основном направлен на решение текущих задач и поддержание стабильности.**

Б. Тоталитаризм

— это политический режим, при котором государство осуществляет абсолютный, полный (тотальный) контроль над всеми аспектами жизни общества и каждого человека. Он характеризуется наличием одной правящей партии, единой государственной идеологии, монополией на информацию и экономику, а также использованием идеологического террора и репрессий для подавления любого сопротивления.

1. Ключевые признаки тоталитаризма

- (1) **Однопартийная система:** Существует только одна массовая партия, слитая с государственным аппаратом, которая обладает монопольным правом на политическую деятельность.
- (2) **Государственная идеология:** Разработана и навязывается единая идеология, которая объявляется абсолютной истиной. Любое несогласие с ней считается преступлением.
- (3) **Монополия на информацию:** Государство контролирует все средства массовой информации (печать, радио, телевидение), а также образовательные и культурные программы, создавая монополию на распространение «официальной» информации.
- (4) **Государственный контроль над экономикой:** Государство полностью контролирует экономическую и профессиональную деятельность, подчиняя её своим идеологическим целям.
- (5) **Идеологический террор и репрессии:** Используется как массовый террор и репрессии, так и идеологический террор для борьбы с любыми инакомыслящими и «врагами народа». Репрессии могут быть направлены не только на политических оппонентов, но и на тех, кто нарушает экономические или профессиональные нормы, которые превращаются в идеологические проступки.
- (6) **Культ личности:** Часто наблюдается культ личности вождя или правителя, который является воплощением идей партии.
- (7) **Мобилизация населения:** Регулярная мобилизация населения для достижения великих целей, которые ставит перед собой государство.

2. Отличие от авторитаризма

В отличие от авторитаризма, который стремится контролировать в основном публичное пространство и политическую сферу, тоталитарный режим пытается **полностью подчинить себе и частную жизнь граждан, а также их мысли.**

ДАЙЖЕСТ

Алексей Куш

2 мин. · 🌐

2026-06-08 ...

Чи дочекаємось ми повідомлення від **Уряду**, що завдяки їх ефективним рішенням, необхідний ресурс почала генерувати **національна економіка**?

І новий допис нового прем'єр-міністра буде, наприклад, таким: "отримали зростання ВВП на 10%".

Отримали

€2,8 млрд

у межах Ukraine Facility

Прем'єр-міністерка України
Юлія Свириденко

Навіть якщо Україна буде отримувати всі ракети до Patriot їх не вистачить, про що говорять цифри виробництва балістичних ракет у РФ

Запуск зенітної ракети MSE із ЗПК Patriot PAC-3 (фото US DoD)

2026-06-07

Протиракетні системи Patriot не можуть бути панацеєю, бо навіть якщо США будуть передавати всі вироблені PAC 3 MSE їх не вистачить, а тому потрібні ще й інші засоби.

Виробництво балістичних, аеробалістичних та гіперзвукових ракет у РФ вже доволі сильно обігнало виробництво ракет до зенітного ракетного комплексу Patriot. Про це свідчать дані Головного управління розвідки міноборони України.

Зокрема видання [УП](#), поширило відповідь ГУР МОУ на запит щодо оцінки виробництва ракетного озброєння у РФ. Але попри те, що ця інформація могла сприйнятися, як стрімке збільшення виробництва, це не так, бо місяць тому ці самі цифри від ГУР МОУ опублікувало видання [NV](#).

ОТРК "Искандер-М" з балістичними ракетами 9М723

Загалом за даними українських розвідників, якщо брати до уваги лише ті ракети, для перехоплення яких необхідний Patriot, щомісяця:

- (1) Балістичні 9М723 до ОТРК "Искандер-М": 60 одиниць
- (2) Балістичні РМ-48У для ЗРК С-300/400: 40 одиниць
- (3) Аеробалістичні Х-47М2 "Кинжал": 10 одиниць
- (4) Гіперзвукові "Циркон": до 3 одиниць

Загалом до 113 балістичних, аеробалістичних та гіперзвукових ракет щомісяця.

Водночас

— за весь 2025 рік у США компанія Lockheed Martin виробила 620 протиракет РАС 3 MSE.

— Це по 51-52 ракет на місяць.

Враховуючи заплановане прискорення темпів виробництва, можливо у цьому році буде вироблено 700-750 одиниць цих протибалістичних ракет.

— Тобто у середньомісячному темпі 58-63 одиниць на місяць.

MSE PAC-3

Тобто, якщо Вашингтон кардинально змінить свою політику та направить всі вироблені ракети до України, то їх вже не вистачає.

Навіть при використанні у пропорції 1:1, як зараз роблять Повітряні сили, попри штатну витрату від двох протиракет на одну ціль.

Водночас реальні постачання до України протиракет до Patriot й так ускладнене, бо США мають бажання поповнити власні запаси після війни з Іраном, під час якої витратили, за оцінками, від 45% до 61% запасів цих ракет.

Аналогічне бажання мають й Бахрейн, Кувейт, Катар, ОАЕ та Саудівська Аравія, які також відстріляли, за оцінками, кілька тисяч протиракет до Patriot.

Саме тому, **лише протиракет не можуть бути відповіддю на балістичну загрозу з боку РФ.**

Без ударів по самих пускових, по складах з ракетами, по їх виробництву будь-яка протиракетна оборона не справиться з такою загрозою.

№ 2.203

Качка: Україна на фінальному етапі за всіма реформами у верховенстві права

НОВИНИ — ПОНЕДІЛОК, 8 ЧЕРВНЯ 2026, 16:51 — СЕРГІЙ СИДОРЕНКО

ПОДІЛИТИСЬ:

В уряді є переконання, що Україна може завершити виконання фундаментальних критеріїв ЄС протягом лічених років.

Про це заявив віцепрем'єр з питань європейської інтеграції Тарас Качка у Києві, під час панельної дискусії за участі єврокомісарки Марти Кос, повідомляє кореспондент "Європейської правди".

Качка вважає, що зроблене Україною наразі дозволяє говорити про наближення держави до завершення найважливіших реформ у процесі європейської інтеграції.

Віцепрем'єр підкреслив, що Україна і сама розуміє важливість верховенства права на шляху до ЄС. "Верховенство права – це серце того, що є центром європейської інтеграції", – підкреслив він.

Тарас Качка, утім переконаний, що прогрес, досягнутий Україною, є значним.

"У питанні верховенства права немає жодної структурної реформи, де ми маємо починати з нуля. По всіх напрямках ми на фінальному етапі", – наголосив він, згадавши про те, що Україна ще до повномасштабної війни внесла зміни до Конституції у частині судочинства, а також провела реформи за низкою напрямків.

"Отже, ми на завершальному етапі. Інше питання, що ця остання миля часто є найскладнішою", – додав віцепрем'єр.

"Тож план завершити виконання індикаторів протягом місяців – саме місяців, а не років – це цілком реальний план", – заявив він.

ЧТО ЕСЛИ СОЗНАНИЯ НЕТ ВООБЩЕ?

2026

Александр *Молчанов*

Представьте, что вы смотрите на закат. Небо - оранжевое, тёплое, почти живое. Вы чувствуете что-то, что сложно назвать словами: красоту, покой, лёгкую грусть. Этот опыт - субъективный, внутренний, ваш - кажется самой очевидной вещью в мире. Более очевидной, чем таблица умножения. Более очевидной, чем то, что Земля круглая.

А теперь предположим, что этого опыта не существует.

— Что никакого «оранжевого» внутри вас нет. Никакой «красоты». Никакого «вашего». Что всё это - грандиозный самообман, который мозг проделывает сам с собой. Что сознание - это история, которую рассказывает о себе машина, и ничего, кроме этой истории, нет.

Это и есть иллюзионизм.

Одна из самых радикальных - и одна из самых интересных - философских позиций в современной науке о сознании.

Чтобы понять, почему иллюзионизм вообще появился, нужно сначала разобраться с тем, что он пытается опровергнуть.

В 1995 году австралийский философ Дэвид Чалмерс опубликовал статью, которая изменила всю дискуссию о сознании.

Он разделил вопросы о сознании на две группы.

1) — «Лёгкие проблемы» - это вопросы о том, как мозг обрабатывает информацию, управляет вниманием, интегрирует данные от разных органов чувств, различает сон и бодрствование.

Они называются лёгкими не потому, что просты - нейробиологи бьются над ними десятилетиями. Они лёгкие в том смысле, что в принципе понятно, как к ним подступаться. Это вопросы о функциях, о механизмах, о том, «как это работает».

2) — «Трудная проблема» - совсем другое.

Почему всё это сопровождается субъективным опытом? Почему обработка информации о длине световой волны ощущается как

«красный»? Почему вообще что-то ощущается? Откуда берётся это «изнутри»?

Философы называют это квалиа - субъективные качества опыта.

— Боль - не просто сигнал об опасности, а то, что больно. Красный - не просто код, а то, как выглядит красный.

Это «как» и есть самое странное.

Мы знаем всё о нейронах, которые активируются при виде закатного неба. Но мы не знаем, почему при этом вообще что-то чувствуется.

Чалмерс считал, что трудная проблема принципиально неразрешима в рамках физикализма.

Что субъективный опыт - это нечто особенное, несводимое к материальным процессам.

Это позиция называется дуализмом свойств:

— физический мир есть, и к нему добавляется что-то ещё - феноменальное сознание.

Против этой позиции и выступили иллюзионисты.

Главный представитель иллюзионизма - британский философ Кит Франкиш.

— В 2016 году он опубликовал манифест, который назвал просто: «Иллюзионизм как теория сознания».

Его позиция на первый взгляд звучит абсурдно:

— квалиа не существуют.

Субъективный опыт в том виде, в котором мы его себе представляем, - это иллюзия.

Но здесь нужно быть внимательным.

Франкиш не говорит, что у вас нет никакого внутреннего мира.

Он говорит другое:

— **то, что вы думаете о своём внутреннем мире, - неверно.**

Разница принципиальная.

Когда вы смотрите на красный квадрат, что-то происходит.

— Нейроны работают, информация обрабатывается, в мозге возникают определённые состояния. Это всё реально.

Но вот это ощущение, что «красное» обладает каким-то особым, несводимым, абсолютно субъективным качеством - вот это иллюзия.

Мозг ошибочно представляет свои собственные состояния как нечто особенное, феноменальное, принципиально отличное от физических процессов.

Другими словами:

— сознание есть.

Иллюзорны квалиа - то особое, несводимое «каково это» быть вами.

Франкиш сравнивает это с другими иллюзиями, которые мозг производит постоянно.

— Цвета, которые мы видим, - не свойство объектов, а конструктор мозга.

Ощущение, что мир стабилен, когда вы двигаете глазами, - тоже иллюзия, потому что изображение на сетчатке дёргается.

Мозг - фабрика иллюзий. Почему квалиа должны быть исключением?

Здесь многие скептики говорят: ну и что? Называй это иллюзией или не называй - от этого ничего не меняется.

Больно всё равно больно.

Это возражение кажется сильным.

Но у иллюзионистов есть ответ.

Они говорят:

— то, что меняется - это объяснительный разрыв. Та самая «трудная проблема Чалмерса».

Если квалиа существуют в том виде, в каком мы их себе представляем - как нечто принципиально субъективное, несводимое к физическому - то наука в принципе не может их объяснить.

Потому что наука работает с третьим лицом:

— она описывает процессы, которые можно наблюдать, измерять, воспроизводить.

А квалиа принципиально от первого лица:

- они доступны только вам.

Это значит, что перед нами либо вечная тайна, либо нужно звать на помощь что-то нематериальное

— душу, панпсихизм, квантовое сознание Пенроуза.

Всё это варианты, которые многих учёных не устраивают.

Иллюзионизм делает другой ход:

— «квалиа не такие, какими кажутся».

Мозг ошибочно интроспектирует свои собственные состояния.

И вот тогда трудная проблема перестаёт быть трудной - она превращается в научную задачу:

— **объяснить, почему мозг так себя представляет.**

Это похоже на то, как работает объяснение температуры.

— Когда-то казалось, что горячее - это особое качество, которое нельзя объяснить через движение молекул. Потом оказалось, что можно. «Тепло» как субъективное ощущение осталось, но загадка температуры как физического явления была решена.

Иллюзионисты хотят сделать с квалиа то же самое.

Иллюзионизм - не одиночная эксцентричная идея.

За ним стоит целая традиция.

Деннет первым.

Дэниел Деннет - американский философ, автор книги «Объяснённое сознание» (1991) - один из первых и самых последовательных защитников того, что можно назвать предшественником иллюзионизма.

Он называл квалиа «философским монстром» и утверждал, что они просто не существуют в том виде, в котором их описывают философы сознания.

Деннет придумал термин «гетерофеноменология» - метод изучения сознания, при котором исследователь принимает отчёты субъекта всерьёз, не принимая их буквально.

Деннета за эту позицию долго и охотно критиковали.

Чалмерс говорил, что Деннет просто «меняет тему» - вместо того чтобы объяснить сознание, он объясняет что-то другое и называет это сознанием. Деннет с этим не соглашался всю оставшуюся жизнь. Он умер в 2024 году.

Марвин Минский, один из отцов искусственного интеллекта, придерживался схожих взглядов: сознание - это не особая субстанция, а описание определённых вычислительных процессов.

Патриция Чёрчленд - нейрофилософ - всю карьеру посвятила тому, чтобы показать: народная психология с её «убеждениями», «желаниями» и «квалиа» - это грубая теория, которая будет вытеснена нейронаукой точно так же, как флогистон был вытеснен химией.

Франкиш в 2016 году дал этой позиции точное название и оформил её в связную теорию.

С тех пор дискуссия стала значительно более предметной.

Один из самых интересных аргументов в пользу иллюзионизма - данные о ненадёжности интроспекции.

Это уже не философия, а экспериментальная психология. Мы думаем, что знаем, что происходит внутри нас.

Что у нас есть привилегированный доступ к собственным ментальным состояниям.

Это интуиция настолько сильная, что кажется неоспоримой.

Но данные говорят другое.

В классических экспериментах Нисбетта и Уилсона (1977) испытуемым давали выбрать один из нескольких предметов - например, пар чулок - и спрашивали, почему они выбрали именно этот.

— Люди уверенно объясняли своё решение качеством материала, эластичностью, внешним видом. Никто не говорил: «Потому что он лежал справа». Но именно расположение в пространстве и было главным предиктором выбора - это проверялось экспериментально. Люди не осознавали настоящую причину своего выбора и придумывали правдоподобное объяснение постфактум.

Это явление называется конфабуляцией - мозг производит убедительные объяснения своих же процессов, не имея к ним реального доступа.

— Эксперименты с расщеплённым мозгом (пациенты, у которых перерезано мозолистое тело) показали ещё более странное: левое

полушарие постоянно придумывает истории, объясняющие действия, которые на самом деле инициировало правое. Пациент делал что-то по команде, поступившей в правое полушарие, а левое - не получившее этой информации - немедленно придумывало объяснение. Михаил Газзанига, который изучал этих пациентов десятилетиями, назвал этот механизм «интерпретатором».

Мозг - рассказчик. Он постоянно создаёт нарративы о том, что происходит.

— И эти нарративы не всегда соответствуют тому, что происходит на самом деле. Если мозг так охотно врёт о причинах своих действий - почему он должен быть честен о природе своих квалиа?

Есть конкретный феномен, который иллюзионисты любят приводить в пример:

— феномен изменения при сличении, или «слепота к изменениям» (change blindness).

В экспериментах Роналда Ренсинка испытуемым показывали две фотографии с существенными различиями, чередуя их с коротким серым экраном. Разница могла быть огромной - исчезал самолётный двигатель, менялся цвет рубашки главного персонажа. Но испытуемые её не замечали. Минутами.

— Казалось бы, мы видим мир во всей его полноте - богатый, детальный, цветной.

— На самом деле мозг строит модель, которая кажется полной, но таковой не является.

Периферийное зрение размыто. Большую часть того, что кажется нам «видимым», мы достраиваем из памяти и ожиданий.

Философ Алва Ноз называет это «иллюзией богатства»:

— у нас нет плотного внутреннего кинотеатра с высоким разрешением.

Есть нечто куда более скудное, которое мозг представляет нам как богатое.

Если мозг создаёт иллюзию богатства зрительного опыта - вполне логично допустить, что он создаёт и иллюзию особой «феноменальной» природы этого опыта.

Самый сильный аргумент против иллюзионизма сформулировал Дэвид Чалмерс одной фразой:

— «Иллюзия всё равно требует иллюзиониста».

— Чтобы существовала иллюзия закатного неба - должен быть кто-то, для кого это иллюзия. Иллюзия предполагает субъекта. Если сознание - это иллюзия, то кто именно заблуждается?

Это не просто красивый риторический ход.

Это указание на настоящую проблему.

Когда мы говорим, что температура

— это иллюзия (на самом деле это движение молекул), мы не отрицаем само «ощущение тепла».

Мы переописываем его физическую природу. Ощущение остаётся.

Когда иллюзионисты говорят, что квалиа - иллюзия, они должны объяснить, что именно остаётся.

И вот здесь начинаются трудности.

Франкиш отвечает так:

— остаются функциональные состояния - состояния, которые играют ту же роль, что мы приписываем квалиа, но не обладают той таинственной «феноменальной» природой, которую мы им приписываем.

Мозг представляет эти состояния как обладающие квалиа - но это представление ложное.

Чалмерс считает, что это уклонение от вопроса.

— Потому что само это «представление» - тоже опыт. И оно снова требует объяснения. Короче, спор продолжается.

Нейронаука в этом споре занимает осторожную позицию.

Большинство нейробиологов не любят метафизические дискуссии и предпочитают работать с тем, что можно измерить.

Но некоторые данные косвенно поддерживают иллюзионистский взгляд.

1. «Антисипаторная активность мозга»

— Многочисленные исследования показывают, что мозг принимает решения раньше, чем человек осознаёт их.

Знаменитые эксперименты Бенджамина Либета в 1980-х:

— активность в моторной коре, предшествующая движению, начиналась за 550 миллисекунд до самого движения, тогда как осознание намерения двигаться возникало примерно за 200 миллисекунд.

Это значит, что сознательное «я решил» - возможно, не причина действия, а его интерпретация постфактум.

2. «Глобальное рабочее пространство»

Теория Бернара Баарса и Станисласа Деана описывает сознание как «глобальное рабочее пространство»

— механизм, который транслирует информацию из специализированных модулей мозга в общий доступ.

Это функциональное описание:

— сознание - это то, что происходит, когда информация становится глобально доступной.

Никаких квалиа в этой теории нет - только функции.

3. «Предиктивное кодирование»

Теория Карла Фристана и Энди Кларка:

— мозг - это машина предсказаний. Он постоянно строит модели реальности и сверяет их с входящими данными. То, что мы воспринимаем - это не реальность, а наилучшая текущая гипотеза мозга о реальности.

Это не иллюзионизм в чистом виде, но близко: восприятие - это конструкция, а не прямой доступ к миру.

В 2023 году Кристоф Кох - нейробиолог, который провёл десятилетия, изучая нейронные коррелянты сознания вместе с Фрэнсисом Криком

— публично признал поражение в двадцатипятилетнем споре с Дэвидом Чалмерсом.

Спор касался Интегрированной теории информации (ИТИ) Джулио Тонони - одной из ведущих научных теорий сознания.

Кох ставил на ИТИ. Группа исследователей провела масштабное «adversarial collaboration» - эксперимент, специально разработанный, чтобы различить конкурирующие теории сознания.

Результаты не поддержали ни одну теорию однозначно, и Кох признал, что его ставка не сыграла.

Это редкий случай в науке: публичное признание проигрыша в споре.

И оно говорит о том, в каком состоянии находится вся область:

— ни одна теория сознания пока не победила.

— **Иллюзионизм** - один из претендентов. Но только один.

Что это открытие меняет и какие открывает перспективы?

Иллюзионизм - это не просто академическая позиция.

— У него есть последствия, которые выходят далеко за пределы философских семинаров.

4. Для науки о сознании

— Если иллюзионизм прав, трудная проблема перестаёт быть непреодолимым барьером.

— Вопрос «почему вообще что-то ощущается» превращается в вопрос «почему мозг создаёт такое представление о себе» - а это уже нейробиологически атакуемая задача. Это меняет программу исследований.

5. Для «искусственного интеллекта»

Если сознание - это определённый тип информационной организации, а не что-то принципиально нематериальное, то вопрос о «сознательных машинах» приобретает другой смысл.

Машина может создавать точно такое же «ложное представление» о своих внутренних состояниях - и с иллюзионистской точки зрения это будет неотличимо от «настоящего» сознания.

Это делает вопросы об этике ИИ значительно острее.

— Если мы не можем отличить «настоящее» сознание от его функционального эквивалента - на каком основании мы решаем, что у системы есть или нет морально значимый опыт?

6. Для медицины

Лечение боли, депрессии, тревоги - всё это упирается в вопрос о природе субъективного опыта. Если боль - это не нечто принципиально субъективное, а функциональное состояние, которое мозг неверно интерпретирует, это открывает новые пути вмешательства.

Не только химические, но и когнитивные: изменить не само состояние, а то, как мозг его представляет.

7. Для понимания себя

Это, пожалуй, самое интересное.

Иллюзионизм, если в нём есть правда, означает: вы не такие, какими себя представляете.

Ваше ощущение себя как субъекта с богатым внутренним миром - это рассказ, который мозг рассказывает о себе. Рассказ, возможно, очень неточный.

— Буддийские практики медитации тысячелетиями говорят примерно о том же: то, что мы принимаем за «я» - это конструкт, нарратив, не имеющий фиксированной субстанции.

Когда медитирующий «видит» это напрямую, не через философский аргумент, а через опыт - это называется анатта, не-я. И многие описывают это переживание как облегчение.

Иллюзионизм и буддийская психология пришли к похожим выводам с совершенно разных сторон. Это само по себе любопытно.

Иллюзионизм не победил.

Он - одна из позиций в споре, который ещё очень далёк от разрешения.

Но он поставил вопросы, которые теперь невозможно игнорировать.

1) — **Первый: если квалиа - это иллюзия, то чья? Кто «видит» эту иллюзию изнутри, и как возникает этот «кто»?**

2) — **Второй: есть ли разница между системой, которая «по-настоящему» сознательна, и системой, которая лишь ведёт себя как сознательная и создаёт такое же ложное представление о своих состояниях? Можно ли эту разницу обнаружить - и имеет ли она значение?**

3) — **Третий, самый неудобный: если трудная проблема сознания исчезает вместе с квалиа - не потому, что мы её решили, а потому, что объявили иллюзорной - это решение или уклонение?**

— Кит Франкиш говорит: это вполне рабочее решение.

— Чалмерс говорит: это жульничество.

Оба умны. Оба последовательны. И ни один из них не знает ответа.

Мозг продолжает смотреть на закатное небо. И что-то чувствовать. Что именно - мы пока не знаем.

№ 2.205

Валютно-курсова політика НБУ: якою ціною досягається така «стабільність»

2026-06-08

[Богдан Данилишин](#)

Національний банк із жовтня 2023 року формально перейшов до режиму «керованої гнучкості» курсу

Валютна стабільність у війсьній економіці – це не лише питання курсу долара. Сьогодні ми можемо говорити, що це проблема довіри, резервів, експортно-імпортних операцій, банківської ліквідності, інвестицій і здатності держави фінансувати війну та відновлення.

Саме тому нинішня валютно-курсова політика НБУ потребує не апологетики, якою останній часом розкидуються гувернери НБУ, а критичного аналізу.

Відомо, що Національний банк із жовтня 2023 року формально перейшов до режиму «керованої гнучкості» курсу.

За логікою НБУ, офіційний курс має визначатися на основі міжбанківського ринку, а регулятор повинен лише згладжувати надмірні коливання та компенсувати структурний дефіцит валюти. Водночас у самому поясненні НБУ закладена ключова суперечність, яка зводиться до того, що ринок ніби визначає курс, але центральний банк «на постійній основі» компенсує дефіцит іноземної валюти. Тобто курс залишається не стільки ринковим, скільки адміністративно підтримуваним через резерви.

Сьогодні офіційний курс гривні до долара перебуває біля історично високих рівнів: на 6 червня 2026 року НБУ встановив курс 44,3793 грн за долар і 51,6686 грн за євро. Але головне питання не в самому числі, а якою ціною досягається така «стабільність» і які дисбаланси вона накопичує.

1. Стабільність за рахунок резервів

Проблема валютно-курсової політики НБУ полягає в тому, що вона дедалі більше спирається на продаж валюти з резервів, а не на відновлення експортної спроможності, приплив інвестицій чи структурне оздоровлення платіжного балансу.

За підсумками травня 2026 року міжнародні резерви України становили 45,7 млрд доларів і за місяць зменшилися на 5,2%; сам НБУ пояснив це валютними інтервенціями та борговими виплатами.

У травні регулятор продав на валютному ринку 3,135 млрд доларів. За даними регулятора щодо інтервенцій, лише за січень-травень 2026 року чистий продаж валюти становив близько 18,3 млрд доларів: 3,74 млрд у січні, 2,99 млрд у лютому, 4,77 млрд у березні, 3,59 млрд у квітні та 3,19 млрд у травні.

— Це вже не просто технічне згладжування волатильності.

— Можемо вважати, що це системне фінансування валютного дефіциту економіки через резерви.

Поточний обсяг резервів, за оцінкою НБУ, покриває 4,7 місяця майбутнього імпорту.

Формально це ще достатній рівень, однак динаміка тривожна:

— якщо курсова стабільність щомісяця потребує продажу мільярдів доларів, то валютна політика стає залежною від ритмічності міжнародної допомоги.

Будь-яка затримка зовнішнього фінансування автоматично перетворюється на ризик для курсу, очікувань і банківської системи.

2. Курс не лікує зовнішній дисбаланс, а маскує його

Головна загроза нинішньої політики не в тому, що гривня поступово послаблюється.

На мій погляд - **загроза в тому, що курс використовується як інструмент демонстрації стабільності, тоді як фундаментальні зовнішні дисбаланси поглиблюються.**

У квітні 2026 року дефіцит поточного рахунку платіжного балансу розширився до 4,9 млрд доларів проти 1,8 млрд доларів у квітні 2025 року. За січень-квітень 2026 року дефіцит поточного рахунку вже становив 14,4 млрд доларів, а без урахування реінвестованих доходів і грантів – 19,4 млрд доларів. НБУ прямо вказує, що причина – швидше зростання імпорту товарів порівняно з експортом: у квітні експорт зріс на 11,9%, а імпорт – на 31,1%. Цю картину підтверджує й митна статистика: у першому кварталі 2026 року Україна імпортувала товарів на 23,4 млрд доларів, тоді як експортувала лише на 10,1 млрд доларів. Тобто країна живе з величезним торговельним розривом, який покривається зовнішньою допомогою, борговими ресурсами, інтервенціями НБУ та внутрішнім перерозподілом валютної ліквідності. За таких умов валютна стабільність стає не ознакою здорової економіки, а симптомом її зовнішньої залежності. Так вона заспокоює ринок, але не змінює структуру економіки, робить імпорт прогнозованішим, але не створює нову експортну базу. Можемо навіть говорити, що вона підтримує споживання, але не стимулює виробничу модернізацію.

3. Пастка «дорогої гривні»

НБУ пояснює збереження облікової ставки на рівні 15% необхідністю підтримати привабливість гривневих інструментів, стійкість валютного ринку та контрольованість інфляційних очікувань. У короткостроковому вимірі це зрозуміло: високі ставки справді стримують попит на валюту, підтримують гривневі депозити та ОВДП, зменшують ризик панічної доларизації. Але в середньостроковому вимірі така політика створює пастку. Економіка отримує дорогу гривню, високі кредитні ставки, слабкі стимули до інвестицій і перевагу фінансових операцій над виробничими. Коли бізнесу вигідніше тримати ліквідність у фінансових інструментах, ніж вкладати у виробництво, економіка не відновлюється повноцінно. В більшій мірі вона консервується.

Особливо небезпечно, що валютна політика поєднується з жорсткою монетарною політикою.

Інфляція у квітні 2026 року прискорилася до 8,6% у річному вимірі, а місячне зростання цін становило 1,4%; НБУ пояснює це насамперед подорожчанням пального, шоками пропозиції та зростанням витрат бізнесу. Це означає, що значна частина інфляції має не монетарну, а витратну й імпорتنу природу. У такій ситуації надмірна ставка не усуває причини інфляції, а лише пригнічує кредит, інвестиції та внутрішній попит.

4. Загроза для банківської системи

На перший погляд, банківська система виглядає стійкою.

За даними НБУ, у I кварталі 2026 року прибуток до оподаткування платоспроможних банків зріс на 6,4% рік до року, чистий процентний дохід – на 19,8%, а чиста процентна маржа становила 7,6%.

Але ця стійкість має неоднозначну природу.

Розглянемо основні аспекти.

1) — По-перше, банківська прибутковість значною мірою формується в умовах високих ставок, державного боргового ринку, депозитних сертифікатів НБУ та обмеженої конкуренції за якісного позичальника – самої держави. Це не повноцінна модель розвитку банківської системи, а модель воєнної фінансової ренти. Вона може підтримувати прибутковість, але не гарантує глибокого кредитування економіки.

2) — По-друге, валютна політика створює ризик очікувань. Якщо населення й бізнес бачать, що курс підтримується мільярдними інтервенціями, вони можуть сприймати стабільність як тимчасову. У разі зовнішнього шоку – затримки допомоги, енергетичної кризи, погіршення фронтової ситуації, зростання імпорту пального – попит на валюту може різко зрости. Тоді банківська система зіткнеться не лише з валютним, а й із ризиком ліквідності.

3) — По-третє, девальваційні очікування вже впливають на структуру заощаджень. В Огляді банківського сектору за травень 2026 року НБУ зазначає, що рівень доларизації вкладів фізичних осіб у I кварталі підвищився на 0,9 в. п. до 34,1% під впливом послаблення курсу гривні. (Національний банк України).

Це важливий сигнал: навіть контрольована девальвація поступово змінює поведінку вкладників. Якщо очікування погіршаться, банки можуть отримати перетік гривневих ресурсів у валюту, що ускладнить кредитування та управління ліквідністю.

4) — По-четверте, девальвація погіршує фінансовий стан тих позичальників, які залежать від імпорту, енергоносіїв, валютних контрактів або зовнішніх

компонентів. Це може не одразу відобразитися у балансах банків, але з часом підвищує кредитний ризик, особливо для малого й середнього бізнесу, торгівлі, транспорту, енергозалежних виробництв.

5. Головна помилка НБУ

Головна помилка НБУ – **спроба подати валютну стабільність як самодостатній успіх.**

Насправді стабільний курс має сенс лише тоді, коли він є результатом сильної економіки, експорту, продуктивності, інвестицій і довіри.

Якщо ж стабільність купується резервами, високою ставкою та зовнішньою допомогою, вона стає дорогою і вразливою.

— НБУ фактично проводить політику, за якої гривня утримується в коридорі керованого послаблення, але економіка не отримує достатнього імпульсу для структурної перебудови.

Імпорт зростає швидше за експорт, поточний рахунок погіршується в той час коли резерви витрачаються швидкими темпами.

— Крім того, кредит залишається дорогим, банки отримують прибутки в більшій мірі за рахунок воєнної ренти, але не стають повноцінним двигуном інвестиційного відновлення.

Це загрожує Україні трьома системними наслідками.

1) — Перший – **втрата валютного маневру.**

Чим більше резервів витрачається на підтримку поточного режиму, тим менше простору залишається для реакції на справді критичні шоки.

2) — Другий – **консервація імпортозалежної моделі.**

Зрозуміло, що вже четвертий рік триває війна. Але коли курсова політика пом'якшує наслідки торговельного дефіциту, але не стимулює експорт і виробництво, країна дедалі більше залежить від зовнішнього фінансування.

3) — Третій – **перекіс банківської моделі.**

Банки можуть залишатися прибутковими, але не виконувати головної функції для воєнної та післявоєнної економіки – фінансування модернізації, промисловості, експорту, інфраструктури та малого бізнесу.

6. Що потрібно змінити

Україні потрібна не механічна девальвація і не повернення до жорсткого фіксованого курсу, інша логіка валютно-курсової політики.

1) — По-перше, курс має бути не символом політичного спокою, а інструментом макроекономічного балансування.

НБУ повинен поступово зменшувати роль інтервенцій як головного механізму стабільності й посилювати роль структурних факторів: експорту, інвестицій, страхування воєнних ризиків, кредитування виробництва.

2) — По-друге, валютна політика має бути узгоджена з промисловою, експортною та бюджетною політикою.

Неможливо одночасно мати величезний торговельний дефіцит, дорогу гривню, слабе кредитування виробництва й очікувати стійкого курсу без постійної підтримки ззовні.

3) По-третє, НБУ має перейти від логіки «привабливості гривневих інструментів» до логіки «привабливості інвестицій у гривні».

Це різні речі. Привабливий депозит чи ОВДП - це ще не розвиток. Розвиток – це коли гривневий ресурс іде в обладнання, технології, експортні виробництва, енергетичну автономію, переробку, оборонно-промисловий комплекс.

4) — По-четверте, банківська система має бути виведена з режиму комфортної фінансової ренти.

Її прибутковість повинна дедалі більше формуватися не за рахунок високої маржі та державних інструментів, а за рахунок якісного кредитування економіки.

Всі ми маємо зрозуміти, що валютно-курсова політика НБУ сьогодні є однією з головних опор макроекономічної стабільності.

Разом з тим

— вона стає джерелом прихованих ризиків., може підтримувати спокій, але накопичувати дисбаланси; стримувати паніку, але не спряти розвитку.

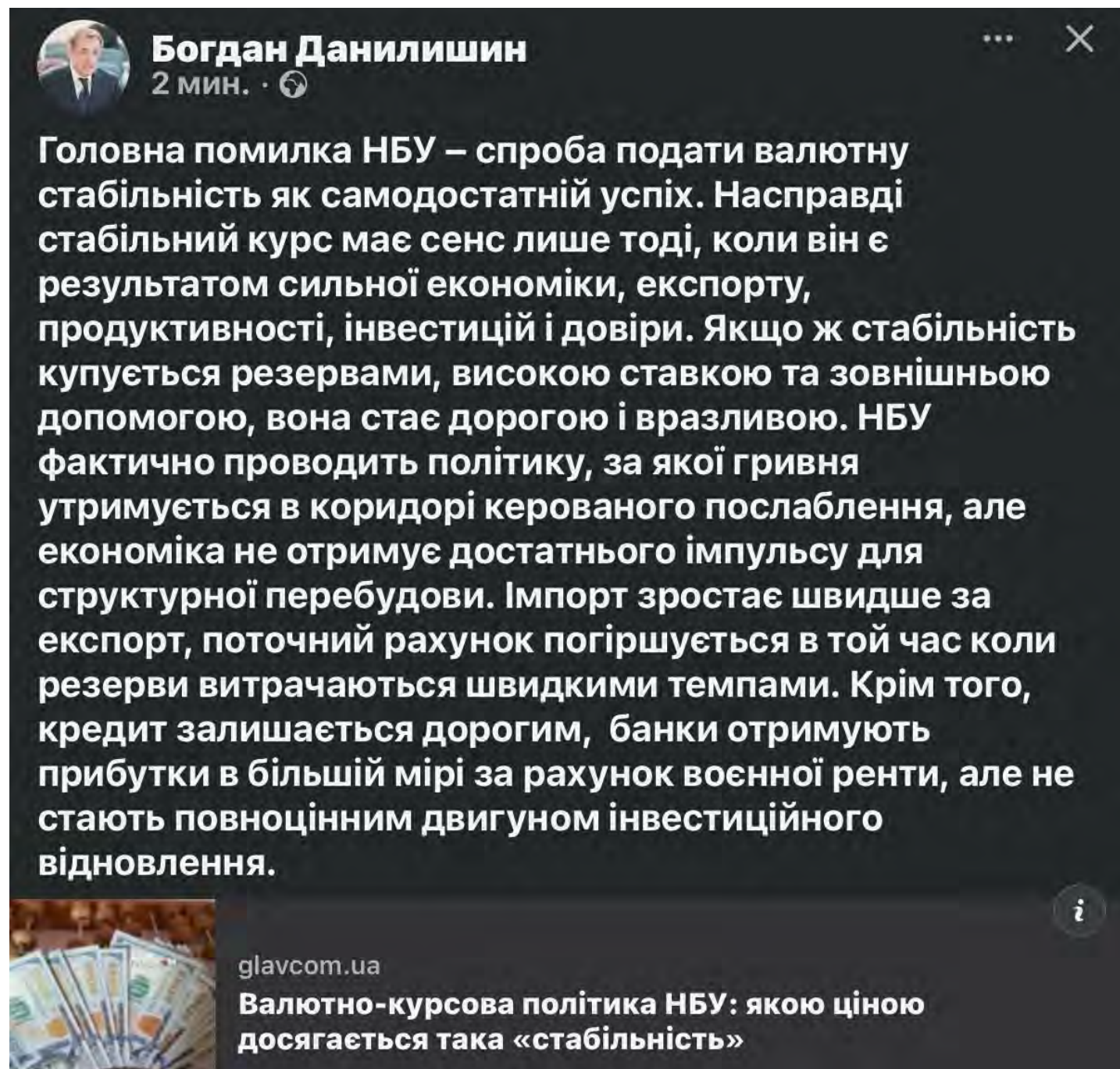
Так, вона якимось зберігає курс, але за рахунок витрачання резервів, які є зовнішнього походження.

Ця політика підтримує банки, але не перетворює їх на двигун відновлення.

Україні потрібна валютна політика не для красивої статистики і філософських роздумів тимчасових керманців від НБУ, а для перемоги, відновлення і структурної модернізації.

Стабільність гривні має спиратися не на щомісячний продаж мільярдів доларів, а на сильну економіку, зростання експорту, довіру до держави, ефективну банківську систему та нову індустріальну політику.

Інакше нинішня “курсова стабільність” може виявитися не фундаментом майбутнього розвитку, а дорогою паузою перед новою хвилею валютних, банківських і макроекономічних ризиків.

Богдан Данилишин
2 мин. · 🌐

Головна помилка НБУ – спроба подати валютну стабільність як самодостатній успіх. Насправді стабільний курс має сенс лише тоді, коли він є результатом сильної економіки, експорту, продуктивності, інвестицій і довіри. Якщо ж стабільність купується резервами, високою ставкою та зовнішньою допомогою, вона стає дорогою і вразливою. НБУ фактично проводить політику, за якої гривня утримується в коридорі керованого послаблення, але економіка не отримує достатнього імпульсу для структурної перебудови. Імпорт зростає швидше за експорт, поточний рахунок погіршується в той час коли резерви витрачаються швидкими темпами. Крім того, кредит залишається дорогим, банки отримують прибутки в більшій мірі за рахунок воєнної ренти, але не стають повноцінним двигуном інвестиційного відновлення.

glavcom.ua
Валютно-курсова політика НБУ: якою ціною досягається така «стабільність»

РОСІЯНИ СИСТЕМНО ЗНИЩУЮТЬ ЗАЛІЗНИЦЮ ТА ЛОГІСТИКУ В РАЙОНІ КОРОСТЕНЯ ТА ОВРУЧА. ЧОМУ ЦЕ НЕБЕЗПЕЧНО?

2026-06-09

Віталій *Кулик*

Аналіз останніх подій навколо залізничного вузла Коростень свідчить про зміну характеру бойових дій з боку противника.

Спостерігається перехід від тактики окремих повітряних атак до стратегії створення зон постійного тиску на критичну інфраструктуру.

Загроза полягає не в кількості безпілотників або разових влучаннях, а в методичному руйнуванні здатності транспортної системи виконувати свої функції.

Удари наносяться по локомотивах, підприємствах залізниці, об'єктах обслуговування руху — тобто по тих елементах, без яких залізничний вузол втрачає ефективність навіть за умови фізично справних колій.

Зона системного ураження логістики, рухомого складу та тягових засобів розширилася від Овруча через Ігнатпіль до Коростеня і набула постійного характеру.

— За останній тиждень навколо Коростеня та на прилеглих напрямках знищено понад 20 локомотивів; загальна сума збитків перевищує 1,5 млрд грн.

— Залізничний рух через станцію та прилеглими гілками фактично зупинено.

Присутність ударних безпілотників, що барражують, досягає 12 годин на добу, що створює ефект безперервної загрози.

Існує висока ймовірність подальшого поширення подібних «язиків» тиску через Миколаїв у бік Вінниці, що дозволить противнику взяти транспортну інфраструктуру країни у своєрідні кліщі.

Фіксується якісний стрибок у технічному оснащенні безпілотних систем противника.

Спостерігається перехід від масовості атак до якісно нового рівня управління, розвідки, координації та ураження цілей.

Головна загроза полягає не в кількості дронів, а в можливості створення зони безперервного спостереження, тиску та вогневого впливу на значній стратегічній глибині.

«Язики» тиску формуються динамічно завдяки роєм дронів на mesh-зв'язку, що забезпечує постійний контроль простору. Це надає противнику можливість оперативного перенацілювання та швидкого прийняття рішень щодо пріоритетних цілей.

Якщо зона тиску пошириться до району Житомира, під загрозою опиняться одразу кілька найважливіших транспортних коридорів країни, зокрема міжнародна магістраль Київ-Чоп та напрямок Київ-Ковель.

Навіть часткове порушення стабільної роботи цих коридорів спричинить ланцюгову реакцію:

— затримки, обмеження, перебої в роботі, зростання витрат, постійне відволікання ресурсів на захист та відновлення.

Метою противника стає не захоплення території, а поступове порушення роботи критичної інфраструктури, що в довгостроковій перспективі може призвести до часткового паралічу логістичної системи держави.

Спостерігається критичний розрив між діями на місцях та рішеннями стратегічного рівня.

Люди на місцях роблять все можливе та неможливе для протидії загрозі, часто працюючи за межами своїх повноважень, однак

— адекватної реакції з боку Міністерства оборони, ОСУВ «Північ», керівництва областей, РНБО, СБУ та інших структур не спостерігається.

Не вистачає засобів виявлення, посилення ППО, системного застосування засобів РЕБ, екстрених рішень щодо захисту інфраструктури Укрзалізниці та локомотивного парку.

Відсутній єдиний центр стратегічного аналізу та координації, який розглядав би проблему як загрозу стратегічного рівня.

Висновки

Я не військовий експерт, проте очевидно, що було б доцільно:

- (1) - посилити систему протиповітряного та радіолокаційного захисту на критичних напрямках (Овруч — Ігнатпіль — Коростень та далі на південь); створити мобільні групи для оперативного реагування на прольоти дронів;
- (2) - створити міжвідомчий координаційний штаб зі стратегічного аналізу та прогнозування загроз критичній інфраструктурі, наділивши його повноваженнями для швидкого прийняття рішень.
- (3) - розробити та негайно впровадити програму фізичного захисту локомотивного парку та критичних об'єктів залізничної інфраструктури; створити мобільні ремонтні бригади та резервні схеми логістики;
- (4) - провести інвентаризацію об'єктів критичної інфраструктури в регіонах та розробити плани їхньої екстреної евакуації, укриття та дублювання функцій на випадок тривалого тиску.

Поточна ситуація навколо Коростеня не є локальним інцидентом або серією випадкових ударів.

Це системна реалізація противником довгострокового плану тиску на критичну транспортну інфраструктуру України з використанням якісно нових технологій — роїв дронів на mesh-зв'язку, що забезпечують безперервне спостереження та вогневий вплив.

Державна машина реагує на загрозу значно повільніше, ніж розвивається сама загроза.

Існує високий ризик того, що подібні зони тиску будуть розширюватися, охоплюючи нові транспортні вузли та логістичні центри, що в кінцевому підсумку може призвести до стратегічних наслідків для обороноздатності та функціонування держави.

<https://politcom.org.ua/коростень-під-дронами-як-ламають-тран>

Культура як складова відновлення: у Києві відбулася міжсекторальна діалогова зустріч

2026-06-08

У Києві відбулася діалогова зустріч «Інтеграція культури у міжсекторальні політики, стратегії та рамки відновлення».

Подію організувало Міністерство культури України та Офіс підтримки відновлення при Мінкульті за підтримки ЮНЕСКО та фінансування Уряду Японії.

У заході взяли участь:

- заступниця Міністра культури України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Анастасія Бондар,
- голова Представництва ЮНЕСКО в Україні К'яра Децці Бардескі,
- керівник Офісу Підтримки при Мінкульті Дмитро Турчак,

— представники центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, закладів культури та міжнародні партнери, залучені до процесів відновлення України.

Анастасія Бондар наголосила, що

— відновлення країни має стосуватися не лише відбудови інфраструктури, а й створення умов для повноцінного культурного життя, доступу до знань, мистецтва та змістовного дозвілля:

«Коли ми говоримо про відновлення, то дуже часто концентруємося на базових речах — поверненні українцям домівок або забезпеченні базових умов для життя. Водночас ми нерідко забуваємо, що саме культура відіграє одну з ключових ролей у причинах сьогоденної війни. Тому важливо розпочати ширший міжсекторальний діалог про те, як посилити роль культури у відновленні та який внесок у цей процес може зробити кожне відомство».

Заступниця Міністра закликала учасників до відкритої та щирої дискусії, що **допоможе по-новому поглянути** на взаємодію різних сфер із культурою та **знайти нові можливості** для її інтеграції в різні напрями державної політики.

К'яра Десці ***Бардескі*** наголосила на готовності ЮНЕСКО й надалі підтримувати Україну та спільно з міжнародними партнерами працювати над рішеннями у сфері відновлення культури:

«ЮНЕСКО послідовно підкреслює, що культура є не лише об'єктом відновлення, а, насамперед, одним із ключових рушіїв цього процесу. Це означає, що культурна та природна спадщина — це, передусім, спільна цінність громад, орієнтована на людину, а також важливий і вимірюваний ресурс. Цей ресурс сприяє соціальній згуртованості, зміцнює стійкість громад, підвищує добробут людей, а також підтримує економічне відновлення та розвиток туризму. Що особливо важливо для України в нинішній складний період».

У межах зустрічі відбулося три тематичні сесії, присвячені таким питанням:

- (1) чому культура має бути частиною системи публічних інвестицій та фінансових механізмів;
- (2) місце культури у державних політиках та регіональному розвитку;
- (3) пропозиції щодо створення міжсекторального координаційного механізму.

Результатом події стало

— *спільне напрацювання рекомендацій щодо інтеграції культури до системи публічних інвестицій, стратегічного планування та механізмів відновлення України.*

Переглянути трансляцію заходу у записі можна [за посиланням](#).

№ 2.208

Наталія Мовшович обговорила з представницями ПРООН посилення інформаційної стійкості України

2026-06-08

Заступниця Міністра культури України з питань європейської інтеграції Наталія Мовшович зустрілася з радницею Програми розвитку ООН (ПРООН) з питань партисипативного врядування Костанцюю Луканжелі та консультанткою з протидії дезінформації Джованною Майола.

Сторони обговорили питання

- 1) — протидії іноземним інформаційним маніпуляціям та втручанню (FIMI),**
- 2) — розвитку медіаграмотності та**
- 3) — зміцнення інформаційної стійкості українського суспільства.**

Наталія Мовшович приділила увагу питанням протидії іноземним інформаційним маніпуляціям та втручанню (FIMI).

Вона наголосила на важливості проведення інформаційних та просвітницьких кампаній, спрямованих на підвищення медіаграмотності громадян і зміцнення інформаційної стійкості суспільства.

Також обговорили **питання гармонізації національного законодавства з правом Європейського Союзу у сфері медіа.**

Також йшлося про посилення захисту журналістів, активістів і громадських організацій відповідно до європейських стандартів.

Представниці ПРООН підтвердили готовність підтримувати Україну у реалізації зазначених напрямів, зокрема через

— надання експертної допомоги, проведення аналітичної роботи та підтримку заходів спрямованих на посилення інформаційної стійкості України.

Заступниця Міністра також поінформувала представниць ПРООН про пріоритети Міністерства, зокрема щодо

— відновлення національного та регіонального медіапростору відповідно до Дорожньої карти підтримки формування плюралістичного та прозорого післявоєнного медіасередовища.

Йшлося про забезпечення належних умов для функціонування медіа напередодні виборчого процесу, а також підтримку локальних медіа як важливих джерел достовірної інформації для громад.

№ 2.209

КВАНТОВАЯ МЕХАНИКА ВХОДИТ В ЧАТ

2026-06-09

Молчанов

Томас Юнг был врачом. Это важно помнить, потому что именно врач - человек, привыкший смотреть на мир через тело, через симптом, через осязаемое - поставил в 1801 году опыт, который спустя двести лет всё ещё не даёт спать физикам-теоретикам.

Юнг занимался природой света. В то время шёл давний спор: свет - это поток частиц (как думал Ньютон) или волна (как настаивал Гюйгенс). Юнг решил проверить. Он взял источник света, поставил перед ним непрозрачный экран с двумя узкими щелями, а позади - второй экран, на котором должно было остаться изображение.

Если свет - это частицы, всё просто. Частицы летят прямо. Две щели дадут две полосы на экране. Как два прожектора через два окна. На экране оказалась не две полосы, а много. Чередующиеся светлые и тёмные полосы. Узор. Такой получается, когда встречаются две волны - они усиливают друг друга в одних

точках и гасят в других. Интерференция. Юнг объявил: свет - волна. Ньютон ошибся. Физики успокоились.

Прошло 100 лет. Пришёл Эйнштейн и в 1905 году объяснил фотоэффект:

— свет выбивает электроны из металла, причём не как угодно, а строго порциями. Пакетами. Квантами. Свет ведёт себя как частицы.

За это Эйнштейн получил Нобелевскую премию.

И физики оказались в неловком положении: у них была одна экспериментальная установка (Юнга), которая доказывала, что свет - волна, и другая (фотоэффект), которая доказывала, что свет - частицы.

Оба опыта были воспроизводимы. Оба были правильными.

Свет оказался и тем, и другим.

В зависимости от того, как спрашиваешь.

Это называли корпускулярно-волновым дуализмом и сделали вид, что объяснили.

— Хотя на самом деле просто дали загадке красивое название.

Потом физики пошли дальше.

Они подумали: хорошо, со светом странно. Но это фотоны - всё-таки какие-то эфемерные штуки.

А что если взять что-то настоящее?

Электрон. Маленький, но всё-таки частица с массой, зарядом, всеми делами.

— Поставили двухщелевой опыт с электронами.

Стреляли по одному. Электрон один. Лететь сквозь одну щель - это логично. Сквозь две одновременно - это бред.

На экране получился интерференционный узор. Как от волны.

Один электрон. По одному. Каждый раз в случайную точку. Но постепенно - узор. Полосы. Как будто каждый электрон знает о всех предыдущих и знает, куда лететь, чтобы узор получился правильным.

Физики почесали головы и решили:

— электрон каким-то образом проходит через обе щели одновременно.

Его волновая функция - математическое описание всех возможных состояний - проходит через обе.

Происходит интерференция. Потом, когда электрон попадает на экран, волновая функция «коллапсирует» в одну точку. Это странно, но математика работает. Предсказания точные. Ладно. Приемлемо, как говорил мой кот.

А потом кто-то спросил: хорошо, электрон проходит через обе щели.

Но через какую именно он прошёл в этот раз? Логичный вопрос.

Поставили детектор. Маленький прибор у одной из щелей - он регистрирует, прошёл ли электрон именно здесь. Включили детектор. Стали стрелять. Интерференционный узор исчез. На экране - две полосы. Как от частиц. Как от пуль.

Выключили детектор. Узор вернулся.

Включили снова. Исчез.

Это воспроизводилось тысячи раз в десятках лабораторий по всему миру на протяжении 100 лет. Результат один и тот же.

Когда за электроном наблюдают - он ведёт себя как частица.

Когда не наблюдают - как волна.

Здесь нужно остановиться и честно признать:

— у этого эффекта есть техническое объяснение, которое звучит чуть менее мистически, чем «частица знает, что за ней смотрят».

Чтобы зафиксировать электрон в щели, детектор должен с ним взаимодействовать. Например, послать фотон. Этот фотон передаёт электрону импульс, нарушает его состояние.

Измерение - это физический процесс, а не пассивное наблюдение.

Прибор буквально «трогает электрон».

Это называется «декогеренция»:

— квантовое состояние разрушается при взаимодействии с измерительным прибором, с окружающей средой, с любыми внешними частицами.

Казалось бы - всё объяснено. Не мистика, а физика.

Но здесь начинается самое интересное.

В 1978 году Джон Уилер предложил мысленный эксперимент, который перевернул даже это объяснение.

Уилер спросил:

— что если мы будем принимать решение о том, наблюдать за электроном или нет - уже после того, как электрон прошёл сквозь щели? После того, как событие формально уже произошло?

Это называется «эксперимент с отложенным выбором». В 2007 году французские физики под руководством Алена Аспе его реализовали. Реально, в лаборатории.

Электрон (точнее, фотон) уже прошёл через щели. Прибор ещё не решил, будет ли он фиксировать «через какую». И в этот момент - уже после прохождения - случайный генератор определял: измерять или нет.

Результат соответствовал квантовым предсказаниям.

— Если измерение происходило - даже постфактум - интерференции не было.

— Если нет - была.

Поведение частицы в прошлом зависело от того, что решили измерить в настоящем.

Уилер говорил об этом так:

— «Прошлое не существует до тех пор, пока оно не зарегистрировано».

Он называл это participatory universe - «соучастная вселенная».

Наблюдатель не просто фиксирует реальность.

— Он участвует в её создании.

Чтобы не уйти в метафизику раньше времени, нужно сказать о нескольких вещах, которые часто путают в популярных текстах про квантовую механику.

1) — Первое.

«Наблюдатель» в квантовой физике - это не обязательно человек с сознанием.

Это любое физическое взаимодействие, любой прибор, любая частица, которая несёт информацию о состоянии системы. Фотон, отскочивший от электрона, - уже наблюдатель. Молекула воздуха, с которой взаимодействовала частица, - уже наблюдатель.

2) — Второе.

Квантовые эффекты существуют на очень маленьких масштабах.

Стол, кошка, Луна - они квантовые по природе своих составляющих, но их квантовые состояния практически мгновенно разрушаются через взаимодействие с окружением.

При комнатной температуре, в воздухе, в гравитационном поле - декогеренция происходит за промежутки времени, которые намного меньше любого измеримого.

3) — Третье.

Тем не менее. Граница между «квантовым» и «классическим» миром до сих пор точно не определена. Это называется «проблемой измерения», и она остаётся открытой.

Разные интерпретации квантовой механики - копенгагенская, многомировая, реляционная, де Бройль-Бомовская - дают разные ответы на вопрос о том, что именно происходит при измерении.

И ни одна не является общепринятой.

Копенгагенская интерпретация, которую разработали Бор и Гейзенберг в 1920-х, говорит примерно следующее:

— квантовая частица до измерения находится в суперпозиции - в нескольких состояниях одновременно. Вопрос «где она находится на самом деле» - бессмысленный вопрос. «На самом деле» не существует до измерения. Есть только вероятности.

Это прагматичная позиция. «Заткнись и считай», как говорят физики-практики. Математика работает безупречно. Предсказания проверены с точностью до двенадцатого знака после запятой.

Но многих это не устраивало.

Эйнштейн - при всём том, что именно он ввёл понятие кванта света - квантовую механику в копенгагенской интерпретации так и не принял.

— Его знаменитое «Бог не играет в кости» - это не религиозное высказывание. Это отказ принять принципиальную случайность как фундамент физики.

Эйнштейн был убеждён:

— должны быть **скрытые** переменные.

Что-то, что мы не видим, но что определяет результат.

Реальность существует независимо от того, смотрим мы на неё или нет.

В 1964 году ирландский физик Джон Белл придумал способ проверить это экспериментально.

Он вывел неравенства

— математические условия, которые должны выполняться, если у квантовых частиц есть скрытые переменные (то есть если реальность существует независимо от измерения).

Квантовая механика предсказывала нарушение этих неравенств.

В 1972 году Джон Клаузер провёл первый эксперимент.

— Неравенства Белла были нарушены.

Квантовая механика оказалась права.

В 1982 году Ален Аспе провёл более чистый эксперимент - с закрытием «лазеек», которые оставляли теоретическую возможность для скрытых переменных.

Результат тот же.

В 2022 году Аспе, Клаузер и Антон Цайлингер получили Нобелевскую премию по физике именно за эти эксперименты.

Нобелевский комитет сформулировал так:

— «За эксперименты с запутанными фотонами, установившие нарушение неравенств Белла и ставшие пионерскими в квантовой информатике».

Если переводить на язык философии:

— «локальный реализм» - идея о том, что у объектов есть определённые свойства независимо от наблюдения, и что никакое влияние не распространяется быстрее света - опровергнуто экспериментально.

Реальность устроена иначе, чем мы привыкли думать.

Здесь стоит рассказать про квантовую запутанность, потому что она связана с двухщелевым экспериментом общим корнем

— и является, пожалуй, самым головокружительным явлением во всей физике.

Два электрона можно привести в «запутанное» состояние:

— их квантовые параметры окажутся коррелированы.

Если у одного измерить спин «вверх», у второго немедленно окажется спин «вниз» - независимо от расстояния между ними. Хоть в соседних комнатах, хоть на разных концах галактики.

Эйнштейн называл это «жуткодействием на расстоянии» и считал это доказательством неполноты квантовой механики.

Оказалось, что это не неполнота. Это природа.

Запутанность не позволяет передавать информацию быстрее света - математика запрещает использовать этот канал для связи.

Но она говорит кое-что важное:

— квантовые объекты могут образовывать единую систему, части которой неотделимы друг от друга независимо от расстояния.

Вселенная на квантовом уровне - не «собрание отдельных вещей».

Это «сеть взаимосвязей».

Что со всем этим делать человеку, который не физик?

Есть несколько уровней ответа.

1) — **Уровень первый, практический**

Квантовая механика уже работает в вашей жизни. Лазеры, полупроводники, транзисторы, МРТ-томографы, солнечные батареи, флеш-память - всё это основано на квантовых эффектах.

Современная цивилизация работает на квантовой механике, хотя большинство людей этого не осознают. Квантовые компьютеры, квантовая криптография - это следующая волна, и она уже идёт.

2) — **Уровень второй, научный**

Двухщелевой эксперимент - это не странность на краях физики.

Это её центр.

— Проблема измерения, роль наблюдателя, природа вероятности - эти вопросы определяют, как мы понимаем фундамент реальности. И они до сих пор не решены.

В 2020 году группа физиков под руководством Массимилиано Приетти провела эксперимент, который проверял расширенную теорему Вигнера - и

показала, что два наблюдателя могут получить несовместимые описания одного и того же события.

Оба описания - верные, в рамках своей системы отсчёта. Объективная реальность, одинаковая для всех наблюдателей, не следует из квантовой механики как необходимость.

Это не значит, что реальности нет. Это значит, что у неё более сложная архитектура, чем предполагал здоровый смысл.

3) — Уровень третий

Двухщелевой эксперимент не доказывает, что сознание создаёт реальность в том смысле, который эксплуатируется в книгах типа «Секрет».

Эту связку физики отвергают в подавляющем большинстве.

«Наблюдатель» в квантовой механике - это физическое взаимодействие, а не мысль.

Но он ставит под сомнение то, что казалось очевидным:

— идею о том, что «мир существует в фиксированном состоянии независимо от любого взаимодействия с ним».

Уилер, один из крупнейших физиков двадцатого века, формулировал это так:

— **вопрос «что такое реальность» - это уже не только вопрос для философов.**

Это рабочий вопрос физики.

Есть один факт, который я люблю приводить, потому что в нём есть что-то почти литературное.

Ричард Фейнман, нобелевский лауреат, один из создателей квантовой электродинамики, говорил о двухщелевом эксперименте так:

— **«В нём заключён весь квантовый секрет. Единственный секрет, который нужно знать. Всё остальное следует из него».**

При этом Фейнман до конца жизни настаивал:

— **никто не понимает квантовую механику.**

Мы умеем ею пользоваться. Умеем считать. Предсказания работают с невероятной точностью.

Но что именно происходит

- когда электрон проходит через щели, когда волновая функция коллапсирует

- **никто не знает.**

Наука умеет делать невероятно точные предсказания о мире, не понимая его до конца.

Это её сила и одновременно её честность перед собой.

Двухщелевой эксперимент - в этом смысле идеальная точка входа в квантовую механику. Он помещается на одной странице. Воспроизводится в любой хорошей лаборатории. И после 100 лет исследований всё ещё содержит внутри что-то, что не укладывается ни в одну удобную картину мира. Хорошая наука именно так и работает.

№ 2.210

Олексій Гончаренко · [Подписатися](#)

1 ч. · 🌐

2026-06-11

Ваучери за втрачене житло НЕ ПРАЦЮЮТЬ. І це повний пздць

Людам, які втратили своє житло, роздали ваучери. Гарні, красиві, задизайнили, постарались.

Лише станом на квітень таких ваучерів видали, увага, на понад **23,8 МЛРД ГРН!**

Все б нічого, але абсолютна більшість тих, хто ВЖЕ готовий обміняти ці сертифікати на нове житло, НЕ МОЖУТЬ цього зробити. Бо **держави просто не дає ці гроші.**

Тобто взяли папірець, помахали обіцянками перед носом, а тепер морозяться. Бо **коли справа доходить до виплат - грошей різко немає.** Кажуть, чекайте.

СКІЛЬКИ чекати? Може, ви глянете, як довго люди чекали на ці ваучери? РОКАМИ. Що далі? Чекати на кошти десятиліттями?

Сьогодні в Раді розглядатимуть зміни в закон про ВПО.

Але якщо ми дійсно хочемо дбати про ВПО, про тих, хто втратив житло, про наших ЛЮДЕЙ - треба не п*зді(и)ти, а РОБИТИ щось.

Моя позиція чітка - кожен, хто втратив житло, МАЄ отримати компенсацію. Має отримати відшкодування і новий дім.

Бо поки що комусь - Династія, а комусь - плювок в обличчя.

Рис1

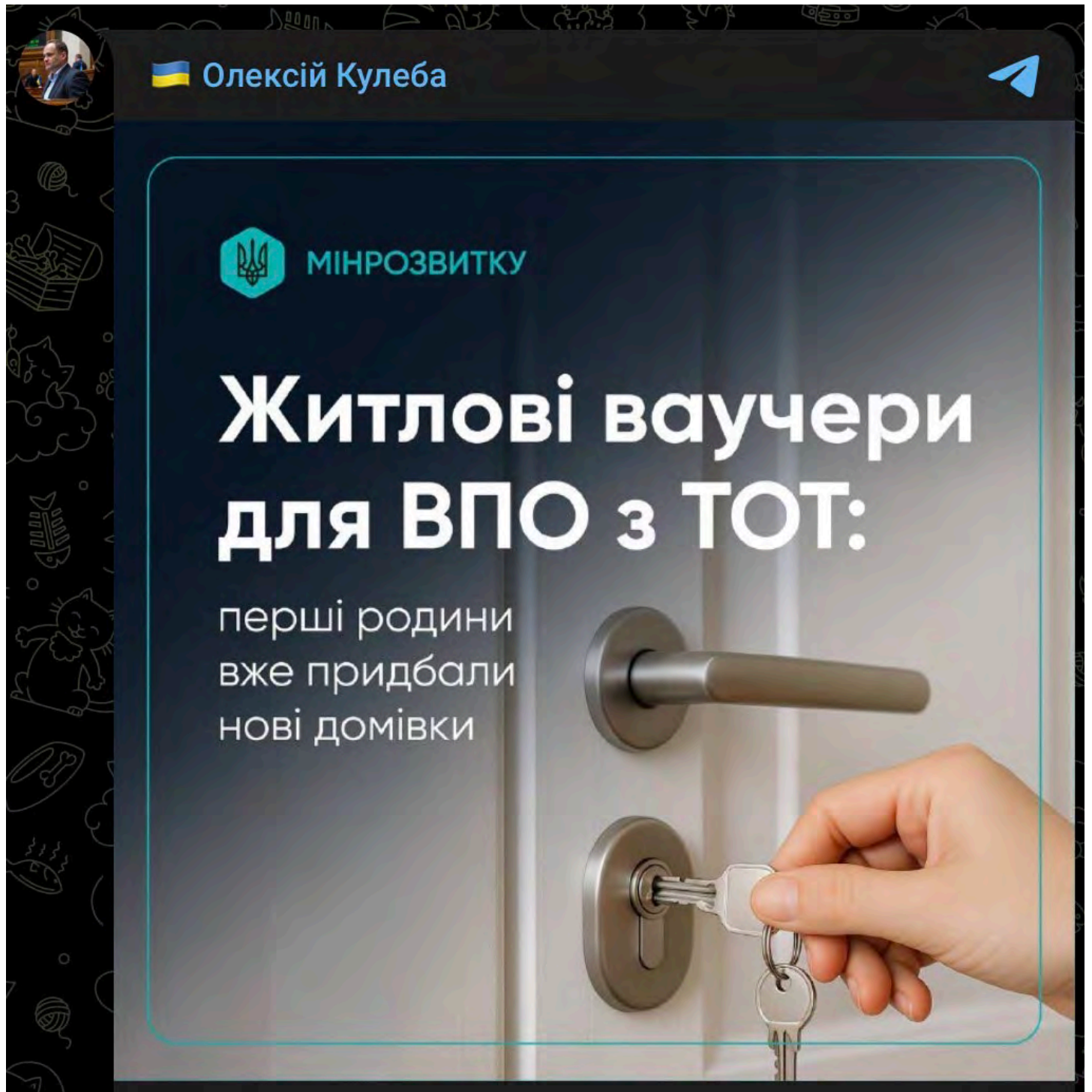

Рис2

Перші результати програми житлових ваучерів для ВПО з ТОТ.

Вже 160 родин, які через війну втратили дім і були змушені виїхати з тимчасово окупованих територій, придбали нове житло в межах програми «Відновлення».

Йдеться про механізм житлових ваучерів для внутрішньо переміщених осіб з ТОТ, які мають статус учасника бойових дій або людини з інвалідністю внаслідок війни. Люди самостійно обирають, де будувати нове життя. Механізм охоплює різні регіони України – від Київщини до Закарпаття.

Станом на зараз найбільше житла придбано у Київській області – 61 ваучер на понад 121 млн грн. Далі – Дніпропетровщина (29 ваучерів на 58 млн грн), Миколаївщина (20 на 40 млн грн), Київ (16 на 32 млн грн) та Одещина (9 на майже 18 млн грн).

Загалом житлові ваучери використані у 14 регіонах України.

Понад 91% придбаного житла – квартири. Ще близько 8% – приватні будинки. Майже 87% житла придбано на вторинному ринку. Це означає, що механізм працює на реальному ринку нерухомості та дозволяє родинам самостійно обирати житло відповідно до своїх потреб.

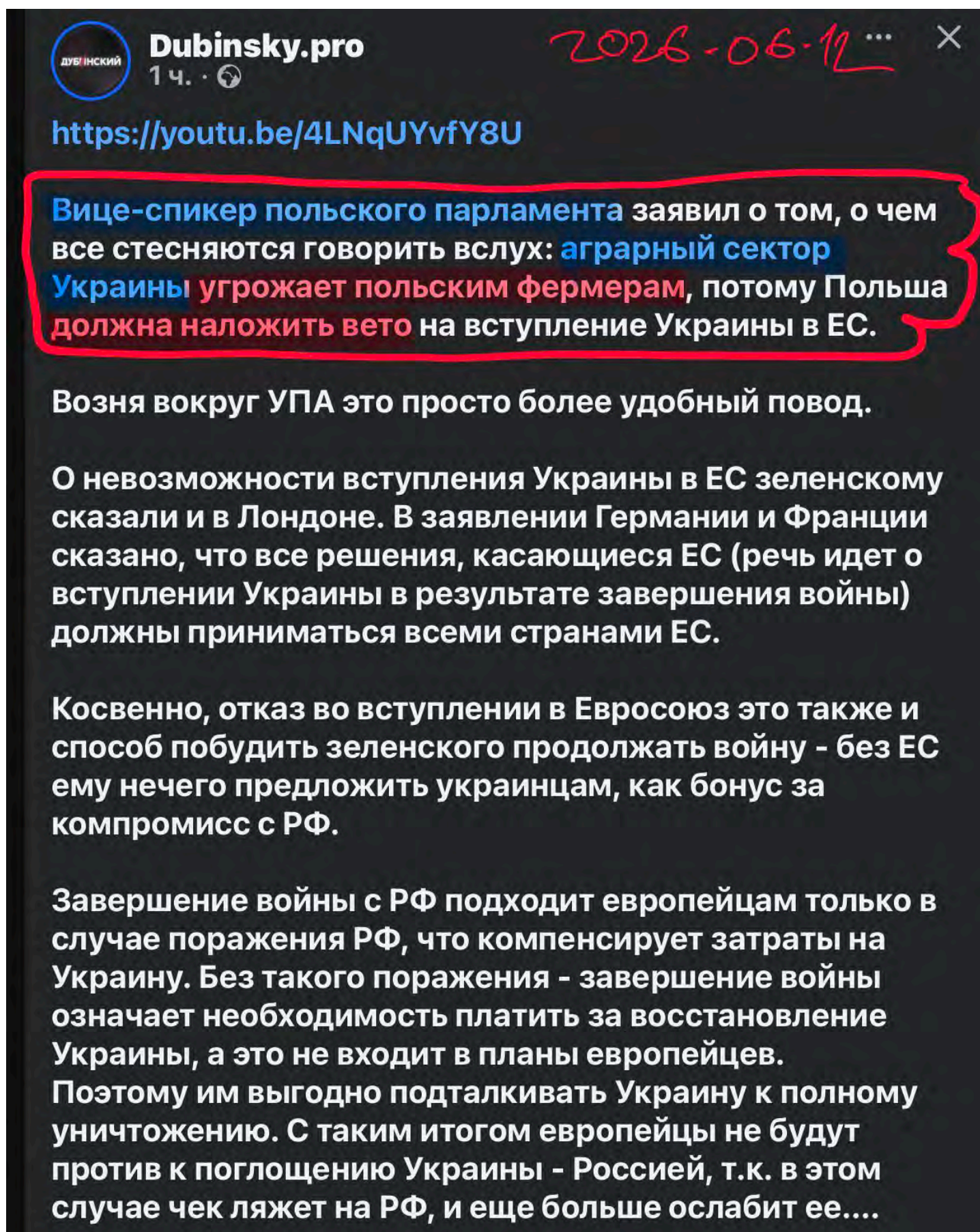
Водночас понад 860 угод передані на оплату, і найближчим часом ще сотні українських родин отримають власне житло.

Загалом на участь у програмі подано більше 39 000 заяв. Із них понад 30 000 вже отримали погодження місцевими комісіями.

Працюємо над залученням додаткового фінансування, щоб розширювати програму і дати можливість ще більшій кількості українців повернути собі головне – власний дім.

№ 2.212

Dubinsky.pro
1 ч. · 🌐

2026-06-11 ... ✕

<https://youtu.be/4LNqUYvfY8U>

Вице-спикер польского парламента заявил о том, о чем все стесняются говорить вслух: аграрный сектор Украины угрожает польским фермерам, потому Польша должна наложить вето на вступление Украины в ЕС.

Возня вокруг УПА это просто более удобный повод.

О невозможности вступления Украины в ЕС зеленскому сказали и в Лондоне. В заявлении Германии и Франции сказано, что все решения, касающиеся ЕС (речь идет о вступлении Украины в результате завершения войны) должны приниматься всеми странами ЕС.

Косвенно, отказ во вступлении в Евросоюз это также и способ побудить зеленского продолжать войну - без ЕС ему нечего предложить украинцам, как бонус за компромисс с РФ.

Завершение войны с РФ подходит европейцам только в случае поражения РФ, что компенсирует затраты на Украину. Без такого поражения - завершение войны означает необходимость платить за восстановление Украины, а это не входит в планы европейцев.

Поэтому им выгодно подталкивать Украину к полному уничтожению. С таким итогом европейцы не будут против к поглощению Украины - Россией, т.к. в этом случае чек ляжет на РФ, и еще больше ослабит ее....

№ 2.213

В Україні офіційно зареєстровано понад 4,6 мільйона внутрішньо переміщених осіб (ВПО). При цьому державну грошову допомогу на проживання наразі отримує близько 1 млн з них (оскільки діють обмеження за доходами), а сума виплат становить 2000 грн для дорослих та 3000 грн для дітей та осіб з інвалідністю. Слово і Діло +2

Рис1

Станом на середину 2026 року за кордоном через повномасштабну війну залишаються близько 5,7–5,8 мільйона українців, згідно з даними [Агентства ООН у справах біженців](#) та аналітикою [Центру економічної стратегії](#).

Рис2

Перші результати програми житлових ваучерів для ВПО з ТОТ.

Вже 160 родин, які через війну втратили дім і були змушені виїхати з тимчасово окупованих територій, придбали нове житло в межах програми «Відновлення».

Йдеться про механізм житлових ваучерів для внутрішньо переміщених осіб з ТОТ, які мають статус учасника бойових дій або людини з інвалідністю внаслідок війни. Люди самостійно обирають, де будувати нове життя. Механізм охоплює різні регіони України – від Київщини до Закарпаття.

Станом на зараз найбільше житла придбано у Київській області – 61 ваучер на понад 121 млн грн. Далі – Дніпропетровщина (29 ваучерів на 58 млн грн), Миколаївщина (20 на 40 млн грн), Київ (16 на 32 млн грн) та Одещина (9 на майже 18 млн грн).

Загалом житлові ваучери використані у 14 регіонах України.

Понад 91% придбаного житла – квартири. Ще близько 8% – приватні будинки. Майже 87% житла придбано на вторинному ринку. Це означає, що механізм працює на реальному ринку нерухомості та дозволяє родинам самостійно обирати житло відповідно до своїх потреб.

Водночас понад 860 угод передані на оплату, і найближчим часом ще сотні українських родин отримають власне житло.

Загалом на участь у програмі подано більше 39 000 заяв. Із них понад 30 000 вже отримали погодження місцевими комісіями.

Працюємо над залученням додаткового фінансування, щоб розширювати програму і дати можливість ще більшій кількості українців повернути собі головне – власний дім.

4,6 млн ВПО : 39 т. Заяв = 117 людини на одну Заяву...

№ 2.214

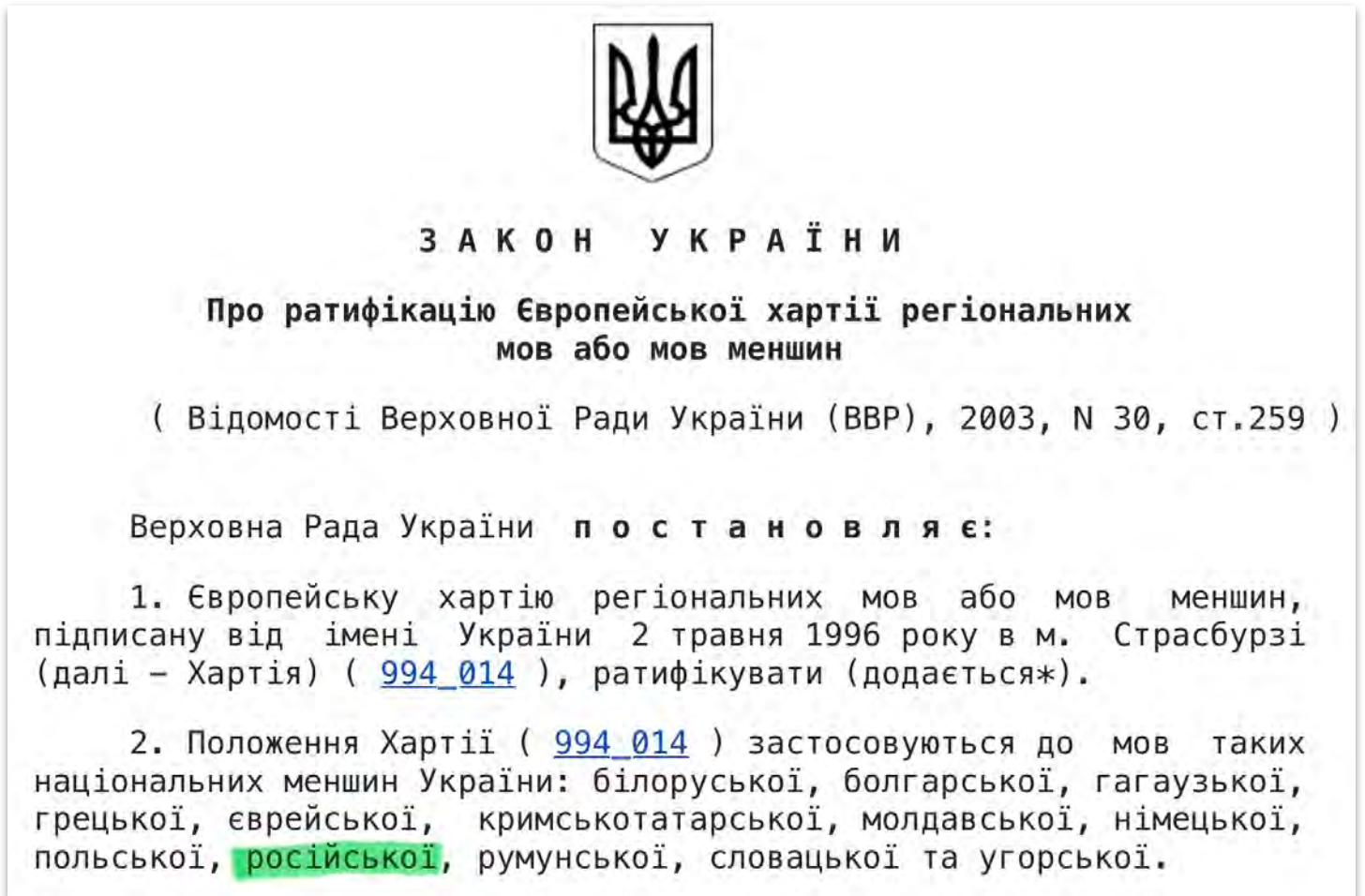

Рис1

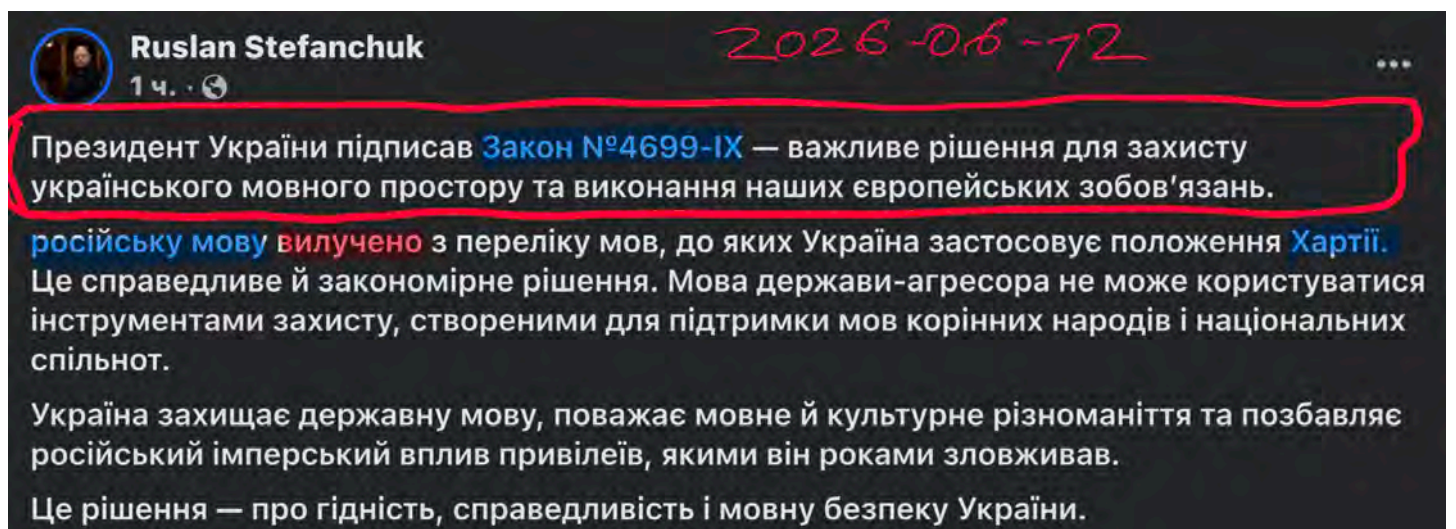

Рис2

3) статтю 2 викласти в такій редакції:

"2. Україна застосовує положення Хартії до таких мов: білоруської, болгарської, гагаузької, івриту, їдишу, караїмської, кримськотатарської, кримчацької, німецької, новогрецької, польської, ромської, румейської, румунської, словацької, угорської, урумської, чеської".

Рис3

У Стамбулі російська сторона висувала ультимативні вимоги щодо російської мови, які полягали у наданні їй статусу офіційної, закріпленні особливих прав для російськомовного населення, припиненні «націоналістичної» політики та скасуванні українських законів, що обмежують використання мови держави-агресора. Слово і Діло +2

Основні складові російських вимог включали:

- **Надання офіційного статусу:** Росія вимагала закріпити російську мову на державному чи офіційному рівні на всій території України. TCH +1
- **Захист інтересів російськомовних:** Москва вимагала забезпечити «повноту прав, свобод та інтересів» російського та російськомовного населення. РБК-Україна
- **Зміна мовної політики:** Росія наполягала на припиненні «націоналістичної пропаганди» та скасуванні обмежень на використання російської мови в медіа, освіті та громадському житті. Слово і Діло +1
- **Міжнародні стандарти:** Росія маніпулятивно вимагала від України запровадити «європейські стандарти» захисту прав національних меншин виключно для легалізації російського імперського впливу. Слово і Діло +1

Рис4

Стаття 10. Державною мовою в Україні є українська мова.

{Офіційне тлумачення частини першої статті 10 див. в Рішенні Конституційного Суду № 10-рп/99 від 14.12.99}

Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України.

В Україні гарантується вільний розвиток, використання і захист російської, інших мов національних меншин України.

Держава сприяє вивченню мов міжнародного спілкування.

Застосування мов в Україні гарантується Конституцією України та визначається законом.

Рис5

МВФ и Катастрофа

2026-06-13

Монин

Мой экспертный вывод из того что опубликовано на сайте МВФ в качестве продолжения работы Украины с МВФ - катастрофически плохой.

В условиях когда Украинцы выживают 5-й год в войне, в условиях когда Украина изменила бюджет и получит в 2026 году 2291 млрд грантов от ЕС (принятый закон 15224), в условиях когда Налоговые законы поданные по программе МВФ были провалены депутатами, в качестве ответных мер Кабмин Украины решил усилить террор населения Украины.

1) — Во первых опять решил настаивать на посылках, которые провалены были 27 мая, опять настаивать на уничтожении индивидуального предпринимательства хотя официально Свириденко клялась что вопрос с Фопами перенесен.

2) — Во вторых добавлен энергетический террор населения в пользу государственных энергетических государственных корпораций повязавших в огромной коррупции (чего стоят только Энергоатом).

3) — В третьих так называемая либерализация валютного курса - уже видна по действиях НБУ в начале июня...

— Даже несмотря на приход новых денег от ЕС - НБУ продолжил девальвацию гривны и это тоже ударит по доходам населения даже с учетом того что в течение 6,5 месяцев в Украину должно по плану зайти рекордное количество денег - более 50 млрд долларов... И международные резервы выйдут на очередной рекорд к концу года.

Кроме того хотел заметить, что мы уже помним «реформу тарифов» по газу в 2016 году в подобном исполнении...

— Тогда 50% домохозяйств сделали зависимыми от субсидий и от государства.

— И им отменили банковскую тайну для проверки платежеспособности.

— А также обогатили Менеджеров Нафтогаза Витренко и Коболева, которые выписывали себе миллиардные премии...

— сделав зависимости от государства граждан катастрофическими и фактически переливая с бюджета деньги в Нафтогаз... через систему трансфертов.

Я бы сказал, что здесь речь уже даже не идет о профпригодности... с этим уже давно все понятно.

Здесь - скорее уже речь идет о мести населению и индивидуальным предпринимателям в условиях

— когда программа с МВФ и деньги МВФ вообще в принципе Украине не нужны.

Свириденко и Марченко очевидно заслуживают отставки ...Это катастрофа.

№ 2.216

Рис1

Первый переговорный кластер «Основы» (Fundamentals) — это самый важный тематический блок в процессе переговоров о вступлении страны-кандидата в Европейский Союз. Он открывается первым и закрывается самым последним, поскольку включает в себя **фундаментальные демократические принципы**, без соблюдения которых дальнейшая интеграция невозможна. РБК-Україна +3

Кластер включает в себя следующие переговорные главы: UKR.NET +1

- **Верховенство права и фундаментальные права:** независимость судебной системы, борьба с коррупцией, свобода слова и защита прав человека.
- **Правосудие, свобода и безопасность:** миграционная политика, охрана границ и борьба с организованной преступностью.
- **Экономические критерии:** функционирование рыночной экономики и способность справляться с конкурентным давлением внутри ЕС.
- **Реформа государственного управления:** профессионализм госслужбы и прозрачность институтов.
- **Статистика и финансовый контроль.** Центр демократії та верховенства пр... +3

Рис2

№ 2.217

Юрій Касьянов

3 ч. · 🌐

2026-06-13

Давайте не будемо називати «реформою» обіцянку трохи додати грошенят військовим, які боронять країну.

Це можна назвати «індексацією», або усуненням пекучої несправедливості, але не реформою.

За 30 тис ви зараз небагато знайдете бажаючих не те що служити, а й працювати в тилу.

Заброньовані «дронороби», ті, хто під захистом трудового кодексу збирають дрони з китайських комплектуючих, отримують в тилу 50-150 тис грн, а військовий-оператор тих самих дронів, якій цілодобово керує цими дронами зараз отримує 20 тис грн, а буде отримувати 30 тис грн. Якщо пощастить, то 30+30 тис.

Коли я мобілізувався в 2022, у всіх військових була «тридцятка», і тоді ніхто не отримував менше 50 тис, і це були суттєво інші гроші. Тож зараз мінімальні «30» десь в два рази менше того, з чим ми починали війну.

Про контракти взагалі якась ганьба. Ви хочете щоб ми, хто вже багато років воює, підписали контракти ще на рік, чи два, так само як і ти, хто зараз приходить воювати?.. А де справедливість?.. Де обіцяні звільнення, демобілізація?..

Ми розуміємо, що грошей на військо бракує, що мобілізація не може забезпечити армію достатнім ресурсом для демобілізації, але тоді давайте не будемо називати цю всю історію «реформою».

Реформа - це дещо більше. Гарним початком реформи було б відновлення строкової служби, або мобілізації молоді в тиліві підрозділи, підрозділи ППО, підрозділи охорони і прикриття держкордону.

Реформа повинна бути направлена на **заохочення жінок** для служби в тилівих, зенітних підрозділах. Є сенс створювати суто жіночі підрозділи для комфортного проходження служби.

Такі дії додали б нам до 200 тис бійців.

Реформа - це, в першу чергу, **покращення якості командування**, і це не вирішується простим збільшенням окладів командирів в два рази. Потрібен юридичний механізм швидкого росту талановитих менеджерів, які потрапляють до війська рядовими, на високі командні посади. Потрібен механізм усунення з командних посад тих, хто не має ніяких здібностей для управлінської роботи.

Потрібно, нарешті, **ліквідувати «воєнні кафедри»**, і переглянути офіцерські звання, які були надані їх випускникам. Багато таких «офіцерів» абсолютно не можуть виконувати свої командирські функції

Реформа - це процес модернізації війська, а не **просто роздача грошей**, суми яких викликають тільки посмішку. **Показати менше**

№ 2.218

ЧОМУ ГОРИТЬ БЕЛФАСТ

JUN 13, 2026

СЕРГІЙ ЧАПЛИГІН

І чому мовчать ті, хто мав би відповідати

Цього тижня Белфаст палав. Машини, будинки, вулиці перекриті палаючими сміттєвими баками.

Привід - спроба обезголовлення місцевого жителя шукачем притулку із Судану. Але привід і причина це різні речі. Щоб зрозуміти, чому горить Белфаст, потрібно дивитися глибше.

1. Схема, яку ми вже бачили

Заворушення у Белфасті це не ізольована подія. Вони вибухнули на тлі нещодавніх протестів громадян у Саутгемптоні, де 18-річного Генрі Новака вбив Вікрум Дігва. Тоді ж з'явилися відеозаписи з поліцейських камер, які показали, як вмираючого хлопця зустрічають не допомогою, а протоколом: офіцери зосереджені на тому, як правильно інтерпретувати подію через призму раси і упередженості, а не на тому, щоб врятувати смертельно поранену людину.

Схема повторюється з приголомшливою точністю. Злочин. Публічний гнів. Замість відповіді на питання засудження самого гніву. Замість визнання провалу, - лекція про неприпустимість ксенофобії.

2. «Засуджувати заворушення - легко. Це ціна нічого»

Саме так описує ситуацію Пол Бьорч, колишній офіцер поліції і фахівець із контртероризму. Засудження заворушень дозволяє міністрам і коментаторам зайняти морально зручну позицію, не відповідаючи на жодне реальне питання. Це не лідерство - це боягузтво, оформлене в риторику.

Людей просять дивитися на хаос і небезпеку та вірити, що справжня небезпека це їхня реакція на хаос. І дивуватися потім, чому вони більше не вірять нічому офіційному.

3. Трансформація без згоди

Заворушення у Белфасті не виникли у вакуумі. За останні десятиліття мешканці британських робітничих кварталів спостерігали, як їхні громади змінюються без їхнього голосу та запитання їхньої думки.

Їхні побоювання щодо тиску на житло, школи, лікарні і суспільну безпеку зі сторони мігрантів раз за разом відкидалися владою як расова упередженість. Занепокоєння оголошували «панікою». Питання про соціальну згуртованість «екстремізмом».

Коли люди роками кажуть: «Нас не чують» і це підтверджується знову й знову, гнів накопичується. Він не зникає від того, що його не помічають. Він чекає.

4. Коли інститути починають захищати наратив, а не людей

Особливо болюче це випадок з Генрі Новаком. Відеозаписи показали: поліцейські, замість того щоб негайно надавати допомогу, були зосереджені на «правильній» інтерпретації події.

Державний інститут, покликаний захищати людей, захищав власну ідеологічну позицію.

Саме це породжує громадянський спротив. Коли звичайна людина потрапляє в біду, держава реагує ідеологічно.

— Контролює мову, ніж рятує жертв.

— Керує наративом, ніж дивиться правді в очі.

5. Криза довіри і чому вона небезпечніша за заворушення

Мільйони британців більше не бачать у правлячому класі просто некомпетентних чиновників.

Вони бачать клас, який активно ворожий до їхніх інтересів.

Клас, що захищає офіційний ідеологічний лівацький наратив, поки народний досвід ігнорується, висміюється або цензурується.

Довіра тримається на переконанні, що державні інститути діють чесно і ставлять добробут громадян вище за політику.

Коли це переконання руйнується то суспільство опиняється на дуже небезпечному ґрунті.

Розрив між можновладцями і народом не просто збільшується. Він стає прірвою.

Британська еліта дедалі більше нагадує замкнену касту, яка вимагає толерантності, але сама не терпить незгоди;

— говорить про демократію, але ігнорує суспільну думку, коли та для неї незручна.

— І застосовує різні стандарти до себе і до всіх інших.

6. Пожежі згаснуть. Гнів — ні

Вогні у Белфасті погаснуть. Сміття приберуть. Цикл новин піде далі.

Але гнів, що стоїть за цим нікуди не зникне, доки лідери Британії та Європи продовжуватимуть ставитися до публічного страху і незгоди як до чогось, що потрібно заглушити, а не почути.

Саутгемптон і Белфаст - не аномалії. Це попередження.

І якщо їх знову проігнорують, вони не будуть останніми.

№ 2.219

ХВАТИТ АЗАРТНЫХ ИГР — ГОСУДАРСТВО
МУХЛЮЕТ: ПОЧЕМУ ВОЕННЫЕ РЕЗКО
РАСКРИТИКОВАЛИ НОВЫЕ КОНТРАКТЫ И
РЕФОРМУ ВСУ

13 июня, 2026

Защитники на фронте и в тылу указали на критические пробелы, скрытые финансовые ловушки и коррупционные риски в анонсированной реформе армии.

Анонсированная масштабная реформа Вооруженных Сил Украины, предусматривающая изменение системы финансовых выплат и введение новых типов контрактов, вызвала волну возмущения, скептицизма и острых дискуссий среди действующих военнослужащих. Защитники на передовой и в тыловых подразделениях откровенно указывают на системную несправедливость, скрытый популизм и угрозу разрушения армейских институтов, о чем стало известно из детального мониторинга и анализа публикаций военнослужащих в социальных сетях.

1. Изменение риторики публичных деятелей

Военнослужащий Андрей Андрейчук обратил внимание на тенденцию, когда известные публичные деятели рано или поздно сближаются с властью и начинают играть по ее корпоративным правилам, даже если раньше от них этого не ожидали. В качестве примера он привел Сергея ***Стерненко***, который сейчас активно хвалит армейскую реформу и называет ее «историческим днем».

Андрейчук провел параллель с Сергеем Лещенко, который когда-то был журналистом, а впоследствии «УЗализничился» (вошел в наблюдательный совет государственного предприятия «Укрзалізняця» — ред.).

Также боец вспомнил Богдана Кротевича, который ранее жестко критиковал высшее военное командование, в частности Сырского и Содоля, а сейчас занимает должность советника министра внутренних дел Клименко.

2. «Статус дурачков»

Военнослужащая с никнеймом @isky.creator, которая, по ее утверждению, находится в рядах армии с 2022 года, эмоционально заявила, что из-за всего того хаоса, который бойцам приходится ежедневно «выгребать», складывается стойкое впечатление, будто защитников испытывают не только боевыми действиями, но и тыловыми процессами. Она подчеркнула, что люди, вставшие на защиту страны в самый тяжелый период, чувствуют себя так, будто подписали себе статус «дурачков», обязанных терпеть издевательства, унижения и откровенное неуважение. Те же, кто не выдерживает этого давления, воспринимаются системой как «отработанный биоматериал», а не как люди, завоевавшие право быть движущей силой общества.

Этот пессимизм разделяет военнослужащий с ником @bgggdn, у которого анализ новой реформы вызвал лишь чувство отвращения из-за того, что **в системе абсолютно ничего не изменилось**. Боец заметил, что хотя он и не служит непосредственно в пехоте, однако артиллерия — это тоже чрезвычайно тяжелый труд, где на позиции постоянно прилетают вражеские «Ланцеты», КАБы, FPV-дроны и «Молнии». При этом в итоге военный получает 60 тысяч гривень премии и 20 тысяч базовой зарплаты. Из этих средств значительную часть приходится регулярно сдавать на нужды подразделения, чтобы «корчи» (автомобили подразделения — ред.) могли двигаться, покупать за собственные деньги снаряжение и как-то кормить семью, из-за чего мечтать о каком-то стабильном будущем просто невозможно.

3. Несправедливость и угроза СЗЧ

Военнослужащий Андрей Мокляк поднял вопрос **о глубоком неравенстве между ветеранами первых лет полномасштабной войны и новобранцами**. Он рассказал, что был добровольно мобилизован в возрасте 19 лет, прошел через тяжелые боевые действия и получил ранение при защите Родины. **Теперь он вынужден служить уже пятый год без какой-либо конечной даты, тогда как люди в возрасте 18–24 лет, которые подписывают контракт сейчас, пройдут то же самое и уже через год-два смогут спокойно уйти на демобилизацию.**

Мокляк назвал это **меганесправедливостью** и предупредил: если этот фактор не будет учтен в новых законопроектах, он готов прибегнуть к СЗЧ, поскольку его совесть перед страной за все эти годы абсолютно чиста.

В то же время **военнослужащий с ником @artem_wur** отметил, что после завершения своего текущего армейского контракта планирует пойти работать в патрульную полицию. По его словам, там он будет получать больше, чем 80% офицеров в армии, и при этом будет иметь гарантированную бронь от мобилизации.

4. Ловушки выплат и контрактов

Офицер морской пехоты Дмитрий Иванов попытался без эмоций разобрать анонсированные Министерством обороны изменения, разделив их на две ключевые категории:

— 1) финансовое обеспечение и 2) новые контракты:

1. Денежное обеспечение

- (1) **Саму зарплату военным не повышают ни на копейку — все анонсированное финансирование реализуется исключительно в виде надбавок.** Это делается для того, чтобы государство избежало выплат высоких военных пенсий в будущем, поскольку надбавки при их расчете не учитываются.
- (2) **На низкие доходы жаловались преимущественно небоювые подразделения, тогда как боевые требовали решения вопросов отпусков, ротаций и сроков службы.** Однако реформаторы выделили дополнительные средства именно боевым подразделениям, а тыловым подразделениям выделили надбавку в размере всего 250 долларов США (около 10 тысяч гривен), что не решает проблему бедности их семей.
- (3) **Если боец получит ранение и будет переведен в тыл, он мгновенно лишится боевых надбавок и станет «чуть богаче нищего», что полностью разрушает стимул для людей идти в рекрутинговые центры.** По оценке Иванова, в нынешних ВСУ наиболее незащищенным человеком является именно офицер небоювого подразделения, поскольку для сержантов процедуру перемещения хотя бы минимально упростили в пределах корпуса.

2. Условия контрактов

- (1) **Все прошлые боевые заслуги (участие в АТО, ООС и полномасштабной войне с 2022 года) фактически игнорируются.** За шесть лет войны на Донбассе с 2014 по 2022 год государство предлагает ветерану лишь шесть месяцев отсрочки.

- (2) **За новый контракт на 24 месяца ветеранам АТО/ООС обещают один год отсрочки, а всем остальным — лишь полгода. Ни один серьезный гражданский работодатель не возьмет на работу человека, зная, что его отсрочка длится всего шесть месяцев.**
- (3) **Складывается парадоксальная ситуация: ветеран, который непрерывно воюет с 2022 года, после подписания нового контракта на два года уволится только в 2028 году — точно в один день с новобранцем, который пришел в армию только вчера и подписал такой же двухлетний контракт.**

Иванов резюмировал, что **реформа направлена на привлечение новых людей, но абсолютно не заботится об удержании и мотивации тех, кто уже служит.** Его личный вывод категоричен: «Хватит азартных игр с государством, оно все равно всегда обманывает», добавив, что после увольнения ни при каких условиях не вернется в ряды армии.

5. Финансовый скепсис

Военнослужащий Сергей Марченко выразил серьезные опасения по поводу разрушения базовых принципов армии. Он отметил, что анонсированные зарплаты пехотинцам в размере \$7 тысяч в месяц (около 300 тысяч гривен) вызывают обоснованный скепсис. Опираясь на собственный опыт, когда в служебные командировки приходится ездить за собственные средства из-за неспособности государства нормально компенсировать даже базовые расходы на жилье, Марченко **сомневается, что государство реально будет выплачивать такие суммы.**

Особенно опасной он назвал норму, по которой солдат пехоты будет получать больше, чем командир корпуса. Марченко подчеркнул, что такой социал-популизм очень сладок для неприхотливой публики в соцсетях и гражданских избирателей, однако мировая армейская модель строго держится на иерархии. Она имеет глубокий этический смысл для сообщества, которое идет на смерть ради высшей цели. **Нарушение этой вертикали подрывает управляемость армией и способность личного состава выполнять приказы.** В то же время он добавил, что **сам факт внимания высшего руководства к обеспечению армии является положительным, поскольку длительное отсутствие ресурсов истощает войска и ведет к унынию.**

6. Безальтернативная ловушка Банковой

Экс-командир роты ударных БПЛА 421 ОБПС ДШВ Алексей Петров назвал предложенные красивые слайды и большие цифры обычным **политическим пиаром Банковой, который не дает ответа на главный вопрос — какими будут реальные сроки службы.**

Как опытный экс-бригадир он объяснил: чтобы освободить одну боевую единицу завтра, нужно было мобилизовать и обучить нового человека еще «позавчера», однако власть боится закручивать вопрос мобилизации из-за риска для политических рейтингов.

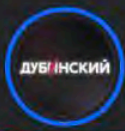
Вместо прозрачной демобилизации ветеранам, которые воюют более четырех лет и измотаны до предела, навязывают обязательное подписание новых контрактов: либо «пехотного» на 6–10 месяцев, либо «просто боевого» на 24 месяца. Без этого получить желанный дембель, который «обещают обещать» уже не первый год, невозможно. Бывший командир возмутился тем, что с военными до сих пор не научились разговаривать на взрослом языке, пытаясь выдать принуждение за «вкусную конфетку».

Военнослужащий Александр Поддубный полностью подтвердил, что **так называемая реформа заключается в навязывании безальтернативных контрактов.** Если боец откажется от подписания, его оставят на минимальном базовом обеспечении и он будет служить бессрочно, пока не появится указ президента о демобилизации, который может не выйти даже после завершения военного положения. Он констатировал, что **доверие в армии уничтожено ценой жизней и здоровья лучших людей, и тщетно рассчитывать на его восстановление с помощью подобных методов с «душком».**

Обратите внимание: в этой подборке собраны реакции и мнения пользователей соцсетей. Редакция не имеет технической возможности верифицировать личные данные, боевой опыт или статус всех авторов контента. Мы публикуем эти комментарии, чтобы показать общий вектор дискуссии, которая сейчас идет в сети.

Напомним, что депутат от «Голоса» Ярослав **Железняк** предупреждал, что **для финансирования зарплат военным и их повышения в бюджете не хватает 270 млрд гривен. Из них непосредственно на саму реформу нужно 120 млрд.**

№ 2.220

Смотрите, как работают заработки на войне: **Германия** выделяет **300 млн €** на чешскую "снарядную инициативу" для закупки **50 тысяч** боеприпасов. Речь идет о снарядах **152-155 мм**. Простая арифметика говорит о том, что **цена снаряда достигает 6000 €!** Как утверждают российские источники, стоимость 152 мм снаряда для РФ и КНДР 300-500\$ (1€=1,16\$). То есть, за 300 млн € РФ/КНДР могут сделать 600-1000 тысяч снарядов.

Тогда как Украина купит 50. Разница - в 12 раз. Она сядет "партии войны" на карман. Конечно, **евро калибр 155 мм** может стоить и 1000 и 1500 и 2000 €. Но - не 6.

№ 2.221

Більше грошей в обмін на реформи. Які вимоги додав ЄС у програму фінансування України

П'ЯТНИЦЯ, 12 ЧЕРВНЯ 2026

Затвердження нової програми Ukraine Facility - позитивна новина і для прем'єрки Свириденко, і для "європейського" віце-прем'єра Качки, і для Євросоюзу (за кадром), який показує Україні шлях до реформ

Україна та Європейський союз готуються до зміни однієї з ключових програм реформ, за втілення яких береться офіційний Київ.

Йдеться про так званий "План України", а також про його складову за назвою Ukraine Facility із **переліком реформ**, узгоджених між Україною і ЄС.

Причому Київ та Брюссель домовилися не лише про зміни списку реформ як такого, а й перегляд правил виплати європейської допомоги.

1. Ці правила зміняться на користь України

Уряд переконав колег з Брюсселя у тому, що нинішні підходи у перерахуванні допомоги мають певні вади, і їх виправлення буде справедливим та логічним.

— І вже влітку 2026 ця коректива має принести Україні мінімум кількесот мільйонів євро, які у іншому разі були би безповоротно втрачені.

Ще одна принципова зміна – фокусування на європейській інтеграції та реформах, необхідних для вступу в ЄС.

— Раніше, наприклад, кошти могли піти на адаптацію військових до цивільного життя, або на забезпечення житлом вразливих груп населення.

— Тепер допомога ЄС концентрується на змінах, які наближають Україну до членства, але стикаються з політичним опором, зокрема у Верховній Раді.

Зокрема, умовами надання грошей Україні стане більша частина так званого "плану Качки-Кос" щодо реформ у сферах правосуддя та протидії корупції.

— Наприклад, схвалення закону про реформування Державного бюро розслідування дасть Україні 124 млн євро, ухвалення притомної антикорупційної стратегії – ще 390 млн євро.

Утім, лишається питання, чи буде ЄС толерувати схвалення Україною реформ, які виконують вимоги лише номінально.

Так, як сталося із законом про декларації суддів, на який Брюссель дав добро, "рятуючи" гроші для України – але це лише погіршило ситуацію.

"Європейська правда" пояснює, про що домовилися Київ і Брюссель.

2. Про які гроші йдеться та коли вони будуть

"Європейська правда" вже розповідала про те, як працюватиме безпрецедентний для Євросоюзу пакет допомоги Україні на суму в 90 млрд євро (зокрема, у статті "Дружба", зброя та реформи")

Дві третини цих коштів піде на оборонні потреби – закупівлю зброї, її виготовлення тощо. Гроші "на війну" Україна має отримувати без жодних передумов, і це логічно.

Достатньо того що Сили оборони України захищають усю Європу.

А останню третину пакету, що піде у бюджет, ЄС надає Києву в обмін на реформи.

Половину цієї бюджетної допомоги і ЄС поставив у залежність від змін у правилах бюджетних фінансів України.

— Ця макроекономічна допомога обумовлена реформами податків, бюджетних правил тощо.

— Ідея цих змін – у тому, щоб дати Україні більше бюджетної стійкості у майбутньому, і стимулювати складні реформи тоді як за них платять європейці.

Та від початку було рішення, що буде також другий блок вимог – щодо структурних політично чутливих реформ (про цей розподіл – у статті "Умови жорсткі, але не останні")

До схвалення переліку цих реформ зараз і дійшла черга.

3. На кону – 8.35 мільярда євро

Саме стільки Євросоюз надасть Україні за програмою Ukraine Facility. Зараз Київ вже виконує цю програму, започатковану у 2023 році. А оскільки тепер до неї додадуть велику суму грошей – то й перелік реформ змінять.

Фактично – перелік реформ, за які "платитиме" ЄС, вже узгоджений, і жодних коректив не буде. Київ і Брюссель домовилися додати у нього 26 нових умов (або "кроків", мовою документа) та "вартість" кожної реформи.

Але юридично – затвердження цього переліку ще триває.

Зміни до Ukraine Facility цього тижня схвалив український уряд. Тепер він має передати підписаний документ до Брюсселя, де його має схвалити Єврокомісія. Потім його розглянуть держави-члени (деякі з них мають проконсультуватися зі своїми парламентами), і вже після того новий Ukraine Facility ухвалять на засіданні ради ЄС.

Жодних несподіванок тут не очікується, адже документ розробляли спільно із Єврокомісією та – нехай навіть неофіційно – у консультації з ключовими столицями. Питання лише у тому, як швидко ЄС проведе рішення через свою систему бюрократії. Усі прагнуть впоратися до сезону літніх відпусток, тобто до середини липня. Бо система побудована так, що якщо вже зайти у відпусковий період – то, швидше за все, процес затягнеться аж до вересня.

А гроші та нові правила їхньої передачі Україні потрібні якнайраніше.

4. ЄС скасував "покарання" без вини

В уряді не приховують, що дуже задоволені результатом переговорів.

"Ми домовилися з ЄС про зміну логіки Ukraine Facility. І результат, на який ми вийшли, я вважаю дуже добрим для держави", – каже ЄвроПравді заступниця міністра економіки Дарія Марчак, що веде в уряді питання Ukraine Facility.

Схоже, що до певної міри досягти успіху Києву "допомогло" угорське вето, через яке виділення грошей затяглося на зайвих майже 5 місяців. Без цього фінансування України схвалили би раніше. А додатковий час дозволив Києву переконати Брюссель у тому, що правило необхідно змінювати. І не косметично, а глибоко.

Бо інакше Київ може втрачати гроші без жодної провини зі свого боку.

Одним з прикладів, який дозволив це довести, стала стара вимога Ukraine Facility про заповнення вакансії у Вищому антикорупційному суді (ВАКС). 2,5 року тому, коли уряд погодився, що від цього індикатора буде залежати фінансування на 300 млн євро – там навіть не припускали, що його виконання стане проблемою. Набір суддів ВАКС ніхто не планував блокувати; до того ж тут не було потреби ухвалювати якісь нові закони Ради абощо.

Але конкурс, оголошений у 2024 році, завершився повним провалом. За потреби заповнити 25 вакансій, відібрати і призначити вдалося лише двох суддів.

Заявок на конкурс було мало, а ті, що надійшли – майже всі довелося відкинути через невідповідність кандидатів критеріям, або через низькі результати спростування.

Чому це сталося? Є дві причини, та зупинимося спершу на одній з них.

Віце-прем'єр Тарас Качка неодноразово публічно пояснював, що проблему створили зависокі критерії. Мовляв "ми шукаємо суддів, святіших за Папу Римського, таких кандидатів просто немає". Тож після провалу оголосили новий конкурс із м'якшими критеріями, і це мало ефект: надійшло понад 70 заявок, і наприкінці травня 2026 року, після усіх тестів співбесід та перевірок, кваліфікаційна комісія (ВККС) дала добро на призначення 22 суддів.

Ніби й багато, в 11 разів більше за результати 2025-го – але все одно менше за зобов'язання.

Виходить, що Україна зробила усе можливе і навіть більше – але все одно безповоротного втратить 300 млн євро, виділені для неї у бюджеті ЄС.

Ця історія переконала Брюссель докорінно змінити правила.

"У Facility було багато кількісних індикаторів, на кшталт найняти X суддів, і діяло правило: якщо ти виконав 99% і не виконали 1% то тобі не зараховується весь крок. В Єврокомісії погодилися. Зараз йдеться про можливість зарахувати часткове виконання – тобто, якщо індикатор виконано у значному обсязі", – розповіла Дарія Марчак.

Причому, за інформацією ЄП, дискусії про цей пункт з Брюсселем тривали ще недавно; в ЄС спершу наполягали на тому, що формулювання має бути більш конкретним – наприклад, має йтися про виконання на 80%. Зрештою зупинилися на формулі про "значний обсяг", що дає Брюсселю значно більше гнучкості в оцінюванні дій Києва там, де реформа проведена не ідеально.

Зокрема, якщо Україна завершить призначення суддів ВАКС (і лишить незаповненими пару вакансій), то втратить не 300 млн євро, а 20-30 млн.

А на майбутнє ЄС погодився частіше переглядати критерії плану, реагуючи на зміну реальності – щоби змінювати вимоги у разі, якщо уряд доведе, що його провини у невиконанні якогось індикатора немає.

5. Інші зміни правил

Ще одна вагома зміна: ЄС погодився стимулювати Україну у разі проведення реформ з випередженням графіку.

"Раніше нас "карали" за те, що ми зривали терміни. Але якщо щось ухвалювали з випередженням, то не могли навіть гроші отримати швидше, і це було нелогічно. За новим планом – якщо щось виконано раніше, то отримати гроші ми також зможемо раніше", – пояснює Марчак.

Також варто наголосити на зміні фокуса реформ.

Раніше у Facility включали будь-які критичні, на думку ЄС, реформи, щоби стимулювати Україну до їх проведення.

Тепер встановлено правило:

— нові вимоги до України, виконання яких ЄС стимулює грошима, стосуються лише інтеграції України до ЄС.

Тобто, умовами європейського фінансування за цією програмою мають стати або реформи, що є так званими "бенчмарками" (індикаторами, за якими ЄС оцінюватиме готовність України до вступу), або входять НРАА – національної програми адаптації права ЄС.

Тобто ЄС "платитиме" саме за рух України до вступу.

В Єврокомісії у коментарі ЄвроПравді підтвердили це рішення.

"Цей план додатково встановлює пріоритет для тих реформ, які мають вирішальне значення для процесу вступу України до ЄС... Тепер ми працюємо над тим, щоб якнайшвидше завершити його ухвалення, аби якомога швидше передати Україні кошти – за умови виконання узгоджених реформ", – йдеться у письмовому коментарі речника ЄК.

На додаток – повернемося до історії з суддями, у якої, як вже йшлося, є також друга причина, і вельми ілюстративна.

В той час як в уряді скаржилися на зависокі вимоги до суддів ВАКС (і домоглися їх пом'якшення), представники антикорсектору доречно вказували, що до кандидатів, що подаються на конкурси до антикорупційних інституцій, **дійсно є серйозні питання.**

Тобто, добрі кандидати справді "закінчилися".

Але чому?

Хай як парадоксально, але однією з причин, чому ми опинилися на межі втрати грошей ЄС, стало... успішне проведення Україною окремих реформ у сфері судочинства.

"У минулому усі судді знали, що суддівські посади можна отримати лише через хабар. Антикорсуд з його системою публічного відбору був винятком, тож для чесного судді посада у ВАКС була, можливо, єдиним шансом на професійну реалізацію. А зараз у нас реформована вища кваліфікомісія суддів, конкурси загалом проводяться чесно, і ВАКС втратив цю унікальність. Крім того, для багатьох суддів посада у апеляційному суді своєї області значно привабливіша,

ніж переїзд до Києва. Тим більше що через специфіку ВАКС, який розглядає резонансні політичного вагомі справи, на твою адресу рано чи пізно полетить купа хейту", – пояснює неочевидні причини проблем із донабором до ВАКС один зі співрозмовників ЄП у цій сфері.

Хай там як, але **реформи у антикорупційній сфері та у системі судочинства ще далекі до завершення**. І це знайшло відображення у новому Ukraine Facility.

6. Мільярди євро Качки-Кос

Оскільки рішення щодо Ukraine Facility ще не пройшло офіційну процедуру затвердження, повний перелік критеріїв не поспішають публікувати. Наразі не оприлюднене також урядове рішення, яке має прямувати до Брюсселя.

Але відомо, що серед 26 нових "кроків", на які зобов'язалася піти Україна, значна частка стосується "антикору".

Співрозмовники ЄП в Брюсселі кажуть, що у план увійшло **8 з 10 пунктів так званого "Плану Качки-Кос"** – пріоритетного переліку реформ, за якими європейські столиці оцінюють готовність України до реформування у сферах верховенства права та антикорупції.

У тому числі до кінця вересня 2026 Рада має затвердити **антикорупційну стратегію до 2030 року**, а уряд – схвалити на її основі **антикорупційну програму**.

Термін виконання цих кроків змістили на квартал (у плані Качки-Кос були очікування, що всі схвалять до кінця червня).

Наразі в Раді є проєкт стратегії, який відповідає вимогам ЄС, і альтернативний урядовий проєкт, який їм не відповідає (детально про це у статті "**Стратегія відкату**"). До їхнього розгляду парламент не переходив.

За ухвалення документа, що сумісний з європейськими зобов'язаннями, Україна отримає **390 млн євро**. Це – п.9 плану Качки-Кос.

Інший проєкт перекочував до оновленої Facility з минулої програми, і ЄС збільшив його "вартість".

ЄС готовий виділити Україні **550 млн євро** за повернення / впровадження конкурсів для прокурорів ОГП та регіональних прокуратур до кінця 2026 року.

Зараз генпрокурор **Кравченко** керує цим процесом у ручному режимі.

Причому нинішні проблеми частково є наслідком ухвалення у липні 2025 року скандального законопроекту 12414, що атакував НАБУ і САП. Тоді незалежність антикорупційної інфраструктури відновили, а скасування конкурсів у прокуратурі – лишили.

ЄС готовий виділити понад півмільярда євро за цю реформу (п.4 плану Качки Кос).

Менші суми передбачені за:

- (1) – Комплексі зміни до КПК (п.1 плану);
- (2) – Доступ НАБУ до неупередженої інституції судової експертизи (п.2).
- (3) – Реформування ДБР (п.5);
- (4) – Відновлення участі незалежних експертів у процесі відбору членів ВККС (п.7).

За всіма цими пунктами дедлайн встановлений на кінець 2026 року.

Ми не маємо достеменних даних про передбачені суми та строки, але найімовірніше, у Ukraine Facility додали також пункти 6 та 10 Плану Качки-Кос, які не потребують ухвалення законів: про те, щоби "призначити без затримок суддів Конституційного Суду та членів Вищої ради правосуддя, які пройшли міжнародну перевірку" та змінити "системи внутрішнього контролю проти корупції на високому рівні" у кількох державних інституціях.

Сумарно "вартість" реформ у рамках плану Качки-Кос для бюджету України (або ціна уникнення цих реформ) сягатиме, імовірно, під два мільярди євро.

Це на додаток до того, що ці пункти є обов'язковими для продовження переговорів про вступ до ЄС у принципі.

Це – не повний перелік антикорупційних пунктів.

Наприклад,

— ЄС готовий платити також за урядовий законопроект [14033](#) про "вдосконалення порядку розгляду справ Вищим антикорупційним судом". Також він поставив частину фінансування у залежність від ухвалення підзаконних актів, необхідних для ефективної роботи Бюро економічної безпеки тощо.

А за пів року – будуть нові вимоги. І там, напевно, також не обійдеться без змін у сферах правосуддя, протидії корупції та споріднених із ними.

Адже наступного року ЄС виділить Україні другу половину 90-мільярдного пакету. "Ми очікуємо, що на 2027-й рік буде ще одне поповнення Ukraine Facility, і буде окремий план та окремі індикатори", – пояснює ЄП посадовець, причетний до переговорів.

Норма про те, що це будуть реформи у рамках вступу України до ЄС – повинна зберегтися і у 2027 році.

Автори: Сергій Сидоренко, Тетяна Висоцька,

"Європейська правда", Київ-Брюссель

№ 2.222

Поляків і українців посварив не Бандера, а Медведчук - такий мій висновок з розвідки Тараса Чорновола

2026-06-13

Віктор Уколов

Чорновол

Він з'ясував, що ідею присвоїти почесне найменування «імені Героїв УПА» Окремому центру ССО «Північ» президенту Зеленському ... запропонувала Ірина **ВЕРЕЩУК**.

Друг кума Путіна зробив багато хорошого! - розповідала новоспечена нардепка від "Слуги народу" Ірина Верещук про Козака і Медведчука 01.11.2019 р. в інтерв'ю Данилу Мокрику, що і досі є в мережі.

— Вона не вилазила з телеканалу 112 після того, коли його купив Медведчук.

— А з 2016 року Ірина Верещук очолювала "Міжнародний центр балтійсько-Чорноморських досліджень", що отримував фінансування Медведчука.

Але як тільки Медведчука звинуватили у державній зраді - Ірина Верещук принципово відхрестилася від нього і Козака, доводячи свою лояльність Зеленському.

Тепер зрозуміло для чого вона це робила?

Наслідки скандалу боляче вдарили не лише по ставленню поляків до українців, не лише допомогли найбільш радикальним польським політикам отримати хайпову популярність на ненависті до українців - вони різко погіршили сприйняття поляками та керівництвом Польщі самого Зеленського.

Думаю він це оцінить...

Цитата Тараса **Чорновола** від 12 черв. 2026 р.:

"Тема дурного конфлікту з правими політиками в Польщі через абсолютно нормальну й суверенну дію в Україні – присвоєння одному з підрозділів імені «Героїв УПА» мала б усі шанси захлинутися, так і не набувши серйозного розголосу серед широких кіл польської громадськості, які не страждають фантомними історичними болями.

Та, властиво, інакше просто не могло статися.

Але в нас при владі команда отого «Віслюка Апокаліпсису», який скрізь несе біду.

І тут зуміли зробити абсолютно неможливе – розкрутити на пару з польськими реваншистами до рівня значного міжнародного скандалу дрібну й беззмістовну суперечку про події історії, яку ми з поляками бачимо діаметрально по різному.

Але цей конфлікт готували й розігрівали акурат цілий рік.

І фінальну стадію запускали не для відзначення військового підрозділу та історичної пам'яті, хоча це цілком справедливо, а з конкретною хтивою метою.

І стало це зрозумілішим, коли спливла на поверхню особа, яка це ініціювала, попри діаметрально протилежні власні переконання.

А як могло би бути із підручною в.медведчука та т.козака Іриною Верещук.

Зрештою, пазл склався. І склався, як і завжди, коли починають сваритися українці й поляки, на користь москви.

Ще пробував Дональд Туск, як єдиний дорослий у цій компанії зупинити двох цапків, які лупляться на кладці в інтересах московського різника...

Але не спрацювало, бо насправді, тема задуманого конфлікту жодним чином не пов'язана з історією й УПА. Це тільки детонатор.

У Польщі поступово наростають негативні сприйняття багато чого з української політики.

Далеко не все справедливо й заслужено. Але схоже, що сам Зе, його підручні й пропагандисти та ціла армія корисних ідіотів, як у старому дотепі, вирішили знайти спосіб і заслужити.

Нині погіршення ставлення до України й українців наростає найперше у верств, цілковито байдужих до питань кривавої історії.

А пожежу продовжувати гасити бензином з Варшави, Києва й москви".

№ 2.223

Тихая кампания в Западном полушарии: Фридман рассказал, что Трамп будет делать с Кубой

[Ссылка](#)

2026-05-23

ДЖОРДЖ ФРИДМАН, ПЕРЕВОД "ХВИЛІ"

Джордж Фридман - о том, почему голодающий остров в 90 милях от Флориды тревожил каждого американского президента со времён основания США и почему Трам предпочтёт коллапс вторжению.

Минюст готовит обвинение Раулю Кастро. Марко Рубио записал видеообращение к кубинцам - такое из уст госсекретаря услышишь нечасто. Директор ЦРУ слетал в Гавану и почти ничего об этом не сказал.

Три сигнала за один месяц - и Кристиан Смит спрашивает Джорджа Фридмана, основателя Geopolitical Futures, что за ними стоит.

Ответ Фридмана сводится к географии.

Куба опасна не сама по себе, а только в чужих руках:

— так было с Испанией, так было с СССР, так может выйти с Китаем.

И ровно так же великие державы всегда смотрели на острова у своих берегов - вспомните Британию и Ирландию или Китай и Тайвань.

Кристиан Смит: Здравствуйте, это подкаст Geopolitical Futures, с вами Кристиан Смит. Власти США наращивают давление на Кубу с тех пор, как

Дональд Трамп вернулся в Белый дом. На этой неделе Министерство юстиции объявило, что предъявит обвинения президенту Кубы Раулю Кастро, а госсекретарь Марко Рубио выступил с редким видеообращением к кубинцам, раскритиковав руководство страны и предложив новые отношения с США. Итак, на фоне кризиса на Кубе - решатся ли США на действия против островного государства? В этом выпуске мы обсуждаем, что долгая история отношений США и Кубы говорит о текущем моменте, зачем США вообще действовать и какими будут последствия.

В студии со мной председатель и основатель Geopolitical Futures Джордж Фридман. Здравствуйте, Джордж.

Джордж Фридман: Здравствуйте.

Кристиан Смит: Джордж, прежде чем перейти к последним событиям - немного истории. Об отношениях США и Кубы мы вспоминаем в основном начиная с 60-х: Фидель Кастро, а не его брат Рауль, залив Свиней, Карибский кризис, всё в таком духе. Но на самом деле история куда длиннее и важнее, не так ли?

1. Куба и доктрина Монро: длинная предыстория

Джордж Фридман: Именно так, она уходит к началу XIX века. Куба была там же, где и всегда, но принадлежала Испании.

Доктрину Монро (принцип, по которому США не терпят вмешательства европейских держав в дела Западного полушария) приняли во многом именно с прицелом на Кубу - мы не доверяли испанцам, опасаясь, что они перекроют юг Соединённых Штатов.

Позже США предложили выкупить Кубу у испанцев - те отказались.

В итоге мы воевали с Испанией: испано-американская война во многом крутилась вокруг Кубы.

Когда вспоминаешь Теодора Рузвельта и его атаку на холм Сан-Хуан - так вот, Сан-Хуан был на Кубе. Мы туда вторглись. Мы ту войну выиграли. Куба стала одним из трофеев. Другим было Пуэрто-Рико, а ещё Филиппины. Всё это мы забрали у испанцев. И Куба была главным трофеем.

Всерьёз обсуждали, не сделать ли Кубу штатом США. Решили не делать.

Но очень долго США оставались здесь доминирующей силой - пока не пришёл режим Кастро.

А этот режим, как и прежние, лояльные Испании, был глубоко предан Советскому Союзу. Этого

США стерпеть не могли - по той самой причине, о которой я говорил:

— Флоридский пролив между Ки-Уэстом и Кубой шириной 90 миль (около 145 км). Если бы кто-то перекрыл этот путь, американская торговля - а она во многом идёт через побережье Мексиканского залива - была бы заблокирована. Для экономики США это могло обернуться катастрофой.

Отсюда и старая поговорка про положение кубинцев:

— *они слишком далеко от Бога и слишком близко к Соединённым Штатам.*

И в этом есть своя правда.

Вспомните:

— во время Карибского кризиса мы из-за Кубы едва не начали ядерную войну с Советами.

Так что тема давняя. Это не какое-то странное изобретение Трампа. Он продолжает долгую традицию американской озабоченности, восходящую к доктрине Монро.

В нынешних обстоятельствах он хочет что-то сделать с Кубой - отчасти из-за картельной темы, в которую кубинцы были вовлечены, по сути сами выступая своего рода картелем и сбывая товар в США.

Так что причин для беспокойства у Вашингтона несколько.

Эта череда тревог началась с Фиделя Кастро и коммунистического режима. Когда СССР рухнул, кубинцы во многом лишились российской поддержки. Их экономика начала загнивать, а США отступили в сторону.

Сейчас мир совсем другой, но надо понимать:

— Куба занимала умы американских президентов едва ли не с момента основания США.

2. Почему важны эти 90 миль

Кристиан Смит: Джордж, в прошлый раз мы говорили о Кубе в январе. Вы это уже затронули, но напомните слушателям про географию и геополитику. Как вы сказали, Куба в 90 милях от Ки-Уэста и Флориды. Кто-то может подумать: ну, Джордж, это же далеко - почему этот морской путь так важен? Это ведь не Ормузский пролив, который куда уже. Почему это так принципиально?

Джордж Фридман: Во-первых, важно вот что:

— как минимум половина товаров, которые США ввозят и вывозят, идёт не через Нью-Йорк или восточное побережье, а через Мексиканский залив.

Флоридский пролив - главный морской путь в США и из них.

Когда-то 90 миль были серьёзной преградой. Сегодня - уже нет.

Да, по сравнению с другими узкими местами он шире, но при наличии морских мин, подлодок, всевозможных судов перекрыть его государство вполне способно. Такого не случилось, но в Первую мировую опасались, что это сделают немцы.

— То, что они не сделали этого ни в Первую, ни во Вторую мировую, было большой глупостью с их стороны. Нам бы это сильно навредило. Так что, если присмотреться, угроза существует в потенциале.

И не менее важно:

— до Кубы из США легко добраться.

Поэтому, когда речь о картелях, базироваться отчасти на Кубе перед финальным броском в США было очень удобно.

Кубинцы были связаны с картелями.

И есть основополагающий факт:

— на Кубе нет правительства - есть кубинская армия.

Эта армия больше не идеологична.

По сути это преступная организация, которая держит Кубу в подчинении, но при этом имеет связи по всему региону - в наркоторговле и не только.

Куба ушла далеко от того, что кому-то нравилось в силу левых взглядов, далеко от времён Фиделя Кастро.

Его брат Рауль ещё здесь, но сам режим состоит из армии - единственной крупной организации в стране, способной всё это удерживать.

Так что страна и обнищавшая, и угнетённая.

США не заинтересованы в том, чтобы спасти кубинцев от этого гнёта, но в долгосрочной перспективе их нервирует само наличие такого соседа - как в прошлом, так и в будущем.

3. Как Куба вписывается в стратегию Западного полушария

Кристиан Смит: Это явно неплохо ложится в новую стратегию администрации с упором на Западное полушарие. Мы видели это на примере Венесуэлы в начале года.

Как сюда вписывается Куба - с точки зрения стабилизации региона в пользу Америки, как это сформулировала бы администрация?

Джордж Фридман: Вспомните:

— доктрина Монро - это та же доктрина Трампа: мы не хотим глубокого европейского или иностранного влияния в Латинской Америке, в Западном полушарии.

И в особенности на Кубе - потому что она так близко.

Сейчас иностранного влияния, скажем со стороны России, немного, но велико влияние латиноамериканских картелей и тому подобного.

Так что это давний вопрос американской геополитики.

Смотришь на карту - и видишь, как близко Куба. К тому же это не маленький остров. Расстояние между Нью-Йорком и Чикаго равно длине этого острова.

Он узкий, но длинный - и потенциально перекрывает весь залив. Это потенциальная угроза. И уж точно колоссальный раздражитель.

А сейчас, когда Трамп возвращается к старой политике недопущения чужаков в Западное полушарие, Куба не может остаться в стороне.

4. Российское общество

Как я уже говорил в наших прошлых беседах: когда США вошли в Венесуэлу с двумя авианосцами и бог знает сколькими ещё кораблями, я сказал - это не про Венесуэлу.

Чтобы её заблокировать, столько не нужно. Это про Кубу.

Так и оказалось.

Разгром режима Мадуро выбил одну из опор Кубы.

Ведь вспомните: людьми, охранявшими Мадуро, президента Венесуэлы, когда мы вошли туда силами "Дельты", были кубинцы. Его охраняла не собственная армия, не венесуэльцы. Его охраняли кубинцы. Вот в этом контексте озабоченность США становится понятной.

5. Что США могут сделать: ставка на коллапс

Кристиан Смит: Мы подкаст о геополитике, военной тактикой и подобным не занимаемся.

Но что, по-вашему, США могут реально сделать здесь, Джордж? Может ли речь идти о смене режима, о военной акции? Увидим ли мы ход в духе венесуэльского - попытку молниеносно ворваться и схватить Кастро? Они ведь уже в процессе предъявления обвинений Кастро - ровно как поступили с Мадуро. Что мы можем увидеть?

Джордж Фридман: Надежда американского правительства, думаю, на **коллапс кубинской экономики - который уже произошёл.**

Уровень жизни на Кубе - как в третьем мире. У них нет электричества. Мы перекрыли поставки нефти. Положение катастрофическое.

Главная надежда, полагаю, на восстание на Кубе.

Но самой армии есть что терять - её офицеры люди обеспеченные, живут в достатке, - так что они, скорее всего, смогут такой бунт подавить. Значит, первый шаг - попытаться добиться, чтобы страна сама свергла военных.

Вторжение может обойтись очень дорого.

И, думаю, Трамп усвоил урок:

— даже если США - сильнейшая держава мира, в конкретной ситуации, как с Ираном, можно столкнуться с массой трудностей, как уже бывало в прошлых войнах.

По-моему, Трампу претит идея вторгаться в страну.

Куба большая, как я и говорю. Понадобится много войск. Армия, скорее всего, будет драться, и драться, возможно, неплохо.

Поэтому американская стратегия сейчас, думаю, проста:

— **позволить Кубе и дальше скатываться - и по уровню жизни, и в самом необходимом.**

Это не то, что навязали Соединённые Штаты. Это результат поведения самого режима - задолго до того, как Трамп пришёл к власти.

Но основная стратегия, думаю, такая:

— **довести дело до точки, когда в стране станет настолько катастрофически плохо, что развалится даже армия, - и тогда мы войдём.**

Хотя, возможно, это выдача желаемого за действительное.

Перспектива наземной войны против отчаявшихся, хорошо вооружённых и обученных солдат - не из приятных.

Так что мы будем давить, будем пробовать всё возможное - например,

— заявления о том, что 94-летнему брату Кастро теперь предъявят обвинение в преступлении, в том, что много лет назад он сбил какой-то самолёт.

Вот такое давление и будут оказывать.

Но, подозреваю, идти войной на Кубу - а мы делали это лишь однажды, при Теодоре Рузвельте, - было бы неразумно.

Да и руками других, как в заливе Свиней, тоже вышло не лучшим образом.

6. Зачем на Кубу ездил глава ЦРУ

Кристиан Смит: В начале месяца там побывал глава ЦРУ. Как думаете, зачем?

Джордж Фридман: Над этим я сам ломаю голову уже какое-то время.

Директор ЦРУ обычно не ведёт открытых переговоров с иностранными правительствами.

Если попробовать выстроить теорию, зачем его отправили, то я **подозреваю:**

— **США хотели дать кубинцам понять, насколько плотно мы опутали Кубу своей агентурой - в том смысле, что мы знаем всю их агентуру, все их силы и средства.**

Мы также были в курсе того, чем они занимались в Латинской Америке с наркоторговцами и прочим.

Возможно, это был рискованный шаг, но вряд ли кубинцы настолько безумны, чтобы убить главу ЦРУ.

А этот человек, директор ЦРУ, - человек оперативной работы, не дипломат.

Он приезжает, контролируя одну из мощнейших разведок мира.

Возможно, это был сигнал:

— вы будете воевать не с армией США - вы будете воевать с силами тайных операций, которые вас уничтожат.

Рискну предположить - чисто предположить, - что одно из его посланий было о том, как много мы о них знаем:

— что они делают и где находятся, чтобы дать понять - ничто из их действий для нас не невидимо.

Надеюсь, для ЦРУ невидимого и правда нет, - иначе мы бы уже проиграли.

Но я пытаюсь понять, зачем его отправили, и это моя лучшая версия. Если у кого-то есть версия получше - дайте знать, у меня другой нет.

7. Венесуэльский сценарий

Кристиан Смит: Есть ли, по-вашему, доля правды в предположении, что он был там, чтобы отчасти повторить то, что США проделали с чиновниками Мадуро, - сказать кое-кому: слушайте, мы вас не тронем и даже дадим денег, если позволите нам фактически взять управление страной на себя?

Джордж Фридман: Я вообще не уверен, что мы хотим управлять этой страной. Она в катастрофическом состоянии.

Не думаю, что США в состоянии просто воскресить её собственным правлением.

К тому же на Кубе найдутся и те, кто вырос при этом режиме и будет настроен враждебно.

Мы хотели бы сменить правительство.

Посмотрите, что мы сделали в Венесуэле: убрали Мадуро, схватили, арестовали, увезли к себе.

Над новым правительством у нас есть влияние - мы его в каком-то смысле и создали, - но по большей части распоряжаются в Венесуэле они сами.

Кристиан Смит: То есть в смысле - привести более дружественное к Америке правительство?

Джордж Фридман: Уж точно мы хотели бы менее враждебное.

А будет ли оно дружественным - зависит от того, как мы будем с ним обращаться потом.

Но, честно говоря, даже если мы будем обращаться с ним плохо, это всё равно будет куда лучше, чем нынешнее правительство обращается со своим народом.

Это правительство, чья экономика рухнула не из-за американского вмешательства, а сама по себе.

Уровень коррупции был так высок:

— армия живёт в достатке, а больше - никто.

Так что надежда здесь на то, что кубинцы и правда, судя по признакам, в глубине души смертельно устали от этого режима, но боятся против него действовать.

И если мы как-то снимем этот страх, они смогут управлять собой сами - под сильным влиянием США, как в Венесуэле.

8. Почему Куба - не Мексика

Кристиан Смит: Вернёмся к расположению Кубы и к более широкой картине - оправданы ли вообще любые действия США.

Встречный довод, Джордж: есть множество стран, у которых под боком есть соседи. Скажем, Мексика рядом с США - и она не под пятой Вашингтона, а в будущем может занять и враждебную позицию.

Почему бы и её не подчинить так же, как, возможно, подчинят Кубу?

Джордж Фридман: Во-первых, это куда более крупные страны.

Во-вторых, они не представляют угрозы - их армия не может напрямую проникнуть на территорию США.

И наконец - именно на Кубе Советы разместили ядерное оружие. Это был поворотный момент для США. Я тогда уже жил на свете. Мы были в ужасе. И тогда ожил старый страх доктрины Монро: что европейская держава использует Кубу как плацдарм для подрыва Соединённых Штатов.

Так что, если посмотреть на расположение, на близость, на то, насколько Куба враждебна и враждебна давно, - есть причина опасаться её сильнее, чем Мексики или других стран.

То же видно и у других держав. У Англии, помнится, была небольшая проблема с островом под названием Ирландия. Воевали они подолгу.

Так что когда у великой державы под боком есть остров - как Тайвань, - она смотрит на него иначе, чем на все прочие страны.

Вы в Лондоне - вы, возможно, и не застали те ирландские войны, но шли они долго.

Вот в таком контексте и стоит это видеть: вот остров, потенциально перекрывающий доступ США ко многим уголкам мира, остров, на котором какая-нибудь враждебная страна может разместить ядерное оружие.

Представьте, что Иран разместит там ядерное оружие. Это слишком пугающая мысль.

Мы хотели бы дружественное нам правительство. Не думаю, что мы намерены покорить и раздавить остров. Куда охотнее мы наладили бы хорошие отношения.

Этим в каком-то смысле руководит Марко Рубио - он кубинского происхождения. В США огромное число кубинцев, уже выросло следующее поколение, - а Флорида штат на выборах важный.

Так что отчасти дело и в этом: влияние кубинских мигрантов во Флориде и других местах - одна из движущих сил.

Но, с другой стороны, не забывайте: кубинцы на грани голода, без электричества по многу часов и дней, и сами, подозреваю, хотели бы перемен. Так что это возможно.

9. Острова в геополитике: Ирландия, Тайвань, Куба

Кристиан Смит: Раз уж зашла речь об островах, Джордж, - что именно делает их в геополитике настолько важными? Дело в значимости морских путей и в способности этих стран их перекрывать?

Джордж Фридман: Очень даже.

В случае Англии и Ирландии:

— Британия была морской державой, контролировала земли по всему миру, и Ирландия, став враждебной силой, могла бы хотя бы отчасти перекрыть путь её флоту.

С Тайванем у китайцев то же самое.

— Тайвань сидит прямо в проходе между Японией и Филиппинами, и враждебная держава перекрывает им выход в Тихий океан.

Для США в XIX веке это и был ключевой вопрос.

А во время Карибского кризиса ключевым было то, что Советский Союз использовал Кубу как плацдарм против Соединённых Штатов.

Сейчас это уже не проблема государства, а проблема картелей.

Куба тесно связана с картелями. Армия зарабатывает на картелях большие деньги. И это к тому же потенциальная база для заброски товаров в США.

Так что, глядя на эти островные страны, любопытно отметить: иногда они представляют действительно большую опасность - или думают, что несут, или думают, что могут.

И вот так же, как Британия реагировала на Ирландию, а Китай - на Тайвань, мы реагируем на Кубу.

10. Можно ли позволить себе две войны

Кристиан Смит: Как это скажется на самих США?

Штаты сейчас в той или иной мере заняты тем, что происходит с Ираном.

Каковы будут последствия - могут ли они позволить себе ввязаться ещё и в Кубу, возможно, одновременно?

И вдобавок:

— предупреждают, что мы можем увидеть полмиллиона кубинцев, бегущих с острова во Флориду из-за тамошних экономических бед.

Какой будет картина в среднесрочной и долгосрочной перспективе?

Джордж Фридман: Если бы мы попытались вторгнуться, то, подозреваю, наземных сил у нас хватит, чтобы вести обе войны.

И кубинская война, думаю, была бы довольно короткой:

— *кубинской армии хватает, чтобы держать в узде собственный народ, но вряд ли хватит, чтобы противостоять США.*

К тому же это, по сути, наёмная армия - пока ты в армии, у тебя всё хорошо. А наёмники меньше всего хотят «умирать за родину».

Так что, полагаю, такую кампанию провести было бы возможно.

Но на войне никогда не знаешь, чем всё обернётся. США думали, что Вьетнам будет лёгкой прогулкой, - в чём-то вышло иначе.

Так что Трамп был осторожен - вплоть до иранской истории, где он, по-моему, переоценил свою способность запугать иранцев и сломить их сопротивление. А войны непредсказуемы. Поэтому, думаю, американская стратегия - не воевать.

Никакой наступательной мощи, которую кубинцы могли бы бросить против нас, нет.

Так что один из путей - просто позволить им и дальше скатываться, попутно убирая с дороги их верхушку: например, взять Рауля Кастро, устранить его, вывезти и судить.

Всё это символично, но кого-то может напугать.

11. Опасна не Куба, а её слабость

Кристиан Смит: Похоже, это из тех ситуаций, где, как и с Ираном, никто не знает, что будет, пока всё не начнётся, - если начнётся.

Допустим, кубинская экономика проседает дальше, происходит смена режима или возникают более тесные отношения с США, как, похоже, и хочет Марко Рубио.

Вы заметили, что на протяжении истории Куба всегда была проблемой для Америки.

Что помешает этому повториться в будущем?

Если не считать идеи аннексировать Кубу - что помешает ей снова стать антиамериканской со временем?

Джордж Фридман: Дело в том, что **сама по себе Куба не проблема.**

Проблемой всегда была её оккупация чужой державой - будь то Испания или Советский Союз.

Вот тогда вопрос о Кубе вставал всерьёз:

— иностранный военный контингент любого рода, размещённый там, имел бы массу возможностей.

У кубинцев их нет. Кубинцы не могут на нас напасть. Кубинская армия - по сути полиция, внутренняя полиция, управляющая страной, а заодно и картель, доминирующая корпорация, если угодно.

Так что угроза для США исходит не столько от самой Кубы, сколько от того, что иностранные державы могут Кубу использовать.

Сейчас мы вроде бы достигли с китайцами понимания по многим вопросам, и отношения пока выглядят неплохо.

Но представьте, что Китай захотел бы нас извести и начал бы ввозить на Кубу войска, ракеты или что угодно ещё.

Так что Куба сама по себе значима лишь своим расположением и угрозы не несёт. Но в руках любой другой страны, которую она может к себе пригласить, она способна обернуться страшной опасностью - как мы видели в 60-е.

Так что дело не столько в угрозе, которую несёт Куба, сколько в её слабости и в возможности оккупации.

Здесь и вступила доктрина Монро: мы не хотели там никого. И отсюда же вырос Карибский кризис.

И это, на мой взгляд, упреждающий ход - не обязательно против Китая и даже не против России.

Но сейчас, раз уж мы сосредотачиваемся на Западном полушарии, единственная потенциальная уязвимость США, которой могла бы воспользоваться иностранная держава, - это Куба.

Пока Куба враждебна США сама по себе, она им не угрожает. Но стоит ей открыться иностранному оккупанту - и это уже совсем другой расклад.

Вот в этом, думаю, и логика.

Всё не так сложно:

— эта территория опасна, если её удерживает тот, кто нас не любит и у кого есть оружие, чтобы её использовать.

Сейчас её занимают те, кто нас не любит, - кубинские военные, - но сами по себе они для нас не угроза. И вот это идеальный момент, чтобы решить вопрос.

12. Российское общество. Что будет дальше

Кристиан Смит: Видимо, на это сам режим и рассчитывает. Джордж, как по-вашему, чем всё кончится?

Увидим ли мы Кубу, более дружественную к США, - дореволюционную Кубу 1950-х?

Джордж Фридман: Что ж, дореволюционная Куба была дружественна США - но отчасти потому, что американская мафия, базировавшаяся в самих Штатах, имела в Гаване большие интересы.

Там можно было отмывать деньги, держать игорный бизнес, проворачивать всевозможные криминальные дела. Если посмотреть фильмы - о жизни в Гаване их снято немало.

Станет ли Куба такой снова?

Скорее всего, нет: преступники сегодня действуют не так. Может, и так, просто я об этом не знаю, - но вроде бы не так.

А если посмотреть на Кубу, то ключевая развилка такая:

- 1) — либо дать катастрофе развиваться,
- 2) — либо вмешаться в дела страны достаточно, чтобы дать народу подняться против этого режима - который кубинцы ничуть не любят, - и расчистить дорогу восстанию.

Это было бы вполне логично. А путь к этому - резко ослабить саму армию.

Один из способов показать, что мы на это пойдём, - взять Кастро, выкрасть его и тому подобное, и вывезти в США.

В любом случае, чем сильнее мы давим - и доступом к нефти, и по экономике, и всем остальным, - тем слабее они становятся.

А чем слабее они и чем хуже уровень жизни на Кубе... что ж, армия - очень мощный инструмент против гражданских.

Народ может подняться, а может и нет. Может подняться с американской помощью.

Так что у американцев есть несколько вариантов.

- 1) — Один - тайный: отправить ЦРУ организовать восстание.
- 2) — Другой - ударить военной силой.
- 3) — И третий - просто отойти в сторону и дать им вариться в собственном соку, сколько смогут, с большой вероятностью краха в долгосрочной перспективе.

Ещё пару месяцев назад я бы сказал: Трамп не станет вторгаться на Кубу. Сейчас я Трампа предсказать не берусь - но и кубинская армия тоже.

Кристиан Смит: На этой ноте, Джордж, давайте остановимся. Большое спасибо, как всегда, что были с нами. И спасибо вам за то, что слушаете. На следующей неделе нового выпуска не будет, но он выйдет через неделю - так что увидимся через две недели. Разумеется, на geopoliticalfutures.com вы найдёте всю нашу аналитику, включая еженедельные статьи Джорджа. Спасибо большое. До свидания.

Джордж Фридман: До свидания.

Президент України провів телефонну розмову з Президентом США

2026-06-14

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президентом США Дональдом Трампом.

Глава держави привітав Президента Сполучених Штатів Америки з днем народження та побажав йому успіхів, насамперед у його зусиллях щодо завершення війни Росії проти України.

Лідери доволі детально обговорили багато ключових питань, серед яких – мир.

Президент України також подякував Президентові США за всю підтримку, яку Америка надає Україні.

«Ми з вдячністю пам'ятаємо кожен крок цієї підтримки, від Javelin'ів до Patriot'ів», – зазначив Володимир Зеленський.

Президенти обговорили те, що може допомогти наблизити мир зараз.

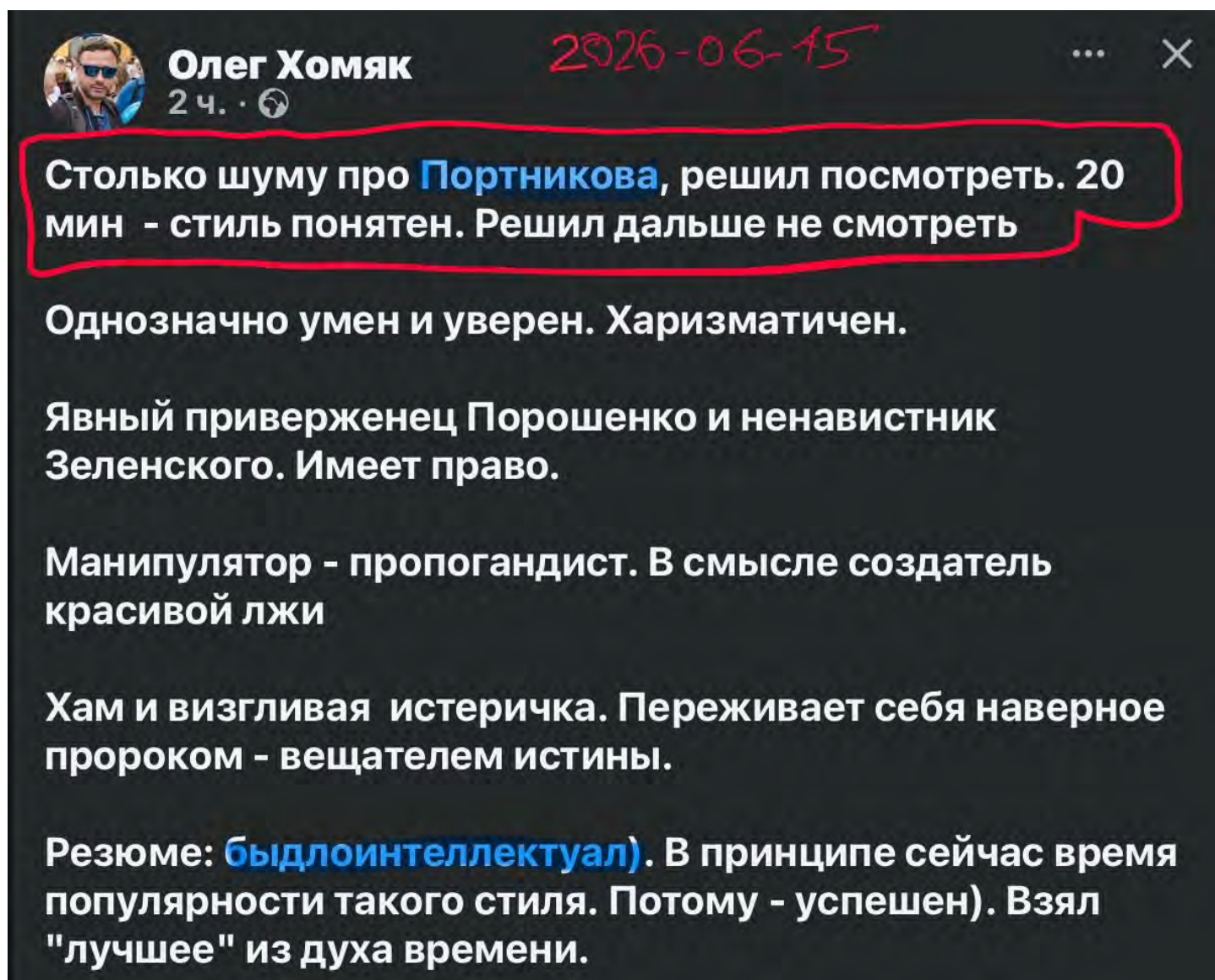
Володимир Зеленський поінформував Дональда Трампа про нещодавні події на полі бою та про те, як зміцнилася позиція України.

Лідери домовилися, що обговорять більше під час їхньої зустрічі на саміті G7.

«У нас є деякі хороші ідеї, які можуть допомогти просуванню мирного процесу і захистити життя. Дякую!»

– наголосив Володимир Зеленський.

№ 2.225

№ 2.226

Рис1

Рис2

2026-06-15

⚡ ЗБИТО/ПОДАВЛЕНО 632 ЦІЛІ: 50 РАКЕТ ТА 582 ВОРОЖІ БПЛА

У ніч на 15 червня (з 18:00 14 червня), противник завдав масованого комбінованого удару по Україні із застосуванням ударних БПЛА, ракет повітряного, наземного базування різних типів.

! Основний напрямок удару – Київ. Також ракетами атаковано Дніпро та Харків.

Усього радіотехнічними військами Повітряних Сил зафіксовано 681 засіб повітряного нападу – 70 ракет і 611 БПЛА різних типів:

- 6 протикорабельних ракет 3М22 "Циркон" (райони пусків – ТОТ АР Крим);
- 34 балістичні ракети Іскандер-М/С-400 (райони пуску – Брянська, Курська обл., - рф);
- 30 крилатих ракет Х-101/Іскандер-К (райони пусків – Вологодська, Курська обл., - рф);
- 611 ударних БПЛА типу Shahed, Гербера, Італмас, баражуючих боеприпасів "Бандероль", дронів-імітаторів типу "Пародія" (із напрямків: Брянськ, Курськ, Орел, Міллерово, Приморсько-Ахтарськ – рф., Гвардійське, Чауда, ТОТ АР Крим).

Повітряний напад відбивали авіація, зенітні ракетні війська, підрозділи РЕБ та безпілотних систем, мобільні вогневі групи Сил оборони України.

🔥 За попередніми даними, станом на 08:00, протиповітряною обороною збито/подавлено 632 цілі – 50 ракет та 582 безпілотники різних типів:

- 5 протикорабельних ракет 3М22 "Циркон";
- 15 балістичних ракет Іскандер-М/С-400;
- 30 крилатих ракет Х-101/Іскандер-К;
- 582 ворожих БПЛА різних типів.

За попередньою інформацією, станом на 08.00 зафіксовано влучання 20 балістичних ракет та 27 ударних БПЛА на 42 локаціях, а також падіння збитих (уламки) БПЛА на 12 локаціях.

Рис3

№ 2.227

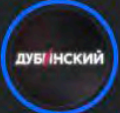

Что такое **любопытство** и как оно связано с интеллектуализмом? **Любопытство** - это не любознательность и не материально-реальный интерес.

Любопытство, *curiosity*, это **нереальная, внебытийная, несодержательная топология транзита**. Именно любопытные люди - интеллектуалы, и не обязательно это философы или ученые. **Бруно** был интеллектуалом, а **Хайдеггер** - нет. Эту мысль не поймут ни философы, ни обыватели.

- **Джордано Бруно** — это воплощение транзита. Он не создавал замкнутую, монументальную систему. Его мысль — это постоянное, яростное проламывание устоявшихся онтологических границ (от замкнутого космоса к бесконечным мирам, от догмы к ереси). Он не удерживал бытие, он двигался сквозь него. Его любопытство было именно этой «нереальной» силой, которая не искала укоренения, а сама являлась переходом. Он остался в транзите до самого костра. **Бруно** всегда будет примером безудержного любопытства и героического энтузиазма, примером настоящего интеллектуализма.
- **Мартин Хайдеггер** — это радикальный антитранзит. Вся его мысль центрирована вокруг категорий укорененности, дома, почвы, сбережения бытия и бытия-в-мире (Dasein). **Хайдеггер** пытается уловить само Бытие, зафиксировать его, «прислушаться» к нему. Он уходит в глубь немецкого языка, в глубь традиции, в глубь хижины в Шварцвальде. В нем нет несодержательного транзита; его мысль сверхсодержательна, она ищет исток и укоренение, а не чистый вектор бегства или перехода. Он монументален, но не любопытен — он закрывает транзит ради зова Бытия. **Хайдеггер** всегда будет нравится фундаменталистам и националистам, и они всегда будут считать его интеллектуалом. Хотя **Хайдеггер - это инквизитор Бруно**.

№ 2.228

 Dubinsky.pro 2026-06-15 1 ч. ·

Макрон опять попытается устроить встречу **зеленского** с **Трампом** - на саммите G7 16 июня.

Все победобесие с ударами дронов и переможными статьями в лоббистской прессе сейчас посвящено этой цели.

Задача европейцев на этом саммите видится в том, чтобы заставить **Трампа** окончательно отказаться от договоренностей с **Путиным**, достигнутых на **Аляске**, чтобы **Путин** был вынужден апеллировать не к США, а к ЕС.

Для этого просеивается тезис о том, что **Украина** переключила ход войны и побеждает, а потому, **Дональд**, пошли ты этого **Путина** лесом, он слабак. И мы его **дожмем**.

Сегодняшние телефонные звонки, видимо, этому помешали.

№ 2.229

Богдан Данилишин

4 ч. · 🌐

2026-06-15

В 2026 році рівно половина приросту банківських гривневих кредитів бізнесу - це приріст кредитів по програмі "5-7-9".

З початку року чисті гривневі кредити банків зросли на 60,6 млрд. грн, а кредити по 5-7-9 - на 30,4 млрд. грн.

Більше того - пільговість кредитів зростає в останні місяці.

За квітень-травень - вже 65% приросту кредитів бізнесу видано за програмою 5-7-9.

Це - ще одне підтвердження, що **нинішня "кредитна експансія" - це фейк, в якому любить жити НБУ.**

№ 2.230

Експертиза - це не знання великої кількості фактів і не здатність красиво переказувати чужі думки

Білязе

— Знання фактів є лише сировиною.

— Медійна подача є лише упаковкою.

Експерт відрізняється не тим, що знає більше фактів, а тим, що здатний побудувати пояснювальну модель.

— Така модель повинна пов'язувати спостереження між собою, пояснювати механізм того, що відбувається, допускати перевірку та дозволяти робити прогнози.

Перелік фактів без моделі - це довідник.

Модель без фактів - фантазія.

Текст без моделі - публіцистика.

Саме тому значна частина сучасної публічної аналітики справляє дивне враження.

Автор демонструє знайомство з темою, наводить цікаві спостереження, перелічує факти, посилається на дослідження та демонструє широкий кругозір.

Однак міркування часто зупиняється на рівні опису.

Хороший аналітичний текст має іншу структуру.

У ньому є

— 1) проблема, пропонується 2) гіпотеза, описується 3) механізм, який пов'язує причини та наслідки, після чого формулюється 4) прогноз.

Саме наявність механізму та прогнозу перетворює набір спостережень на аналітичну модель.

Тому головне питання до будь-якого експертного матеріалу звучить дуже просто:

— яку саме модель пропонує автор і які спостереження здатні її підтвердити або спростувати?

Якщо відповіді на це питання немає, то перед нами не експертиза, а набір спостережень, яким би ерудованим і добре написаним він не був.

№ 2.231

Проект соглашения между США и Ираном содержит важный элемент, который будет частью и в соглашении Украина-РФ: утверждение Советом безопасности ООН. Помимо РФ, США и Китая, право вето в нем имеют Британия и Франция. Поэтому и пытаются европейцы замкнуть переговоры с РФ на них + Германия, которая сейчас за все это платит.

Переговоры без Европы возможны только если гарантии безопасности Украине дают США. Но Зеленский потому от них и отказывается, чтобы усадить за стол евротройку.

Она, в свою очередь, выдвигает неприемлемые для РФ условия ("миротворцы", безусловное прекращение огня, смысл которого я объяснял, и личную встречу Путина с Зеленским) - чтобы соглашения не допустить.

Таким образом, наличие евротройки за столом переговоров - гарантия не остановки, а наоборот, продолжения войны.

А также ее неизбежной эскалации.

№ 2.232

США и Иран формируют условия 60-дневного перемирия

2026-06-16

Куш

Фактически, Америка за 24 млрд дол разблокированных иранских активов покупает для мировой экономики и для себя лично, двухмесячный дезинфляционный период.

Как курс детокса в Швейцарской элитной клинике после длительного запоя.

Почему 24 млрд дол? На самом деле, объяснение есть.

- (1) Через Ормузский пролив проходит до 20 млн бар нефти в день.
- (2) В условиях перемирия, цена на нефть на мировых рынках будет примерно на 20 дол на барреле дешевле.
- (3) То есть речь об экономии 400 млн дол в день для мирового рынка нефти.
- (4) $60 \text{ дней} \times 400 \text{ млн дол} = 24 \text{ млрд дол}$.
- (5) Ответ очень простой.

Если бы разблокировали резервы Ирана на меньшую сумму - эффект от снижения цен на нефть был бы большим, если бы на большую сумму - наоборот.

По сути, это не 24 млрд дол для Ирана.

Это дезинфляционный импульс на 24 млрд дол для мировой экономики, который в рамках модели межсекторальных перетоков трансформируется в антиинфляционный эффект примерно в десять раз больше.

Через два месяца, стороны либо подпишут окончательное соглашение, в рамках которого Иран откажется от создания ядерного оружия, или война возобновится с новой силой.

И тогда Рмуз могут заблокировать надолго.

Но к этому моменту,

— республиканцы стабилизируют свой электоральный обвал накануне осенних выборов в Конгресс, а

— Джей Ди Вэнс в любом случае откроет счет своих баллов в контексте проекта 2028 (президентских выборов).

№ 2.233

Милин Дмитрий
Только что · 🌐

2026-06-17

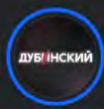
УПС! Оказывается даже после получения кредита на 90 млрд евро от ЕС, дефицит бюджета Украины составляет еще 52 млрд долларов на нынешний 2026 год, которые на саммите G7 Зеленскому даже не пообещали.

Сама сумма в **52 млрд. долларов** для покрытия дефицита бюджета на **2026 год** - не нова. Впервые ее озвучил министр финансов Украины **Марченко** еще в начале апреля текущего года. Эти деньги нужны Украины для покрытия **невоенных расходов** (социальные выплаты, зарплаты госслужащим, медикам) и удержания экономики от коллапса.

До саммита многие полагали, что гигантский кредит ЕС на 90 млрд евро решит все проблемы Украины на два года вперед. Однако глава Еврокомиссии Урсула фон дер Ляйен прямо на саммите раскрыла карты: **европейский пакет покрывает лишь 2/3 украинских потребностей.**

Война закончится тогда, когда у Украины закончатся деньги, т.е. к концу 2026 года.

№ 2.234

Не смотря на, в целом, вялое сопротивление на фронте, Украине удалось вырваться вперед в битве за воздух. В первую очередь потому, что в РФ еще есть чему гореть, тогда как в Украине все выжжено.

Это преимущество стало основой для массовой информкампании. с помощью которой европейцы пытаются убедить Трампа отказаться от договоренностей с Путиным, и пустить ЕС за стол переговоров.

Параллельно идет прогрев тезиса о том, что Украина побеждает, и Путину надо соглашаться на перемирие по ЛБС. Эта кампания направлена как во внутрь Украины, для воодушевления масс, так и на РФ, для разложения масс.

Между тем, понятно, что преимущество такого типа и формы не может сохраняться долго. Методы противодействия рано или поздно будут найдены. После чего преимущество опять вернется к РФ. При этом, задачу Кремлю надо решать до конца лета - до выборов в Госдуму, которым нужен приемлемый фон.

Расчет европейцев сейчас идет на то, что решение это Путин так быстро не найдет, и поэтому согласится на перемирие по ЛБС до выборов. Как российских, так и в США. Но эта логика сработает только если россияне не найдут быстро противоядие против украинских атак, или не пойдут на серьезную эскалацию, которая "перевернет шахматную доску". Вся возня сейчас идет вокруг этого решения.

№ 2.235

 Сергей Дацюк
14 мин. · 🌐

Цитата із **Леся Подерв'янського** "Тому що треба не всякої хуй**ой займатися, а жити інтересно: читати книжки, бути шпіоном, дресирувати любіму обізяну і ходити в оперу получать удовольствіє."

Це власне типове українство. Спробуємо переосмислити те, що в Україні традиційно засуджується та зазнає гонінь.

- 🟢 Жити цікаво — це означає жити **не серед цікавих речей, а серед цікавих людей**, а значить самим бути цікавим для них.
- 🟢 Жити цікаво — це не мати багато пригод. Це **дозволяти подіям мати себе як пригоду**.
- 🟢 Жити цікаво — означає **не знати, куди веде наступний крок**, і саме тому не відмовлятися від нього.
- 🟢 Жити цікаво — це не накопичувати враження та знання, а **множити незнане і за межове**.
- 🟢 Цікавість - не навколо тебе, вона всередині тебе, **коли ти змінюєшся і виходиш за межі**
- 🟢 Жити цікаво — це рухатися в неутилітарній цікавості, **в транзиті за межі вже мислимого та вже кимось уявлюваного**.

Твоя уява, твоє мислення, твоя творчість - це **найцікавіше, що може статися з тобою**.

Люди без уяви — це нудні люди. Унікалі їх та всього їхнього.

№ 2.236

Денис Шмигаль ✓
30 мин. · 🌐

2026-06-17...

Українська енергетика сьогодні — це система систем, що визначає стійкість у воєнний час і здатність до відбудови та зростання у повоєнний період.

Під час засідання Ради з питань підтримки підприємництва зупинився на пріоритетах Міненерго: підготовка до зими (відновлення, захист, будівництво нової розподіленої генерації), оновлення Енергетичної стратегії спільно зі Світовим банком та впровадження реформ.

■ Україна **будує оновлену енергосистему** за принципом «енергетичних сот», де кожна одиниця здатна працювати незалежно й автономно. Наша амбітна мета, згідно з оновленою стратегією, — **повернутися до рівня 54 ГВт встановленої потужності**, який українська енергосистема мала у 2014 році. Основою майбутньої енергосистеми буде **атомна енергетика**. Важливе значення матимуть **відновлювані джерела енергетики та розподілена генерація**.

■ Оголосили конкурс на будівництво 1,5 ГВт нової генерації. Міненерго уже створило відповідну комісію. Okремо збільшили квоту підтримки відновлюваних джерел енергії на цей рік до 1 ГВт.

■ Впроваджуємо прямі контракти РРА на купівлю електричної енергії, маємо вже перші приклади співпраці. Закликаємо бізнес активно користуватися цим інструментом.

Ринок відбудови і модернізації енергосистеми створює одну з найбільших енергетичних можливостей за останні десятиліття. Ми розраховуємо на плідну співпрацю з бізнесом у сфері розвитку нашої енергетики та посилення стійкості держави.

Хвиля
 11 ч. · 🌐

2026-06-17 ... ✕

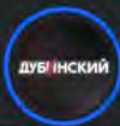
Кремль не сломал план Украины по одной причине - историк Чедолума

Кремль за все годы войны так и не смог сломать стратегический план Украины - по простой и обескураживающей причине. Историк Илья Чедолума в эфире Юрия Романенко формулирует парадокс, от которого становится не по себе.

"Кремль за все эти годы войны так и **не смог сломать украинский стратегический план**. Не смог, потому что он **не знает, какой украинский стратегический план**", - говорит историк. И тут же добавляет ключевое: **его не знает никто и в самой Украине.**

Как можно сломать то, чего не знаешь? **У этой неопределённости**, признаёт Чедолума, **есть свой плюс - врагу не за что ухватиться. Но есть и тяжёлый минус.**

Для мыслящих элит, которые планируют наперёд, встаёт вопрос: по каким правилам мы вообще играем, как на нас смотрят партнёры, какое место мы должны занять. Этот фрагмент - о том, что отсутствие стратегии защищает от поражения ровно до тех пор, пока не приходит время побеждать.

То, как **Штаты** проигнорировали позиции **Израиля** - своего ключевого ближневосточного союзника - **при заключении сделки с Ираном**, должно стать очень болезненным сигналом как для **Украины**, так и для **ЕС**.
Особенно после заявления помощника Путина Ушакова о том, что Трамп готов давить именно на Украину и ЕС.

Все указывает на то, что **сделка по Украине** будет заключаться **через голову ЕС**. Как это возможно без согласия европейцев? Просто. Путин согласится на перемирие по ЛБС, а США признают Крым и Донбасс по линии разграничения российскими, и снимут санкции. Такой формат позволяет удовлетворить "хотелки" Зеленского и ЕС с одной стороны, и представить Путина победителем в РФ - с другой. То, что эти территории не признают российскими европейцы - ничего страшного. Прибалтика тоже никогда не признавалась ими и США частью СССР, но жили же.

Такое соглашение дает огромное преимущество российской экономике, которая получит доступ на долларовые рынки, а европейцы и украинцы останутся у разбитого корыта в виде разваленной украинской экономики. А дальше в **Украине** надо будет **проводить выборы** и **искать деньги**. **Которых без войны - нет**. Что является предпосылкой для **скатывания страны в социальный и экономический хаос**.

Олег Попенко

4 мин. · 🌐

Жахливий випадок в Києві, на прикладі першої проданої за борги квартири в Києві - її экс-власника, якого знайшли в лікарні на Мінському масиві.

Журналіст Олександр **Олександр Литвин** повідомив, що йому вдалося знайти 76-річного Івана Леонідовича, якому належала однокімнатна квартира на Троєщині, яка була нещодавно продана за комунальні борги.

Новий власник - ріелтор Дмитро Береговий, запевняв, що відвіз пенсіонера на іншу квартиру, виявилось, що зараз він знаходиться у КНП "Київська міська клінічна лікарня №8" на вулиці Юрія Кондратюка, 8. А його речі вже виносять на смітник найняті для цього люди.

Також виявилось, що всі три компанії, які приймали участь у торгах на квартиру, були пов'язані з проживаючим за кордоном Дмитром Береговим, який є власником ТОВ "Перфект Тім", що спеціалізується, в тому числі, на купівлі проблемної нерухомості.

Але це не є порушенням процедури продажу.

Оскільки квартира пенсіонера була продана за трохи більше ніж 1 млн гривень (і вже перепродається за 1,8 млн гривень), а борг її колишнього власника перед ЖБК становить 875 000 гривень, він отримає різницю у 125 000 гривень.

Крім того, журналісти з'ясували, що такий великий борг накопичився через те, що на чоловіка роками списували всі втрати води в будинку на 504 квартири, оскільки у нього не було лічильників (що також законно..)

Але вирішувати цю проблему він відмовлявся і до останнього не вірив, що його виселять з квартири фактично на вулицю. Тепер він може розраховувати тільки на допомогу соціальних служб, але якою вона буде, і чи буде взагалі - поки невідомо.

Нагадаю, що у квітні суд вперше дозволив арештувати і продати за борги єдине житло пенсіонера, до якого позивався ЖБК через відмову оплачувати комунальні послуги. Нещодавно квартира була продана за ціною, яка майже вдвічі менше за ринкову.

Підписуйтеся на мій Telegram-канал і не пропускайте жодної важливої новини - <https://t.me./OlehPopenko> Показати менше

№ 2.240

Милин Дмитрий

2 мин. · 🌐

2026-06-18

...

[Украина пошла в финансовый "ва-банк" и времени у неё уговорить Россию (Путина) капитулировать до начала зимы. Напомню, что дефицит бюджета Украины 52 млрд долл, которые неоткуда взять]

Министр обороны Украины рассказал Федоров, что масштабная поставка беспилотников на передовую стала возможной благодаря рискованному финансовому маневру, которое он предложил в феврале, а Зеленский - поддержал.

Из-за нехватки средств и задержки с международной помощью Минобороны перенаправило внутренние деньги с конца бюджетного года на срочные закупки.

«Мы за 4 месяца закупили больше дронов, чем за весь прошлый год. И внимание, на чем мы сделали акцент — на дронах с оптоволоком, на middle strike. И законтрактовали их на 300% больше, чем за весь прошлый год. Но мы только начали контракт. Мы еще продолжаем работу по middle strike».

№ 2.241

Александр Гончаров

★ Избранное · 41 мин. · 🌐

2026-06-18

ТОП-ЧИНОВНИКИ, ЯКІ ЗАРАЗ КЕРУЮТЬ НАШОЮ ЕКОНОМІКОЮ, НЕ ГОДЯТЬСЯ НІКУДИ – ЇХ ТРЕБА ПРИБИРАТИ

думаю, навряд чи хтось ще сумнівається в тому, що поточна економічна криза буде складною та затяжною. І все більше моїх знайомих підприємців й фінансових аналітиків прогнозують, що вже восени в Україні може розпочатись обвал на ринках. І ніхто не може чітко відповісти на ключове питання, як влада закритиме величезну дірку в держбюджеті-2026? Особливо враховуючи той факт, що фінансова підтримка західних союзників зменшується й тане, а також трансформується у нові та дорожчі кредити, які тепер МВФ і ЄС жорстко пов'язують із проведенням євроінтеграційних реформ в Україні.

Ну, а запозичення для бюджету за поточної дуже високої ставки НБУ теж коштують дуже дорого. Судить самі. Мінфін залучив понад 158 млрд грн через облігації внутрішньої державної позики з початку 2026 року. Наразі середньозважена прибутковість ОВДП становить близько 15,67% річних у гривні. Прибутковість доларових цінних паперів становить близько 3,23% річних, а євро — 3,13% річних. Найбільшу прибутковість показали трирічні папери – 17,8% річних.

Також у нас податки підняли, але попит падає, а за ним впаде й збирання. Готівка росте. Корупціонерів трясуть, але бажаних результатів немає. Обставини вже натякають, що настав час серйозно переглянути бюджетні витрати. А ось які статті – питання найближчих місяців, на яке поки що чіткої відповіді у влади не бачу.

Тим більше, що зараз навіть народні депутати реально занепокоїлися, зокрема, щодо питання про витрачання коштів Резервного фонду. За їхніми даними, вже за перші місяці 2026 року Кабмін використав близько 78% передбачених коштів, а початковий обсяг фонду 49,4 млрд грн виявився практично повністю вичерпаний.

Очевидно, що в такому важкому становищі серйозний фінансовий дефіцит торкнеться, швидше за все, не лише ЗСУ, а й цивільного населення. Експерти у сфері економіки прогнозують, що нашим громадянам можуть заморозити вклади, скасувати індексацію соцвиплат і зарплат. Можуть обмежити обмін валюти. Так, згідно з заходами, що обговорюються зараз, без документів дозволять обмінювати не більше 9 тис грн, а ліміт з документами скоротять у 4 рази – до 100 тис грн з вимогою підтвердження доходів.

І на тлі того, що гривня останнім часом швидко знецінюється, всі ці заходи виглядають цілком реалістичними. І тоді грошей в Україні не буде ні в кого. Окрім тих, безумовно, хто тримає бюджет країни у своїх руках.

P.S. Щойно побачив у мережі свіже опитування КМІС, яке показує, що за останні 3 роки війни зросло бажання українців змінити владу: за зміну Верховної Ради було 69%, стало - 83%; Кабміну було 47%, а стало - 74%. Тобто 8 із 10 українців хочуть нової Ради, а 15 із 20 - нового складу Уряду. Ці цифри вже не можна ігнорувати. **Показати меньше**

Версальский мир 2.0... В роли Германии выступает... США

2026-06-18

Куц

Пусть и не так категорично как Германия "отвечала за разрушение угольных шахт в Бельгии и на севере Франции", а завуалированно, но **Америка фактически признала поражение на данном такте войны с Ираном.**

Иран

- 1) — оставляет за собой в перспективе контроль за Ормузом,
- 2) — сохраняет свою ракетную программу и
- 3) — получает отмену санкций и
- 4) — доступ к пакету финансирования на 300 млрд дол.

По сути, Иран продал США ядерное оружие, которого у него никогда и не было, за 300 млрд дол.

- **Продал само намерение** создать несколько ядерных боезарядов.
- 400 кг урана с обогащением до 50% за 300 млрд дол.

Авторам Будапештского меморандума на заметку.

- А сколько Иран потратил на создание своей ядерной программы?
- Максимум **3 млрд дол.**

Почему Меморандум с Ираном в Париже подписал Трамп, а не Джей Ди Вэнс?

Слишком «горька пилюля».

- Она может убить шансы вице-президента в 2028 году на 8-летний политический цикл.

Трамп подписал соглашение по причине усиления риска глобального обвала.

- Первое заседание ФРС под председательством Уорша стало холодным душем для мировой финансовой системы.
- Ставка оставлена без изменений. Инфляция растет. Ставки по кредитованию ФРС растут. Доходность трежерис растет.

Достижение таргета по инфляции в 2% отложено до 2028 года.

Уже пять лет Америка не может войти в инфляционную норму, что стоило демократам президентства.

И может стоить республиканцам.

Прогноз по темпам роста ВВП США снижен.

Резко возросла вероятность увеличения ставок ФРС в конце года.

Уорш, которого Трамп "назначил" для снижения ставок, рискует продолжить свою каденцию как и когда-то "проклятый" Трампом Пауэл - с ... увеличения базовой ставки.

Рынки закономерно падают.

По сути, Трамп подписал не соглашение с Ираном, а план спасения американского фондового рынка от самого большого с 2008-го года обвала.

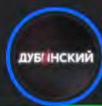
Что могло стать точкой отсчета масштабного кризиса для долларовой системы в целом.

Идея "подсадить" Иран на пакет финансирования в 300 млрд дол является, на самом деле, планом спасения нефтедоллара - так США хотя бы временно и частично "отвяжут" Иран от Китая и юаня и привяжут к доллару и США.

Ну и Обама с его иранским кейсом, нервно курит в углу кубинскую сигару:

— его соглашение с Ираном было на порядок лучше, чем нынешнее и на несколько порядков менее затратно.

№ 2.243

До сих пор неизвестно, что именно «Труха» собиралась опубликовать про Федорова.

Зато уже известно, чего она добилась. То, что министр обороны отправил ТЦК к владельцу «Трухи», пытаясь предотвратить публикацию, уже нанесло Федорову больший ущерб, чем любой будущий компромат.

В политике бывают компроматы, которые уничтожают карьеру после публикации.

А бывают такие, где публикацию успешно заменяет паническая реакция на её анонс.

Труха ⚡ Україна

Останній місяць ми з командою працювали над низкою матеріалів, пов'язаних із оборонною сферою та використанням бюджетних коштів, ставлячи багато незручних запитань представникам влади.

Під час роботи ми зіткнулися із серйозним тиском. Мене фактично вистежили й затримали п'ятеро представників ТЦК.

За нашою інформацією, це відбулося за особистою вказівкою міністра оборони Федорова.

Також погрози радника міністра оборони Стерненка та поширення фейків є частиною кампанії проти мене.

Простіше кажучи, нам намагаються «закрити рота» за те, що ми зацікавилися темою оборонних закупівель і нам не байдуже.

Цей сюжет може виявитися одним із найбільших корупційних скандалів в оборонному секторі України з початку повномасштабної війни.

Я не можу залишити цю історію без уваги. Якщо медіа перестануть ставити запитання владі та публікувати матеріали, що становлять суспільний інтерес, країна від цього точно не стане сильнішою. Особливо, коли помилки вимірюються не лише грошима, а й життями наших військових...

1.35K

548

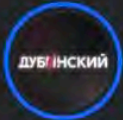

317

t.me/truexanewsua/139463

155K

Jun 17 at 10:00

 Dubinsky.pro 1 ч. · 2026-06-18 ✕

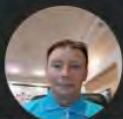
Задача **зеленского** сейчас - никакая не стратегическая, как модно писать у аналитиков, обсуждающих санкции против США и производство patriot. На самом деле, все намного проще.

Задача **зеленского** - на одной ноге перестоять саммит G7, чтобы Трамп ничего от него требовал, и не договорился ни о чем с РФ, а потом можно опять тянуть кота за яйца и воевать до какой-то новой большой тусовки, типа саммита НАТО в Анкаре.

Под подобного рода мероприятия зеленский каждый раз разыгрывает перформансы, организовывает мини-пиар-эскалации, а потом снова занимается своими делами. И самое интересное, что ему это весьма успешно удается. Начиная с победы **Трампа** на выборах, **зеленский** всячески показывает, что **собирается его пересидеть**.

Понятно, что делает он все это не сам, а при активной поддержке тех же европейских и британских кукловодов. Да и сам Трамп, как видится, не сильно против таких ужимок зеленского.

Как бы то ни было, **Россия является стратегическим оппонентом США, и пока ее сдерживает Украина - всех это устраивает.**

Даниил Монин

2 ч. · 🌐

2026-06-18

Фейк на фейке... Или о Бюджетной декларации 2027-2029.

Честно говоря в шоке от качества подготовки Минфином Бюджетной декларации на 2027-2029 года.. Это чистый Фейк на фейке.

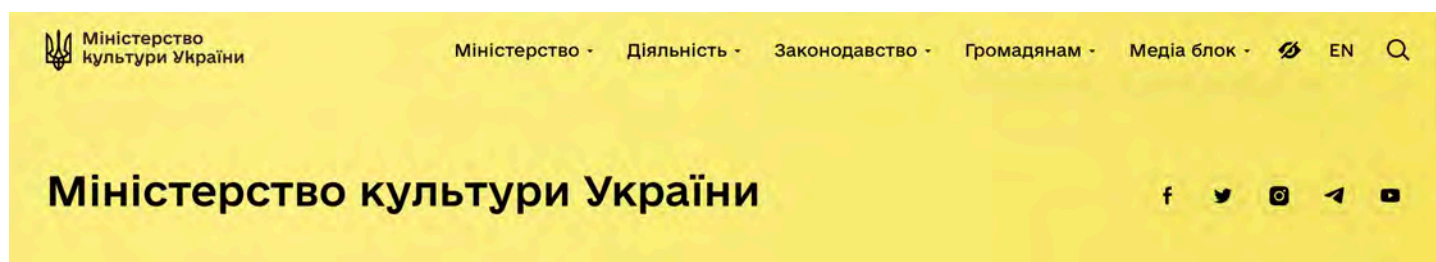
Минфин стал настолько ленивым... что **даже не парится отражать в прогнозе 2026 года изменения принятые в бюджет 2026 года...** Продолжая в качестве плана показывать первичный бюджет 2026 года. При этом Верховная рада расширила Бюджет 2026 на 2291 млрд доходов и 1.7 трлн расходов. Конечно же дефицит бюджета бюджет другой... Но у Минфина 18.5% ВВП... хотя в обновленном бюджете уже 12%.

Аналогично бюджет 2027 год... Минфин пишет при финансирование от ЕС 45 млрд Евро и его игнорирует и не отражает в доходах 2027 года... И поскольку это грантовое финансирование то конечно же дефицит бюджета будет намного меньше...

Гос.долг на конец 2026 года, Минфин тоже решил не менять и оставил 106% ВВП как и было ранее. Но дело в том что у нас кредитов в этом году практически не ожидается... Ибо все финансирование от ЕС пойдет грантами... и соответственно гос.долг с большой вероятностью уйдет к отметке ниже 100% ВВП уже в конце 2026 года... Но **Зачем напрягаться... лучше рисовать фейковыми графиками, которые никакого отношения к реальности иметь не будут.**

У меня только вопрос: **Для какой цели рисуются это totally некомпетентные писульки** которые по большинству показателей никакого отношения к факту иметь не будут?

№ 2.246

№ 2.246-1

Тетяна Бережна презентувала роль креативних індустрій для української економіки майбутнього

2026-06-18

17 червня відбулося засідання *Ради з питань підтримки підприємництва*, у межах якого презентували проєкт *Стратегії «Економіка майбутнього»*.

Цей документ є довгостроковою рамкою економічного розвитку України, розробленою Урядом за аналітичною підтримкою Світового банку.

У заході взяли участь представники Уряду, бізнесу та експертного середовища.

Відкриваючи засідання, Керівник Офісу Президента України, голова Ради Кирило Буданов підкреслив, що проєкт Стратегії «Економіка майбутнього» об'єднує чинні стратегії, програми розвитку та міжнародні зобов'язання в цілісну модель економічної трансформації України.

«Мета нашої зустрічі набагато глибша ніж реагування на поточні проблеми.

Ми фактично здійснюємо найбільшу економічну трансформацію в Європі за останній час.

Ми одночасно захищаємо свою землю, модернізуємо економіку та проходимо шлях інтеграції до Європейського Союзу.

Сьогодні **ми повинні сформувавши бачення української економіки майбутнього**», — зазначив Кирило **Буданов**.

У межах засідання Віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики України – Міністерка культури України Тетяна **Бережна** презентувала **роль креативних індустрій у розвитку економіки майбутнього та внесок сфери в економіку України.**

«**Пропонуємо створити при Раді з питань підтримки підприємництва окремий Комітет з розвитку креативних індустрій.**»

Повномасштабна війна продемонструвала, що український культурний продукт є важливим елементом національної стійкості, консолідації суспільства та протидії інформаційним і культурним впливам держави-агресора.

Креативні індустрії є одним із найбільш динамічних секторів економіки, який формує додану вартість через інтелектуальний та творчий капітал», — сказала Тетяна Бережна.

На сьогодні у сфері креативних індустрій створено понад півмільйона робочих місць. Також цей сектор привабливий для молоді, а отже допоможе повертати українців і давати можливості для реалізації тим, хто залишається.

А найголовніше креативні індустрії працюють на зміцнення української ідентичності через деколонізацію, спротив російським впливам та формування візії майбутнього.

Очільниця Мінкульту наголосила, що необхідно створити належні умови для реалізації ініціативи Президента України «Тисячovesна».

Ця ініціатива покликана стимулювати виробництво конкурентоспроможного українського культурного контенту, підтримати національних виробників,

відкрити нові можливості для малого та середнього бізнесу у сфері креативних індустрій, а також посилити присутність українського продукту на внутрішньому і міжнародному ринках.

«У післявоєнному відновленні України креативні індустрії мають стати повноцінним драйвером економічного зростання, створення робочих місць та посилення міжнародної конкурентоспроможності держави.

Комітет з розвитку креативних індустрій стане постійним майданчиком для формування сучасної державної політики у цій сфері», — акцентувала Тетяна **Бережна**.

Нагадаємо, наразі підтримка підприємництва у сфері креативних індустрій здійснюється у межах **програми «Власна справа»**.

— Програма передбачає можливість отримання грантів від 100 тис. грн до 1 млн грн залежно від масштабу бізнесу та кількості створених робочих місць. Для грантів понад 500 тис. грн передбачено співфінансування: 70% коштів надає держава, 30% — підприємець.

Також **Міністерство культури України** працює над

— **удосконаленням умов ведення господарської діяльності у сфері культури та усуненням адміністративних бар'єрів для суб'єктів господарювання.**

Одним із напрямів є **спрощення регуляторних процедур у сфері народних художніх промислів**, що сприятиме зменшенню адміністративного навантаження на підприємців та майстрів, підвищенню прозорості процедур і розвитку традиційних та сучасних напрямів креативного підприємництва.

Важливим напрямом роботи **Мінкульту** є створення умов для розвитку меценатства у сфері культури як механізму залучення додаткових недержавних ресурсів.

У Верховній Раді України зареєстровано розроблений Міністерством культури України **проект Закону України № 14276**, який **вперше формує цілісну правову основу для меценатської діяльності у сфері культури.**

Документ визначає механізм меценатської підтримки, встановлює прозорі правила взаємодії між бізнесом і культурними інституціями, а також запроваджує договірні та організаційні гарантії партнерства.

№ 2.246-2

Команда Міністерства культури України та Представництва ЄС обговорили запуск програми EU4Culture II та розвиток сталих культурних екосистем

2026-06-18

Заступниці Міністра культури України Анастасія **Бондар** та Тетяна **Філевська** зустрілись із представниками Представництва Європейського Союзу в Україні:

— керівником відділу верховенства права Асьєром Сантільяном Лузуріагою, керівницею відділу європейської інтеграції, культури та національних меншин Діаною Вольскі та керівницею проєкту ЄС EU4Culture в Україні Дар'єю Микалевич.

Сторони обговорили старт програми **EU4Culture II «Сталі креативні екосистеми»** (2025–2029) та її потенціал для

- 1) — інтеграції культури в процеси відновлення України,
- 2) — зміцнення соціальної згуртованості, та
- 3) — стимулювання економічного розвитку через креативні індустрії.

Анастасія **Бондар** наголосила на необхідності **системного підходу** до

— інтеграції культурної спадщини та креативних практик у процеси розвитку територій.

Зокрема, йшлося про потенціал культурної спадщини, археологічних об'єктів і локальних традицій як основи для

— розвитку туризму, креативних індустрій та нових економічних можливостей у громадах.

Окрему увагу вона приділила ролі культурних інституцій — музеїв, будинків культури, бібліотек, театрів

1) — як простору соціальної взаємодії та згуртування громад, що

2) — може сприяти їхньому перетворенню на сучасні багатофункціональні культурні центри.

Також обговорювався потенціал розвитку креативного підприємництва, зокрема у сферах

— традиційних ремесел, декоративно-ужиткового мистецтва та локального виробництва, як

— важливої складової економічного розвитку регіонів.

Представники Європейського Союзу презентували ключові напрями програми EU4Culture II, яка спрямована на

1) — зміцнення культурних екосистем у країнах Східного партнерства та

2) — посилення ролі культури як драйвера сталого розвитку, соціальної згуртованості та міжнародної співпраці.

Одним із ключових компонентів програми є створення у 2026–2029 роках креативних платформ («живих лабораторій»).

Діяльність платформ буде зосереджена на

1) — формуванні регіональних дорожніх карт культурного розвитку

2) — з акцентом на аудіовізуальний сектор, цифрові технології, сценічне мистецтво, музику та креативні інновації.

Результати стануть основою для подальшого політичного діалогу між українськими інституціями, Європейським Союзом та міжнародними партнерами щодо ролі культури у процесах відновлення та сталого розвитку.

Заступниці Міністра також порушили питання розвитку міжнародних культурних сезонів і програм обміну між Україною та країнами Європейського Союзу, що сприятиме зміцненню довгострокових партнерств між культурними інституціями.

№ 2.246-3

**Анастасія Бондар взяла участь у Національному діалозі
«Маршрути пам'яті в Україні: формування через
комунікацію»**

2026-06-17

16 червня на Київщині відбувся **Національний діалог «Маршрути пам'яті в Україні: формування через комунікацію»** за участю представників органів державної влади, територіальних громад та міжнародних партнерів.

У межах події презентували **вебсайт «Місія пам'яті»** — проєкт, покликаний

— зберегти **правду про війну** за незалежність України,

— вшанувати людські життя та героїзм, а також

— **створити єдиний національний простір пам'ятання**, доступний для кожного в Україні та світі.

У відкритті заходу в онлайн-режимі взяла участь заступниця Міністра культури України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Анастасія **Бондар**.

Вона наголосила, що

— **«пам'ять є не лише способом збереження минулого, а й інструментом осмислення сучасності та власної ідентичності».**

«Місця пам'яті повинні не лише розповідати про трагедію. Вони мають допомагати зрозуміти контекст, людські історії, причини подій і цінності, які ми захищаємо.

Тому сьогодні надзвичайно важливим є діалог між державою, громадами, ветеранами, родинами загиблих, істориками, архітекторами та культурними інституціями», — зазначила Анастасія **Бондар**.

Під час виступу заступниця Міністра підкреслила, що

— створюючи маршрути пам'яті, важливо враховувати, чи допомагають вони людині переосмислити пережитий досвід, а не лише знову проживати травматичні події.

Саме тому

— такі простори мають бути терапевтичними та сприяти суспільному діалогу.

«Сучасна меморіалізація має бути людиноцентричною. Вона повинна створювати простір для пам'яті, поваги, рефлексії та діалогу, і не відтворювати травматичний досвід заради емоційного ефекту.

У цій війні ми захищаємо не лише території.

Ми захищаємо свою історію, свою культуру та право самим визначати власне майбутнє.

І пам'ять є частиною цієї боротьби.

Кожне збережене свідчення, кожне місце пам'яті та кожен маршрут, який допомагає осмислити пережите,

— це внесок у сильну, стійку та відповідальну Україну після перемоги», — наголосила Анастасія **Бондар**.

За словами Першої заступниці Міністра розвитку громад та територій України Альони **Шкрум**, сьогодні вся країна наповнена історіями війни, у кожного регіону їх тисячі і в кожній родині є власна:

«Сьогодні відновлення — це не лише відновлення інфраструктури, житла чи будівель. Не про бетон, асфальт чи рейки. А про надію, про майбутнє, про «відбудуємо краще, ніж було», і «ніколи не забудемо».

Це також про **ментальне відновлення**, про проживання болю, закарбовування й збереження цієї пам'яті для майбутніх поколінь.

Збереження героїчних і сентиментальних історій. Кожного міста і кожного з нас. Саме тому держава вперше створює інструменти підтримки таких ініціатив: **платформу «Міся пам'яті»**.

У межах Національного діалогу відбулися дві панельні дискусії, присвячені ролі пам'яті у формуванні суспільної стійкості та збереженні правди про війну.

Під час панелі «Маршрути пам'яті: український досвід для світу» учасники обговорили підходи до документування та меморіалізації подій війни, а також **значення українського досвіду для міжнародної спільноти**.

Дискусія «Голос громад: як формується пам'ять про війну» була присвячена

— ролі місцевих громад у збереженні пам'яті про події війни, вшануванні загиблих, фіксації людських історій та створенні локальних просторів пам'яті, які стають частиною загальнонаціонального нарративу.

ДИВИСЬ ПАМ'ЯТАЙ РОЗПОВІДАЙ

«Місця Пам'яті» – це проєкт, що дає змогу кожному побачити, осмислити й зберегти пам'ять про події Війни за Незалежність України, зафіксовані в конкретних місцях, історіях і людських долях.

Наприклад: Харків, окупація, 2022...

Знайти

Буча 2022 Баловне → Буча

 Переглянути мапу

Проєкт «Місця пам'яті» було започатковано у 2025 році на виконання десятого пункту Плану внутрішньої стійкості Президента України Володимира Зеленського.

Його реалізує Міністерство розвитку громад та територій України спільно з державними інституціями, громадами, міжнародними організаціями та бізнесом.

Платформа базується на кількох принципах:

- 1) — фіксації та верифікації свідчень очевидців,
- 2) — збереженні місць пам'яті, та
- 3) — використанні сучасних цифрових технологій для документування історії.

Сьогодні на вебсайті вже зібрано понад 140 локацій, визначених самими громадами й регіонами.

№ 2.247

2026-06-18

Яркая картинка пиар-преимущества Украины в войне над Россией, наверняка будет использована "партией войны" для того, чтобы убедить Трампа отменить санкционное послабление для российской нефти.

Это должно создать предпосылки для возвращения российского бюджета к хроническому дефициту и, по замыслу архитекторов этого плана, побудить Путина к смягчению позиции на переговорах с Украиной. Хотя, конечно, ни Украина, ни ее судьба "партию войны" на интересует. Дестабилизация путинской позиции в переговорах для них это путь к дестабилизации внутренней политической ситуации в РФ - т.н. "смуте", которая возможна только в случае, если итоги войны или попытки властей провести мобилизацию, возмутят общество. То есть, задача "партии войны" в отношении РФ и Путина сегодня - это загнать его в одну из позиций "экстремума": в верхнюю точку, где возмущение народа будет вызвано мобилизацией, или в нижнюю точку, где возмущение будет вызвано "капитуляцией" (перемирие по ЛБС, сохранение у власти зеленского и его политики шароварного шовинизма, иностранные войска на территории Украины).

Таким образом, задача "партии войны" - используя завершение войны в Иране убедить Трампа обрезать доходы российского бюджета, и заставить Путина выйти из его зоны комфорта в виде текущей войны на истощение. Для этого, в том числе, производится яркая картинка про украинское "преимущество", зеленский скачет по экрану с графиком рейтингов Путина и пишет ему хамские письма после спецоперации с приглашением в Украину Абрамовича (Путин прислал парламентаря, а мы его послали и передали Путину публичный привет). Цель этой сценки - убедить Трампа, что Путин слабый и его надо добивать.

Надо сказать, что аналогичный подход "партия войны" использовала в отношении Ирана - но там слабость власти иллюстрировали по другому: просто убили все руководство страны и призвали Трампа "закончить начатое победой". Чем эта история завершилась для Трампа и США не написал только ленивый. Поэтому, на мой взгляд, попытка неоконцов, как еще называют "партию войны" втянуть Трампа в новый этап противостояния с Путиным - обречена на неудачу. Этому, видимо, и был посвящен созвон Путина и Трампа в день его рождения.

Показать меньше

Олег Хомяк

51 мин. · 🌐

2026-06-18

Если бы журналы выходили с обложкой не только "Человек Года" но и "Лузер Года" - то есть претенденты.

Один из них имел все шансы выйти в геополитические лидеры, в 21 году. И все просрал.

Как пел российский современник "Вчера приснился сон прекрасный - Москва сгорела целиком". Так понимаю это ещё впереди.

Ну или как писал классик "Скажи-ка, дядя, ведь не даром, Москва, спаленная пожаром..." . Ответим - да, даром, и все за зря. И не французам.

Второй удивителен тем, что **тотально аморален и "трансцендентен" всем добродетелям: хамовит, лжив, кидала и т.д.** и **мировой лидер**. Мастер сделок.

Стратегию, которую он предлагал Зеленскому и Путину (подпишите договор, а своим объявите что победили) , реализует сам: подпишет договор с Иран, заплатит деньги (извините, так вышло, неудобно конечно, ну вот так...) и объявит за победу. Иран оказался в роли медоеда с тиграми. А Израиль... Ну так кинуть то можно только друга, врага ж не кинешь. А натуру то куда девать? Мастерство сделок оно такое..

Герои нашей эпохи.

Zelenskiy / Official

Провів Ставку.

Детально обговорили підготовку до опалювального сезону з погляду безпеки, відновлення та роботи з партнерами.

Доповідали урядовці – Мінрегіон та Міненерго. Також – Повітряні сили.

Особлива увага – до підготовки прикордонних і прифронтових громад. Обговорили також довгострокові енергетичні рішення, які дадуть Україні **більше стійкості**.

Дав чіткі доручення, які мають бути виконані до початку зими.

Були доповіді Міноборони та військових щодо комплектації бригад, підготовки.

Був звіт щодо будівництва фортифікацій. Є напрямки, які мають бути посилені.

За підсумками сьогоднішнього засідання доручив членам Ставки підготувати визначені частини нашого внутрішнього **Плану посилення України**. Поряд із **Планом перемоги** маємо опрацювати всі необхідні кроки України, які забезпечать нашій державі внутрішні результати. Це стосується фронту, ОПК, економіки та фінансів, інформаційної сфери, забезпечення справедливості, регіональної роботи та інших стратегічних галузей.

За організацію цієї роботи відповідатиме **секретар РНБО**.

2.23K

284

243

46

t.me/V_Zelenskiy_official/12174

239K

Oct 24, 2024 t 16:51

«МУСОРНЫЙ» ТАРИФ. ПОЧЕМУ МЫ ПЛАТИМ ЗА НЕСОСТОЯВШУЮСЯ РЕФОРМУ

2026-06-18

Александр Лымарь, эксперт по вопросам экологии и управления отходами,
директор ассоциации РЕКОПАК

Вы ответственный потребитель услуг управления бытовыми отходами и своевременно платите за услуги? А знали ли вы, что исполнители услуг управления бытовыми отходами осуществляют свою деятельность вне закона.

Звучит абсурдно, но именно к такому выводу можно прийти, если внимательно прочитать Закон Украины [«Об управлении отходами»](#) и проанализировать, как он выполняется в украинских громадах.

Большинство граждан добросовестно оплачивают счета за вывоз бытовых отходов. Они убеждены, что получают услугу от предприятия, определенного согласно закону, а органы местного самоуправления обеспечили надлежащую организацию всей системы. Но реальность оказывается совершенно другой.

Новый Закон Украины [«Об управлении отходами»](#) ввел принципиально **новую модель организации услугуправления бытовыми отходами**. Центральным элементом этой модели стал администратор услуги управления бытовыми отходами. Именно через него громада должна организовывать предоставление услуги, собирать деньги за услугу от потребителей, обеспечивать договорные отношения и функционирование всей системы.

То есть после вступления в силу закона громады были обязаны привести свои системы управления отходами в соответствие с новыми требованиями. Для этого необходимо было создать администратора услуги, определить его полномочия, заключить новые договоры с исполнителями или провести новые конкурсы согласно новым законодательным требованиям.

А теперь — самое интересное.

По состоянию на сегодняшний день фактически только город Черкассы полноценно реализовал требования закона о создании и функционировании администратора услуги управления бытовыми отходами. Остальные громады Украины этого не сделали. От маленьких сел до многомиллионного Киева система продолжает работать по старым правилам, сформированным еще до принятия нового закона.

1. Что это означает на практике?

Это означает, что предприятия, осуществляющие сегодня сбор, перевозку и захоронение бытовых отходов, работают вне той модели организации услуги, которую прямо требует действующий закон. Громады не создали предусмотренный законом механизм управления услугой, но исполнители продолжают оказывать услуги так, словно законодательство не изменилось.

Таким образом возникает юридический парадокс. **Закон установил новый порядок организации услуги. Громады его не выполнили. Но услуги продолжают предоставляться.** Соответственно, деятельность

исполнителей осуществляется в системе, не отвечающей требованиям действующего законодательства.

Особенно показательна ситуация с полигонами.

В Украине официально по разрешению работают четыре полигона удаления бытовых отходов.

Но даже наличие такого разрешения не решает проблему.

Полигон может иметь необходимый документ на проведение операций, но если он не работает в системе, организованной через администратора услуги, предусмотренного законом, остается открытым вопрос о законности его функционирования.

В итоге налицо довольно странная ситуация.

Граждане исправно оплачивают услуги. Предприятия получают средства. Органы местного самоуправления отчитываются об исполнении своих полномочий. Но закон, определивший новые правила функционирования всей системы, фактически не выполнен на большей части территории Украины.

И это уже не проблема отдельного перевозчика или полигона.

Это проблема государственного управления, когда центральные органы власти не реагируют на явное нарушение закона.

Я даже приведу вам пример, как Министерство развития громад прямо определяет проблему в ответе на запрос сельской рады от 2024 года:

«С целью избежать несогласованности норм закона об определении администратора услуги по управлению бытовыми отходами Верховной Радой Украины зарегистрирован проект закона Украины от 18.09.2023 за №10066 «Об упаковке и отходах упаковки», поданного Кабинетом министров Украины, которым, в частности, предлагается часть первую статьи 32 Закона Украины «Об управлении отходами» изложить в такой редакции: «1. В территориальных громадах с численностью населения свыше 500 тысяч человек решением городской, сельской, поселковой рады определяется администратор услуги по управлению бытовыми отходами. В других территориальных громадах также может быть определен администратор услуги по управлению бытовыми отходами решением городской, сельской, поселковой рады».

Но самое интересное то, что министерство этим письмом фактически сообщает, что будет обращаться в Государственную экологическую инспекцию (ГЭИ):

— о недопущении повторных случаев обязательства определения администратора услуги по управлению бытовыми отходами до **установления четко законодательного регулирования**, уведомив все территориальные и межрегиональные территориальные органы ГЭИ Украины.

Фактически министерство не отрицает существование проблемы.

Наоборот, своим письмом оно признает, что громады массово не выполняют требования закона, и **предлагает контролирующим органам временно не реагировать на это нарушение до внесения изменений в законодательство.**

Хочу только напомнить, что проект закона Украины от 18.09.2023 за №10066 «Об упаковке и отходах упаковки» отозван.

То есть его в Верховной Раде уже нет, соответственно, изменений тоже нет...

Таким образом **Украина в который раз демонстрирует классический подход к реформам:**

- 1) — сначала принимают неудачный закон, потом**
- 2) — отчитываются о его европейском характере, а после этого**
- 3) — годами игнорируют его практическое выполнение.**

В результате вся страна оказывается в ситуации, когда закон формально действует, но система продолжает жить по старым правилам.

2. Тариф на услугу управления бытовыми отходами

Возникает еще один интересный вопрос.

Если после 2024 года в вашей громаде повышали тариф на услугу управления бытовыми отходами, то стоит поинтересоваться: кто именно его рассчитал?

Согласно Закону Украины «Об управлении отходами», именно **администратор услуги должен проводить расчет средневзвешенного тарифа и подавать его на утверждение органу местного самоуправления.**

— Но если администратор не создан или создан, но не работает, то кто тогда исполняет его полномочия?

Получается довольно интересная ситуация.

Закон определил, что тариф должен рассчитывать администратор.

1) — Администратора нет.

2) — Но тарифы продолжают пересматриваться и повышаться.

Поэтому если после 2024 года тариф для населения рассчитывал и подавал на утверждение непосредственно исполнитель услуги, а не администратор, то такая процедура прямо противоречит требованиям Закона Украины «Об управлении отходами».

Соответственно, и сами тарифы были утверждены вопреки закону.

3. А за что именно мы платим?

В этой ситуации возникает еще один неудобный вопрос.

Государство и органы местного самоуправления требуют от граждан своевременно оплачивать услуги управления бытовыми отходами.

Справедливо:

— услуга потребляется, отходы вывозятся, система нуждается в финансировании.

Но имеет ли право власть требовать от граждан безупречного исполнения своих обязанностей, если сама годами не выполняет требования закона?

Фактически потребитель оплачивает не только вывоз мусора.

Он оплачивает функционирование всей системы управления бытовыми отходами, которая должна быть организована согласно Закону Украины «Об управлении отходами».

Если громада не создала администратора услуги, не организовала новую модель управления и не привела договорные отношения в соответствие с законом, то возникает закономерный вопрос:

— получает ли гражданин именно ту услугу, которая предусмотрена действующим законодательством?

Особенно циничной выглядит ситуация, когда должникам начисляются штрафные санкции, подаются иски в суд и требуется безусловная оплата услуг.

То есть от гражданина требуют 100 % соблюдения закона, в то время как сама система предоставления услуги может годами функционировать с нарушением законодательных требований.

Получается «странная модель правового государства»:

— гражданин должен выполнять закон безусловно, а орган местного самоуправления может откладывать его выполнение на неопределенный срок.

И если уже говорить об ответственности, то первыми отчитываться за невыполнение Закона «Об управлении отходами» должны не потребители, а те органы власти, которые были обязаны обеспечить его реализацию.

Таким образом выходит, что Закон Украины «Об управлении отходами» сегодня находится в уникальной ситуации.

Он формально действует на всей территории государства, но фактически не выполняется большинством органов, обязанных обеспечить его реализацию.

При этом именно граждане продолжают финансировать систему, существующую вопреки правилам, установленным этим законом.

Если

— громада не создала администратора услуги управления бытовыми отходами, не привела договорные отношения в соответствие с требованиями Закона Украины «Об управлении отходами» и не сформировала новую систему управления, то

— деятельность исполнителей фактически осуществляется вне требований действующего законодательства.

А это означает, что проблема состоит не только в отдельных предприятиях, а в бездеятельности органов власти, которые своим невыполнением закона сделали незаконной работу всей системы управления бытовыми отходами в большинстве громад Украины.

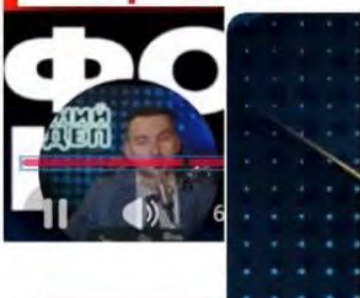
Самый большой парадокс реформы заключается в том, что граждане продолжают финансировать систему, которую само государство не смогло привести в соответствие с собственным законом.

Фактически общество оплачивает не результат реформы, а последствия ее невыполнения.

№ 2.251

Під дахом Держфінмоніторингу, який повинен виявляти незаконні гроші, працював конвертаційний центр для відмиву грошей

За що людям Кулеби відкатувало «Енкі Констракшн»

Категорія справ № 991/700326: Кримінальні справи (з 01.01.2019); Проведення за поданням правоохоронних органів, за клопотанням слідчого, прокурора та інших осіб про: арешт майна.
Надіслано судом: 04.06.2026. Зарєстровано: 05.06.2026. Забезпечено надання загального доступу: 08.06.2026.
Дата набрання законної сили: 09.06.2026
Номер судового провадження: 1-кс/991/7012/26

Версія для друку

Під час укладання зазначених договорів на будівництво фортифікацій саме з ТОВ «Енкі констракшн», а також подальше сприяння в оплаті робіт по таким договорам, службові особи Полтавської ОВА в період 2024-2025 років отримали від представників ТОВ «Енкі констракшн» грошові кошти в сумі понад 4 млн грн.

В подальшому, в період 2025 року після призначення окремих службових осіб Полтавської ОВА на посади керівництва Державної

Дані слідства НАБУ

2026-06-18

Ніколов

Про це повідомив народний депутат Ярослав Железняк з посиланням на судовий реєстр. В епіцентрі уваги Богдан Корольчук, перший заступник голови відомства Філіпа Проніна (останній був однокласником ексочільника Мінрегіону Олексія Кулеби). Це виявилось в ході розслідування НАБУ, яке займалось хабарями цих прекрасних людей від будівельної фірми на Полтавщині. Вона оплатила чиновникам службовий автомобіль і персонального водія, аби вони сприяли їй в укладенні крупних будівельних

контрактів по дуже завищених цінах. Йшлося про будівництво фортифікацій і реконструкцію лікарні.

Подробиці <https://nashigroshi.org/2026/06/18/za-shcho-liudiam-kuleby-vidkatuvalo-enki-konstrakshn-dani-slidstva-nabu/>

За що людям Кулеби відкатувало «Енкі Констракшн». Дані слідства НАБУ

Категорія справи № **991/7003/26**: Кримінальні справи (з 01.01.2019); Провадження за поданням правоохоронних органів, за клопотанням слідчого, прокурора та інших осіб про; арешт майна.

Надіслано судом: **04.06.2026**. Зареєстровано: **05.06.2026**. Забезпечено надання загального доступу: **08.06.2026**.

Дата набрання законної сили: **09.06.2026**

Номер судового провадження: **1-кк/991/7012/26**

Версія для друку

Під час укладання зазначених договорів на будівництво фортифікацій саме з ТОВ «Енкі констракшн», а також подальше сприяння в оплаті робіт по таким договорам, службові особи Полтавської ОВА в період 2024-2025 років отримали від представників ТОВ «Енкі констракшн» грошові кошти в сумі понад 4 млн грн.

В подальшому, в період 2025 року після призначення окремих службових осіб Полтавської ОВА на посади керівництва Державної служби фінансового моніторингу України, останні зберегли свій вплив на службових осіб Полтавської ОВА. У зв'язку з цим, вказані службові особи Державної служби фінансового моніторингу України отримали від представника та службових осіб ТОВ «Енкі Констракшн» неправомірну вигоду у вигляді оплати послуг особистого водія за подальше сприяння у веденні господарської діяльності шляхом використання свого службового становища.

В ході досудового розслідування за результатами проведеного 21.10.2025 огляду місця події- місцевості біля будинку за адресою: м. Київ, вул. Молдовська, 2 було виявлено та вилучено сумки в яких разом із особистими документами першого заступника голови Державної служби фінансового моніторингу України ОСОБА_17 та його сім'ї виявлено грошові кошти в загальній сумі: 278,05 тисе доларів США та 3,343 млн грн. Також у вказаних сумках було виявлено реєстраційні і статутні документи, печатки, довіреності суб'єктів господарювання, зареєстрованих в Україні: ТОВ «Сайднерс делайт» (код 44870951), ТОВ «Софт Лоджик Україна» (код 44096205), ТОВ «Тех Спектрум» (код 45663229), ТОВ «Текдіскавері» (код 45227534), ТОВ «Техносіч» (код 45831080), ТОВ «Актив Драйв» (код 44408425), ТОВ «Логістік Юніон груп» (код 45425347), ТОВ «Люксофт Україна» (код 44047252), ТОВ «Івент Промо Делішес» (код 44531655), ТОВ «Кьюей Фекторі» (код 38506647), ТОВ «Циклум софтвер» (код 45297706) та фізичних осіб підприємців ФОП ОСОБА_19, ФОП ОСОБА_20, ФОП ОСОБА_21, ФОП ОСОБА_22, ФОП ОСОБА_23, ФОП ОСОБА_24, ФОП ОСОБА_25, ФОП ОСОБА_26, ФОП ОСОБА_27, ФОП ОСОБА_28, ФОП ОСОБА_29, ФОП ОСОБА_30, а також суб'єктів господарювання ідентифікаторів: INTERCO Fabrik s.r.o., Nexenos s.r.o., «Velox motors Korlatolt Felelossegu Tarsasag», Intershore Consult (BVI) Ltd, IBFS (Cyprus) Limited, PureDex Law Firm LTD, Decerno Inc, Rater Group OU.

18.06.2026

Оксана Цокур, «*Наші гроші*»

Під дахом Держфінмоніторингу працював конвертаційний центр.

Про це **повідомив** народний депутат Ярослав Железняк з посиланням на **судовий реєстр**.

В епіцентрі уваги – **Богдан Корольчук** – перший заступник голови відомства **Філіпа Проніна** (останній був однокласником ексочільника Мінрегіону Олексія Кулеби).

Як виявилось, у жовтні 2025 року НАБУ під час обшуку виявило в сумках разом із документами Корольчука \$278 тис. доларів,

3 мільйони гривень та печатки фіктивних фірм – українських компаній, ФОПів та закордонних фірм (Кіпр, Чехія, Угорщина, Британські Віргінські Острови).

Слідчі подивились рахунки і встановили що **протягом 2024-2026 років, фірми займались тим, що банально перекидали між собою гроші, конвертували їх в валюту і виводили закордон.**

В основі розслідування НАБУ щодо корупційних обходок в період з 2024 року, коли Пронін і Корольчук головували в Полтавській ОВА.

Зокрема до викриття конверт-центру слідчих привела справа про розкрадання **на фортифікаціях**.

Де у високопосадовців був доволі продуктивний підрядник – ТОВ «Енкі Констракшн», стосунки з яким продовжуються і зараз.

2. Історія тендерного сходження «Енкі Констракшн» на Полтавщині

«Енкі Констракшн» з Кременчука була зареєстрована в 2017 році.

Власник і керівник фірми – Сергій Шенько.

Першим керівником був Ігор Жданюк – помічник нардепа від «Слуги народу» Юрія «Юзіка» Корявченкова.

Рік	Назва	Сума	К-ть
2018			
2019			
2020			
2021			
2022			
2023			
2024	ДЕПАРТАМЕНТ БУДІВНИЦТВА, МІСТОБУДУВАННЯ І АРХІТЕКТУРИ, ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ЕНЕРГЕТИКИ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ (ОБЛВІЙСЬКАДМІНІСТРАЦІЇ) / #04013991	143 742 979.49 грн	2
2025	Державне некомерційне підприємство "Український науково-практичний центр ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин Міністерства охорони здоров'я України" / #22863747	31 540 000.00 грн	2
2026	Комунальне підприємство "Дирекція з капітального будівництва та реконструкції "Київбудреконструкція" / #37932233	5 468 075.78 грн	2

За даними «Clarity Project», фірма має доволі скромні тендерні успіхи – 11 підрядів на 182,23 млн грн.

До 2024 року в активі компанії був лиш капремонт ремонт **спортзали** столичної школи №302 за **5 млн грн** проведений у 2018-2019 рр.

Період розквіту «Енкі Констракшн» припав на 2024 рік і співпав з приходом в Полтавську ОВА Проніна та Корольчука (жовтень 2023 – грудень 2024 р)

Перший був головою, другий – першим заступником.

Доречі

— однокласник Проніна Олексій Кулеба в цей час (січень 2023 – вересень 2024 року) був

— **Заступником Керівника Офісу Президента, по чому став віцепрем'єр-міністром з відновлення України – міністром розвитку громад та територій.**

Старт злету «Енкі Констракшн» в «Прозорро» ви не побачите, оскільки то були прямі «приховані» угоди на будівництво фортифікацій у Полтавській та Донецькій областях.

Таких Департамент будівництва, містобудування і архітектури, ЖКГ та енергетики Полтавської ОВА протягом 2024 року уклав **43, на 425 млн грн** (будівництво і супутні роботи).

За даними слідства в числі зацензурованих «оборонних постачальників» «Енкі Констракшн» дісталось угод **на понад 260 мільйонів гривень.**

Тобто

— **фірма, яка мала давній і мінімальний досвід роботи з бюджетними грошима, отримала більше половини підрядів на будівництво фортифікацій.**

Згодом нардеп Железняк назвав суму **в 370 млн грн**, що може пояснюватися додатковими роботами і авторським наглядом.

Саме будівництво обернулось скандалом, оскільки укріплення збудували без маскування та захисту від дронів.

А ще там працювали фізособи та працівники комунальних підприємств, яким платили налом.

Матеріали «Енкі констракшен» купувала через власну фірму «Прімум Актив» із націнкою в 3-5 разів, а в акти вносили фіктивні об'єми матеріалів.

«Наші Гроші» вже ретально розписували схему **тут**.

В судовій ухвалі йдеться про заволодіння понад 17 млн грн на матеріалах і логістиці. У якості хабарів посадовцям Полтавської ОВА протягом 2024– 2025 років передали понад 4 млн грн.

Крім фортифікацій, в той же період головування Проніна/Корольчука на Полтавщині «Енкі Констракшен» отримало підряд на реконструкцію Полтавського Кардіоваскулярного центру за **109,76 млн грн.**

Попри те, що кошторис містив чимало розмитих позицій журналісти видання «**МедіаДоказ**» тоді виявили завищені ціни на утеплювач та медичне обладнання від 1,3 до 2,5 раза.

В квітні 2026 року фірма без торгів отримала **33,97 млн грн** на додаткові роботи по кардіоцентру. Журналісти «NGL.media» виявили у кошторисі потенційну переплату на матеріалах на **3,8 млн грн.**

В період 2025 року, коли дует Пронін/Корольчук перекочував з Полтавської ОВА до Фінмону, «Енкі Констракшен» займалась переважно наданням інженернихконсультаційних послуг, але зв'язок не обірвала.

3. Подарунки чиновникам

За ухвалою ВАКС посадовці Полтавської ОВА отримали від компанії «Енкі Констракшен»:

- (1) Понад **4 мільйони гривень** грошима протягом 2024-2025 років
- (2) Автомобіль за 3,5 мільйони гривень у травні 2024 року
- (3) Щомісячну оплату **особистого водія** протягом 2025 року (оскільки службовці перейшли в Фінмон, але «зберегли вплив на чиновників Полтавської ОВА»)
- (4) У квітні-травні 2025 року – 100 тис. грн, 1 000 євро та ще 40 тис. грн дісталось місцевим чиновникам за приховування порушень на будівництві та підписання додаткових угод для підвищення вартості робіт

Загалом провадження містить цілий «букет» статей.

Крім розкрадання бюджетних грошей, хабарів топчиновникам, незаконного збагачення та легалізації сумнівних грошей, у справі йдеться й про фіктивне працевлаштування/бронювання, незаконне поводження зі зброєю та злив інформації досудового розслідування.

№ 2.252

Уряд видав Бюджетну декларацію на 2027-2029

2026-06-18

Гаврилечко

Видав вчасно. Згідно норм чинного законодавства.

Проте... цей документ вчергове підкреслив те, що розвиток економіки це зовсім не те, що цікавить виконавчу владу.

Мізерні соціальні стандарти, фантастичні показники росту ВВП та значна інфляція. Ось і все, що пропонується суспільству.

Аналізувати це разом - марна справа. Тож спробую акцентувати увагу на найважливіших, як на мене, речах. Отже... почнемо з інфляції, її природи та ролі податків й видатків в цьому.

Є речі, які прийнято не помічати. Не тому що вони невидимі – а тому що дивитись на них незручно. Податки й інфляція саме такі.

Змалку нас вчать: податки – це наш внесок у спільну справу, плата за дороги, лікарні, безпеку. А інфляція – просто ціни, які трохи ростуть. Така, мовляв, природа економіки. Але якщо зупинитись і подивитись уважніше, картина виявиться значно менш затишною.

За звичними словами приховані два принципово різних явища: одне з них – інструмент колективного добробуту, інше – його системне руйнування.

І держава часто плутає їх навмисно.

Упродовж більшої частини людської історії – від перших цивілізацій Месопотамії та Єгипту, через Стародавній Рим і середньовічні держави аж до XIX століття – норма податкового вилучення не перевищувала 10–20% від доходу. Десятина в церкві, рента феодалу, податі до скарбниці – при всій різниці форм величина вилучення залишалась у цьому діапазоні тисячоліття поспіль!

Після Першої світової війни щось зламалось. Держави, що мобілізували колосальні ресурси для ведення війни, не повернули податки на довоєнний рівень. Навпаки – вони продовжили зростати. До середини XX століття сукупне податкове навантаження в більшості розвинених країн потроїлось: з 10–15% ВВП до 30–45%. Сьогодні в низці європейських держав воно перевищує 50%.

Здавалося б, питання закономірне:

— якщо держава забирає втричі більше – чи отримують громадяни втричі більше публічних послуг? Дороги стали втричі кращими? Лікарні – втричі ефективнішими? Освіта – втричі якіснішою?

Відповідь, яку виявляє будь-який чесний порівняльний аналіз: ні.

Жодна країна світу не надала громадянам триразового зростання якості публічних послуг пропорційно до триразового зростання податкового тягаря. Розрив між тим, що вилучено, і тим, що отримано, – величезний. І цей розрив має цілком конкретне пояснення.

Юрій Гаврилечко к.н з держ. упр., економічний експерт 158

1. Інфляція – це податок на життя

Є речі, які прийнято не помічати. Не тому що вони невидимі – а тому що дивитись на них незручно. Податки й інфляція саме такі. Змалку нас вчать: податки – це наш внесок у спільну справу, плата за дороги, лікарні, безпеку. А інфляція – просто ціни, які трохи ростуть. Така, мовляв, природа економіки. Але якщо зупинитись і подивитись уважніше, картина виявиться значно менш затишною. За звичними словами приховані два принципово різних явища: одне з них – інструмент колективного добробуту, інше – його системне руйнування. І держава часто плутає їх навмисно.

2. Гроші – це не папір, це час вашого життя

Почнімо з базового питання: що таке гроші? Не з точки зору підручника, а з точки зору того, хто їх заробляє.

Коли ви приходите на роботу, ви обмінюєте частину свого життя – кінцевого, невідновного – на певну суму. Вісім годин вашого існування перетворюються на цифри на рахунку. Гроші, таким чином, – це законсервований час: ваша минула праця, яка чекає, доки ви витратите її на щось у майбутньому. Якщо це зрозуміти, то розмова про податки й інфляцію перестає бути розмовою про абстрактні відсотки й ціни – і стає розмовою про те, скільки вашого життя належить вам, а скільки – комусь іншому. Саме в цьому контексті фраза "час неможливо придбати за гроші" втрачає свій сенс. Час можна придбати за гроші, час можна обміняти на гроші, тому що "час – це гроші"!

3. Податок: не данина чиновнику, а внесок у спільну інфраструктуру життя

Чим податок має бути за своєю природою? Податок у його вихідному сенсі – це механізм перерозподілу суспільного доходу з метою створення якісної інфраструктури життя для всіх. Дороги, школи, системи водопостачання, електромережі, правова система, оборона – все це суспільні блага, які індивідуально ніхто не може забезпечити собі сам, але якими користуються всі.

Саме тому податок принципово відрізняється від інших форм вилучення: він має бути обговорюваний, його розмір і напрями витрачання потрібно мати можливість оскаржити політично – через вибори, законодавчий процес, публічну дискусію. Але... є "велике але". Нагадаю, що з метою усунення громадян від обговорення розмірів та видів оподаткування в чинній Конституції (ст.74) напряму заборонено проводити референдуми з питань оподаткування та державного бюджету! Це основа корумпованості держави. І жодні "антикорупційні органи" не допоможуть. Але про це буде розмова згодом.

4. Десять відсотків і трьохтисячолітня історія

Упродовж більшої частини людської історії – від перших цивілізацій Месопотамії та Єгипту, через Стародавній Рим і середньовічні держави аж до XIX століття – норма податкового вилучення не перевищувала 10–20% від доходу. Десятина в церкві, рента феодалу, податі до скарбниці – при всій різниці форм величина вилучення залишалась у цьому діапазоні тисячоліття поспіль!

Після Першої світової війни щось зламалось. Держави, що мобілізували колосальні ресурси для ведення війни, не повернули податки на довоєнний рівень. Навпаки – вони продовжили зростати. До середини XX століття сукупне податкове навантаження в більшості розвинених країн потроїлось: з 10–15% ВВП до 30–45%. Сьогодні в низці європейських держав воно перевищує 50%.

Здавалося б, питання закономірне: якщо держава забирає втричі більше – чи отримують громадяни втричі більше публічних послуг? Дороги стали втричі кращими? Лікарні – втричі ефективнішими? Освіта – втричі якіснішою?

Відповідь, яку виявляє будь-який чесний порівняльний аналіз: ні. Жодна країна світу не надала громадянам триразового зростання якості публічних послуг пропорційно до триразового зростання податкового тягаря. Розрив між тим, що вилучено, і тим, що отримано, – величезний. І цей розрив має цілком конкретне пояснення.

5. Куди поділась різниця: корупційна рента

Розрослий державний апарат перетворив податкові надходження на те, що можна назвати **корупційною рентою**:

— **систематичним вилученням суспільних ресурсів на користь тих, хто керує їх розподілом.**

Це не про корупцію в її кримінально-правовому сенсі.

Йдеться про структурне явище.

Державна машина відтворює сама себе:

- 1) — створює нові регуляторні органи, які потребують фінансування;
- 2) — породжує законодавство, виконання якого неможливе без посередників;
- 3) — обслуговує борги, взяті для фінансування витрат, що не створили жодної цінності.

Результат добре знайомий на практиці:

— більше грошей іде до бюджету – і водночас гірше працює швидка допомога, розсипаються дороги, зникає опалення та вимикається електрика.

Гроші є, результату – немає. Це і є корупційна рента.

Висновок з цього не в тому, що держава не потрібна.

Проблема у тому, що надмірний рівень оподаткування не лише економічно неефективний – він політично небезпечний:

— створює живильне середовище для розквіту бюрократії за рахунок тих, хто платить.

6. Інфляція: не економічний процес, а крадіжка інфраструктури життя

Тепер – про інфляцію. І тут важливо розмежувати два явища, які зазвичай змішують в одну категорію.

Інфляція попиту

– це зростання цін, спричинене тим, що споживачі хочуть купити більше, ніж економіка може виробити.

Це справді **ринковий** процес: надто багато грошей женеться за надто малою кількістю товарів. Така інфляція буває ознакою перегрітої, швидко зростаючої економіки.

Однак у чистому вигляді інфляція попиту – винятково рідкісне явище. По суті, в розвинених економіках її не спостерігали у значних масштабах вже багато століть.

Інфляція пропозиції

– зовсім інше. Це зростання цін, спричинене збільшенням витрат виробництва або стисненням пропозиції товарів і послуг.

І за цей тип інфляції в сучасних економіках несе відповідальність насамперед держава.

Саме вона встановлює тарифи на енергію, регулює ринок праці, запроваджує мита і ліцензійні бар'єри, друкує гроші для покриття бюджетного дефіциту. Коли дорожчає енергоносіїв через державну тарифну політику – дорожчає все. Коли емісія "розбавляє" грошову масу – купівельна спроможність кожної вже існуючої одиниці падає. Це не ринок. Це *адміністративне рішення*, наслідки якого оплачують усі.

Якщо податок – це видиме вилучення частини вашого доходу на колективні потреби, то інфляція пропозиції – це невидиме вилучення частини вже заробленого. Держава, що провокує інфляцію, буквально знецінює вашу працю заднім числом.

7. Механізм невидимого вилучення

Ніхто не надсилає повідомлення: "Цього року держава вилучає у вас ще 8% купівельної спроможності". Інфляція діє непомітно – як податок на заощадження, які ви вже заробили. За гроші, відкладені рік тому, сьогодні ви купите менше. Різниця між тим, що ви могли купити тоді, і тим, що можете купити зараз, – це і є вилучене.

Саме тому економісти – від австрійської школи до сучасних монетаристів – називають інфляцію прихованим податком:

— це примусовий перерозподіл вартості без відкритого законодавчого акту.

Є ще один шар – *ефект Кантільйона*, описаний ірландським економістом XVIII століття.

"Свіжоемітовані" гроші не розподіляються рівномірно:

— вони надходять спочатку до великих банків і державних структур, які купують реальні активи за цінами, що ще не відреагували на емісію.

Потім ці гроші стікають нижче

– до підрядників, постачальників, роботодавців.

На момент, коли вони добираються до найманого працівника у вигляді індексації зарплати, ціни вже зросли.

Це спрямований механізм перерозподілу багатства від периферії до центру без законодавчого оформлення.

8. Вкрадена інфраструктура життя

Нагадаю, податок у його чесному сенсі, має створювати інфраструктуру життя – те, що робить існування зручним, безпечним і гідним.

Інфляція, що провокується державою, діє у зворотному напрямі:

— вона руйнує як особисту фінансову інфраструктуру громадян, так і можливість держави чесно фінансувати суспільні блага.

Коли реальна вартість бюджетних надходжень знецінюється – держава

1) — або скорочує витрати на реальні послуги,

2) — або бере нові борги, обслуговування яких поглинає наступні бюджети.

В обох випадках програє якість публічних послуг.

Лікарні недофінансовані.

Інфраструктура зношується.

Інфляція, таким чином, не просто краде у вас гроші – вона краде у всього суспільства ту саму інфраструктуру життя, заради створення якої податки, власне, і існують.

9. Чому податки треба зменшувати

З усього сказаного випливає висновок, який багатьом здається нелогічним:

— зниження податків – це не відмова від суспільної відповідальності.

У нинішній системі це вимога ефективності й справедливості.

Якщо сукупний податковий тягар зріс за століття втричі, а якість публічних послуг не зросла пропорційно – значить, значна частина вилучених коштів не конвертується в суспільне благо, а поглинається чиновниками.

Зниження податків у цьому контексті – це не послаблення держави.

Це скорочення тієї частини вилучення, яка іде вхолосту.

Історичний досвід це підтверджує.

Економіки з помірним податковим навантаженням і стабільною грошовою політикою демонстрували вищі темпи зростання реальних доходів населення, ніж економіки з високими податками й хронічною інфляцією.

Не тому що в перших було "менше держави" в абсолютному сенсі – а тому що менший апарат був змушений працювати ефективніше.

Добробут суспільства зростає не тоді, коли держава забирає більше, – а тоді, коли вона витрачає менше на себе і більше конвертує в реальні послуги.

10. Розуміння проблеми – перший крок до її вирішення

Усвідомлення механізму не змінює його існування.

Але воно змінює те, як ви на нього реагуєте.

Для зниження податкового тягара та покращення якості поблічних послуг потрібно:

1. Припинити змішувати податок та інфляцію в одну категорію "державного тягара". Це різні явища з різною природою і різними інструментами контролю.
2. Розпочати вимірювати своє благополуччя не в номінальних цифрах, а в реальній купівельній спроможності. Зарплата зросла на 10% при інфляції 15% – це не зростання, це зниження.
3. Диверсифікувати форму зберігання вартості. Активи, чия цінність не визначається рішенням одного емісійного центру, – кваліфікація, продуктивні навички, частка в реальному бізнесі, тверді ресурси – краще зберігають купівельну спроможність, ніж депозити в банку.
4. Вимагати від політиків не "більше держави" і не "менше держави" як самоцілі, а ефективної держави. Тієї, в якій податок справді конвертується в інфраструктуру життя, а не в утримання апарату.

Податок на час існує. Він працює.

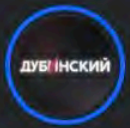
Але між

— **чесним податком** – внеском у спільне майбутнє

– та **інфляцією** як крадіжкою минулої праці є принципова різниця.

Поки більшість її не бачить – система користуватиметься цією сліпотою повною мірою.

№ 2.253

Зеленский это первый в истории самопровозглашенный президент, который обсуждает рейтинги президентов, избранных на выборах.

Но этот сюрр, в принципе, легко объяснить: как актер стендапа, **зеленский** пытается Путина заочно победить, а также **сделать все, чтобы их встреча стала невозможной**, потому что с завершением войны в Иране этот вопрос снова может быть поднят Трампом.

Поэтому **логическая цепочка такая**: подписание соглашения с **Ираном** приводит все к более наглým выпáдам **зеленского** против **Путина**, чтобы **возможность встречи - предотвратить**.

Хотя я уже неоднократно писал, что **встретиться эти двое могут только на небесах**.

Это было ясно уже после парижской встречи 2019 года.

№ 2.254-1

Це ж було вже(((

2026-06-19

Ніколов

Рівно таку саме "заточку" на зарі Великого будівництва протягнули **Голик** з **Кубриковим** через **Мінекономіки**.

1) — Тоді вони ліпили картель на чолі з "Автомагістраль-Південь" **Бойка**.

2) — Зараз в ролі локомотива виступає "Автострада" **Шкіля**.

Це ж було вже. Обмежити права маленьких під великих.

Потім **вх@ячити кожну вільну гривню в годування своїх олігархів. І опинитись з голою жопою перед ворогом.**

Бо в картелях не «пацани одноразові збираються»(((Вони розраховують «доїти в довгу».

№ 2.254-2

Міністерство економіки відкотує назад позитивні зміни, які менше місяця тому своїми ж руками зробило для ринку експлуатаційного утримання доріг.

18 червня 2026 міністр Олексій Соболев підписав нові зміни до Методичних рекомендацій щодо закупівель послуг з експлуатаційного утримання автодоріг, які він же затвердив наказом від 25 травня 2026.

Жорсткі зміни призведуть до монополізації ринку, який зараз освоює 12,6 млрд грн на рік.

Вони дозволять замовникам на свій розсуд обирати, коли їм хочеться

- 1) — укрупнити лот до розміру цілої області та
- 2) — встановити максимальну вимогу щодо фінспроможності.

Лобіюванням жорстких вимог після прийняття м'якої версії Методичних рекомендацій від 25 травня займалися крупні шляхові компанії на чолі з "Автострадою" Максима Шкіля.

Якщо хтось міг ефектніше вистрілити собі в ногу під час дискусій з міжнародними партнерами України щодо конкурентних правил гри, ніж Соболев, то хто зна хто б це міг бути...

№ 2.254-3

Соболев після вимог Автостради&Со погодив «заточки» для монополізації на дорожньому ринку

Міністр економіки Олексій Соболев

2026-06-19

Юрій *Ніколов*, «Наші гроші»

Міністерство економіки таки відкотує назад позитивні зміни, які менше місяця тому своїми ж руками зробило для ринку експлуатаційного утримання доріг.

18 червня 2026 міністр Олексій Соболев підписав нові зміни до Методичних рекомендацій щодо закупівель послуг з експлуатаційного утримання автодоріг, які він же затвердив наказом від 25 травня.

Жорсткі зміни призведуть до монополізації ринку, який зараз освоює 12,6 млрд грн на рік (це сума коштів у держбюджеті на розвиток та утримання доріг загального користування).

Передбачено посилення вимог до учасників тендерів, на яких розподіляються гроші на експлуатаційне утримання.

1) — Замість вимоги щодо фінансової спроможності в розмірі 30% від очікуваної вартості торгів замовнику тепер дозволено вимагати 100%.

2) — Також із Методичних рекомендацій повністю викреслили вимогу щодо розбиття областей на окремі лоти, щоб менші компанії могли поборотись за менші підряди.

3) — Тобто це дозволяє замовникам на свій розсуд обирати, коли їм хочеться укрупнити лот до розміру цілої області та встановити максимальну вимогу щодо фінспроможності.

Методичні рекомендації щодо особливостей здійснення закупівель послуг з експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування державного та місцевого значення

Було 25 травня

Стало 18 червня

Фінансова звітність учасника повинна підтвердити обсяг річного доходу (виручки) учасника за період та в розмірі (у грошовому та/або відсотковому виразі у відношенні до очікуваної вартості предмета закупівлі), які встановлюються замовником у тендерній документації. З метою дотримання основних принципів публічних закупівель замовнику рекомендується для підтвердження такого кваліфікаційного критерію надати можливість учасникам подати фінансову звітність за один із декілька останніх звітних періодів по відношенню до дати оголошення процедури закупівлі (наприклад, за один із трьох останніх років: 2025 або 2024 або 2023). Під час визначення розміру обсягу річного доходу (виручки) замовник має враховувати розмір очікуваної вартості предмета закупівлі та строк надання Послуг. Для забезпечення належного рівня конкретності такий показник рекомендується встановлювати в розмірі не більше 30 % від очікуваної вартості предмета закупівлі.	Фінансова звітність учасника повинна підтвердити обсяг річного доходу (виручки) учасника за період та в розмірі (у грошовому та/або відсотковому виразі у відношенні до очікуваної вартості предмета закупівлі), які встановлюються замовником у тендерній документації, при цьому замовник не має права вимагати надання підтвердження обсягу річного доходу (виручки) у розмірі більшому, ніж очікувана вартість предмета закупівлі (пропорційно очікуваній вартості частини предмета закупівлі (лота) в разі поділу предмета закупівель на частини). Замовнику рекомендується зазначити, що фінансова звітність повинна бути надана з підтвердженням (відміткою, квитанцією тощо) про прийняття відповідними органами, до яких вона мала бути подана суб'єктом господарювання в установленому законодавством порядку.
4. Під час здійснення закупівлі послуг з експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування державного значення предмет закупівлі рекомендується визначати за таким порядком:	4. Під час здійснення закупівлі послуг з експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування державного значення предмет закупівлі рекомендується визначати за таким порядком:
1) за умови, що загальна протяжність автомобільних доріг загального користування державного значення становитиме більше 2100 км, рекомендується: у разі потреби виділити окремими закупівлями / частинами предмета закупівлі (лотами) експлуатаційне утримання автомобільних доріг 1 рівня експлуатаційних вимог, визначеного ДСТУ 3587:2022, протяжністю не менше 60 км; автомобільні дороги міжнародного, національного, регіонального та	1) за умови, що загальна протяжність автомобільних доріг загального користування державного значення становитиме більше 2100 км, рекомендується: у разі потреби виділити окремими закупівлями / частинами предмета закупівлі (лотами) експлуатаційне утримання автомобільних доріг 1 рівня експлуатаційних вимог, визначеного ДСТУ 3587:2022, протяжністю не менше 60 км;

4) — Додатковою маніпуляційною можливістю для недобросовісних замовників є довжина контракту, що виставляється на тендер.

Зазвичай експлуатаційне утримання замовляють на 2-3 роки. Ця фінспроможність виконує одну функцію: дати зрозуміти замовнику, що перед ним компанія, здатна освоїти такий обсяг коштів. Але ж замовлення на 2-3 роки означає, що за один рік фірма освоюватиме лише 30-50% від усього розміру контракту.

5) — Відтак вимога мати 100% доходу за один рік для виконання дво-трирічного контракту є штучною для того, щоб замовник міг відсікати дрібні фірми у випадках, коли йому захочеться.

Лобіюванням жорстких вимог після прийняття м'якої версії Методрекомендацій від 25 травня 2026 займались крупні шляхові компанії.

Найбільша з них **«Автострада»** включила свого представника у склад делегації Федерації роботодавців на нараду в Мінекономіки (див. **«Топ-тендери тижня: ФРУ і деякі шляховики лобіюють повернення антиконкурентної «заточки» на мільярдних тендерах по утриманню доріг»**).

Також власник «Автостради» Максим **Шкіль** надав «Нашим грошам» листи на підтримку цих вимог від компаній «Автомагістраль-Південь» **лист**, «Онур» **лист**, «Техно-буд-центр» **лист**, «Ростодорстрой» **лист**, «Енергетично-дорожнє будівництво» **лист** і ПП «Автомагістраль» **лист**.

По розміру річної виручки за 2025 рік ці компанії є найбільшими на ринку ремонтів доріг:

Топ-10 підрядників по експлуатаційному утриманню	Дохід фірми у 2025 р. грн (дані Youcontrol)
1. «Автострада»	14 701 943 000
2. «Автомагістраль-Південь»	10 198 240 000
3. «Ростдорстрой»	5 180 098 000
4. «Онур конструкторс інтернашенл»	2 866 274 000
5. «Енергетично – дорожнє будівництво»	1 818 642 000
6. «Техно-буд-центр»	1 249 160 000
7. «ПБС»	1 210 256 000
8. «Славдорстрой»	1 181 478 000
9. ПП «Автомагістраль»	1 129 938 000
10. «Шляховик-Т»	840 088 000

Таблиця доходів усіх учасників ринку

Таким чином, у руки замовників дається інструмент для вибіркового зменшення конкуренції на торгах розміром у мільярди гривень.

2. Погана історія монополізації

Саме так у квітні вчинила Служба відновлення у Житомирській області. Вперше за багато років вона об'єднала в один лот всі державні дороги регіону і провела тендер на утримання доріг на два роки вперед очікуваною вартістю майже 5 млрд грн. Вимогою було 100% доходу за один рік. З урахуванням того, що вимогою до учасників торгів є наявність відповідної матеріально-технічної бази в регіоні, то конкуренції на торгах не вийшло.

Відтак підряд забрала найкрупніша «Автострада» (див. **[«Топ-тендери тижня: Житомирські шляховики відсікли дрібноту від 4,7 млрд для Шкіля»](#)**).

3. Хороша історія конкуренції

Також у квітні 2026 Служба відновлення у Чернігівській області виставила дуже круті вимоги до учасників тендеру розміром 2,4 млрд грн по утриманню

доріг на два роки. Від учасників вимагалось 99% фінспроможності за один рік. Також учасник для підтвердження досвіду мав надати минулі договори виключно з експлуатаційного утримання доріг, які були виконані на 100%, а їхня вартість мала складати не менше 30% від нинішнього тендера (715 млн грн).

Місцевий учасник «ШРБУ №82» оскаржив цю вимогу в АМКУ як дискримінаційну.

І замовник погодився знизити свої вимоги, у тому числі по фінспроможності до 20% від розміру тендеру, і не за один рік, а за три попередні роки.

«ШРБУ» змогло подолати цей бар'єр і склало конкуренцію гегемону «Автомагістраль-Південь».

В результаті вона знизила ціну на торгах з 2,40 до 2,04 млрд грн. А прайсова вартість асфальтування дороги склала 749 грн за квадратний метр, що на 18% дешевше від прайсової вартості такого самого асфальтування у виконанні «Автостради» на іншому підряді по утриманню доріг у тій самій Чернігівській області. (див. [«Після знесення «зачочки» під гегемонів «ШРБУ №82» отримала підряд на утримання доріг за 2 млрд з 15% знижкою»](#)).

№ 2.255

Трамп зробив те, що Захід останні двадцять років робить дедалі рідше: визнав, що існують режими, які не змінюються переговорами

2026-06-18

Білязе

Режим аятолл десятиліттями фінансував проксі-угруповання, розвивав ракетні програми, будував мережу регіонального впливу та накопичував інструменти стратегічного стримування. Удар по Ірану був спробою скоротити цей потенціал до того, як він перетвориться на повноцінний інструмент військового та політичного шантажу.

Головна помилка критиків полягає в тому, що вони оцінюють результат через зміну режиму. Це хибний критерій.

Мета силового втручання полягає не в тому, щоб за кілька тижнів створити демократію. Мета полягає в тому, щоб зменшити можливості противника. Військова інфраструктура, промислові потужності, ракетні програми,

технологічна база та фінансові ресурси є значно важливішими за політичні декларації.

Саме тому держави завдають ударів по противниках. Не для того, щоб їх переконати. Не для того, щоб їх перевиховати. А для того, щоб зробити їх слабшими.

Будь-який агресивний режим проходить однаковий цикл. Він накопичує ресурси, розширює вплив, нарощує військовий потенціал і підвищує майбутню ціну конфлікту. Якщо цей цикл не переривати зовнішнім втручанням, кожна наступна криза стає дорожчою за попередню. Саме тому потенційні противники повинні періодично втрачати накопичені можливості швидше, ніж вони здатні їх відновлювати.

Іран є лише одним із прикладів.

Питання набагато ширше.

Воно стосується того, чи готовий Захід зменшувати потенціал ворожих держав до того, як вони отримають можливість диктувати свої умови сусідам і шантажувати цілі регіони.

Європа фактично відповіла на це питання негативно.

Навіть символічної підтримки американських дій не відбулося.

Значна частина європейських еліт звикла користуватися результатами американської сили, не бажаючи брати участь у її застосуванні.

Саме тут починається головна проблема для самої Європи.

Її безпека десятиліттями будувалася на американських гарантіях.

Більшість країн ЄС скорочували оборонні витрати саме тому, що виходили з простого припущення: у випадку великої війни основний тягар все одно нестимуть Сполучені Штати.

Іранська криза показала іншу картину.

Коли США вирішили застосувати силу проти одного зі своїх противників, значна частина Європи дистанціювалася від Вашингтона.

Американський політичний клас неминуче зробить із цього висновки.

Для Москви це виглядає як вікно можливостей.

Будь-яка тріщина між США та Європою знижує рівень стримування.

Найбільш очевидною точкою перевірки залишається Прибалтика.

Саме там можна перевірити, наскільки міцними залишаються американські зобов'язання перед союзниками.

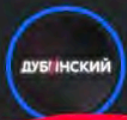
Якщо у Вашингтоні сформується переконання, що союзники підтримують Америку лише тоді, коли це безпечно і безкоштовно, відповідь на майбутню європейську кризу може виявитися значно стриманішою, ніж уявляють у Брюсселі.

Система безпеки Заходу завжди була побудована на взаємності.

Але, якщо одна сторона бере на себе ризики, а інша залишає за собою лише право на коментарі, така система починає руйнуватися.

Історія показує, що противники Заходу завжди намагаються перевірити такі моменти на практиці.

№ 2.256

Заметьте, ни в одном релизе о поддержке Украины со стороны ЕС/G7 не идет речи о наступательном оружии.

Дроны, ПВО, средства защиты. Думаете, европейцы или американцы не хотели бы, чтобы Украина наступала? Хотели бы, конечно. Просто объективная ситуация говорит, что нет кем. От этого и заявления Урсулы про пересмотр въезда украинце в ЕС.

Отловленные насильно граждане не сильно хотят в армию, в принципе. Наступать и штурмовать, тем более. Потому задача союзников всеми силами удерживать фронт, и ждать "черного лебедя" для РФ, надувая с помощью телемарафона внутри, и лоббистских публикаций снаружи "розового слона" про преимущество Украины на фронте.

Главная цель этого, как я уже неоднократно писал - удержать Трампа от решений, не учитывающих позицию Европы, но учитывающих российскую. Будет ли эта стратегия успешной - покажет визит Уиткоффа в Москву и, возможно, Киев.

№ 2.257-1

Звернення Президента України до учасників Міжурядової конференції Європейського Союзу

2026-06-15

Дорогі друзі!

Сьогодні важкий день для України. Минулої ночі Росія здійснила ще одну масовану атаку проти наших міст. Це був свідомий і жорстокий удар. Унаслідок атаки загинули люди й ще багато людей були поранені.

Але сьогодні також, як ви сказали, історичний день. І ми запам'ятаємо цей день не лише тому, що російський дрон ударив по Києво-Печерській лаврі – християнській святині, історія якої сягає XI століття. Ми також запам'ятаємо його завдяки рішенням, які сьогодні ухвалюємо разом.

Це рішення, які проводять ще одну чітку лінію між Європою і **тупою диктатурою в Москві – диктатурою, яка хоче знищити нашу Європу й усе, що ми разом збудували.**

Те, що відбувається сьогодні – **відкриття першого кластера** в переговорах про вступ України та Молдови, – є чітким сигналом про те, що **прогрес Європи** не зупинити.

Ми наполегливо працювали, щоб дійти до цього моменту. За останні роки Україна та Молдова разом зробили важливі кроки. І особливо символічно, що сьогодні я звертаюся до вас із Кишинєва дорогою до Франції, на саміт G7.

Наші сусідські відносини з Молдовою міцні. Ми підтримуємо одне одного й разом рухаємося до ЄС. І разом досягнемо цієї мети.

Під час цієї війни Україна подала заявку на членство в ЄС. Разом із Молдовою ми отримали кандидатський статус. Тепер ми рухаємося вперед у переговорах.

І ми вважаємо, що одна з найсильніших відповідей, яку Європа може дати на російські атаки та постійні акти агресії,

– це прискорити наш процес вступу, прискорити відкриття кластерів.

Часто складається враження, що нам завжди доводиться боротися сильніше від інших, щоб рухатися вперед на нашому шляху до ЄС.

Україна заслужила право рухатися швидше.

І саме таке політичне рішення сьогодні потрібне Європі.

— Ми готові до відкриття всіх кластерів. Ми виконали свою роботу. Всі у Європі це знають.

Тож давайте рухатися вперед із відкриттям кластерів без зволікань – решти п'яти кластерів після сьогоднішнього відкриття першого.

Це була б сильна – справді сильна – й чітка європейська відповідь на

1) — ескалацію атак з боку Москви та на

2) — постійну відмову Росії брати участь у прямих переговорах щодо завершення цієї війни.

Ми пропонували Путіну зустрітися в будь-якому місці, де можна було б ухвалити реальні рішення для завершення війни.

— Він не хоче.

Ми обговорювали зі США та Францією можливість зустрічі з Росією на полях G7 за участю всіх демократичних держав. Путін не хоче.

Учора ми обговорили з Президентом Трампом, що таку зустріч можна було б організувати у США у форматі, у якому Путіну було б значно складніше відмовити принаймні Президенту Трампу.

— І ми побачимо, що із цього вийде.

— Якщо Росія відмовиться і від цього шансу, буде потрібен додатковий тиск.

Потрібні сильніші санкції.

І Європа може відіграти в цьому провідну роль.

Також Європа може ухвалити сильні політичні рішення.

Одне з найшвидших доступних рішень, як я вже пропонував,

– відкрити решту кластерів і рухатися вперед у переговорах про вступ України та Молдови.

І, звісно, я вдячний за вашу готовність і надалі підтримувати нашу оборону – як на двосторонньому рівні, так і через програму PURL, – і особливо нашу протиповітряну оборону. Щоб захистити наших людей, нам щодня потрібні ракети, і передусім – антибалістичні системи та перехоплювачі.

Хочу подякувати кожному з вас.

Дякую всім лідерам. Дякую, Урсуло, Антоніу. Дякую всім.

І дякую кожному європейському серцю, яке знає: Європа переможе російську диктатуру.

І, звісно, я вдячний кожному українцю, всім нашим людям, мільйонам українців, які захищають нашу країну, ставлять Росію на місце й досягають результатів, потрібних Україні, а отже, і результатів, потрібних Європі.

Дякую! І з нетерпінням чекаю на наші зустрічі в найближчі дні.

Дуже дякую!

Слава Україні!

№ 2.257-2

Звернення Президента України до учасників 35-го засідання Контактної групи з питань оборони України у форматі «Рамштайн»

2026-06-18

Дуже дякую, шановний міністре!

Передусім хочу подякувати всім вам – усім міністрам оборони та всім лідерам оборони, які сьогодні тут.

Генеральний секретарю Рютте, міністре Пісторіус, і сьогодні з нами, як уже сказав міністр, новий міністр оборони Великої Британії Джарвіс – радий вас бачити й бажаю вам успіхів у новій ролі.

Декого з вас, дорогі друзі, я пам'ятаю з найперших днів цієї війни. Деякі міністри з часом змінилися.

Але те, що важливо й що ніколи не змінювалося,

– це наша рішучість, наша співпраця і наша підтримка одне одного.

Ви завжди шукаєте способи допомогти і знаходите їх.

І завдяки вам були врятовані тисячі й тисячі життів.

Дорогі друзі, дякую вам. Я радий, що цей формат залишається настільки активним, наскільки це потрібно. Щиро дякую!

Важливо, що ми зустрічаємося одразу після такого сильного саміту G7 у Франції.

У нас були хороші зустрічі та перемовини з усіма лідерами, зокрема з Президентом Трампом.

Президент Сполучених Штатів має дуже чітку позицію щодо посилення тиску на Росію з метою закінчення цієї жахливої війни, яку Росія розв'язала проти України та всієї Європи.

І це також спільна позиція всіх лідерів G7. Ми вдячні за цю єдність.

У нас є інструменти, і вони достатньо сильні, щоб поставити Росію на шлях, де дипломатія стане єдиним вибором.

— Ми всі бачимо, що Путін зараз покладається на останнє, що в нього залишилося: постійні ракетні атаки. У нього є балістичні ракети. Тому нам потрібні антибалістичні спроможності.

Ми багато зробили для захисту від дронів, і наш рівень перехоплення – понад 90 %. Це серйозне, дуже серйозне досягнення. Ми також захищаємося від крилатих ракет.

Але російські балістичні ракети залишаються проблемою, і нам потрібна відповідь на цю проблему.

Тож сьогодні Україна та Німеччина роблять дуже важливий, на мою думку, важливий спільний крок. У нас є певні технології, у Німеччини є певні технології, і сьогодні наші міністри оборони вже підписали угоду, щоб об'єднати ці спроможності.

В Україні ми маємо компанію, яка здатна виробляти балістичні ракети, – ***Fire Point*** рухається до цього.

І у вас також є спроможні компанії. Ми багато разів обговорювали це на рівні лідерів. Будуть зустрічі на рівні радників із питань національної безпеки. І у нас уже були зустрічі на рівні керівників компаній. Тож давайте зробимо це для нашої спільної оборони – якнайшвидше.

І ми запрошуємо всі країни долучатися до цих спільних зусиль настільки, наскільки це можливо.

Наша антибалістична коаліція – усі країни, які є її частиною, – має продемонструвати повну спроможність і

- 1) — забезпечити реальні результати – краще цього 2026 року.
- 2) — До цієї зими ми вже маємо побачити конкретні результати нашої спільної роботи над антибалістичним захистом.

Це те, що потрібно всім нам, не лише Україні. Це довгострокова робота. Будь ласка, підтримуйте її на кожному рівні й усіма можливими способами.

Дякую всім вам, хто підтримує нашу роботу через програму PURL. Дякую, Марку, за твою особисту залученість. Дуже дякую.

Зараз вона справді має велике значення – разом з усією нашою двосторонньою співпрацею. Іноді ці поставки допомагають буквально день у день. Коли ми знаємо, що Росія готує масований удар проти України, і маємо змогу отримати ракети до Patriot за день до цієї атаки, це допомагає рятувати життя. Тож час має значення.

Я знаю, що деякі країни вже підготували рішення щодо нових внесків у PURL. Я дуже вдячний за це. Будь ласка, давайте якнайшвидше втілимо ці рішення в життя.

Ми чули, що деякі країни хотіли б оголосити про свої внески в PURL на саміті в Анкарі цього року, але до нього ще кілька тижнів. Давайте ухвалимо ці рішення тут, на цій зустрічі, щоб ми могли отримати зброю, необхідну для захисту.

Росія атакує Україну щодня. Тож, будь ласка, не відкладайте навіть на один день те, що можна зробити через PURL уже сьогодні.

Дорогі друзі!

Ви, напевно, всі бачили, як Росія вдарила дронами по ***Києво-Печерській лаврі***. Це одна з найважливіших християнських святинь не лише в нашому регіоні, а

й для всього християнського світу. Саме з Лаври та київських пагорбів християнство поширювалося на схід нашою частиною Європи. **Атаки на такі місця – це фактично злочин проти людяності.**

Звісно, ми готуємо наші відповіді на такі російські атаки.

— І сьогодні ви можете бачити одну з таких відповідей – у Московській області сьогодні вранці.

Тож наші далекобійні санкції дуже ефективно б'ють по російських нафтових об'єктах і нафтопереробних заводах. Росія вже стикається з дефіцитом пального, а доходи її федерального бюджету суттєво падають.

І водночас наші удари середньої дальності серйозно порушують російську військову логістику.

Але Путін не зупиняє цю війну. Він наполягає на її продовженні. Тож тиск має зростати.

Кожен проєкт на підтримку українських дронів і нашого виробництва зброї – в Україні та, звісно, разом із вами, з партнерами, – і кожен санкційний крок проти Росії за цю війну – усе це має зростати.

Звісно, ми готові активніше ділитися нашим досвідом. У межах нашого формату **Drone Deal** уже залучені 15 країн НАТО і 12 країн, які не є членами НАТО. Це різні регіони світу, і нам потрібно бути активними всюди.

Давайте використаємо сьогоднішню зустріч, щоб на рівні команд обговорити, що потрібно для прискорення цієї роботи.

Усі бачать, що українці сильні. І я вдячний усім вашим військовослужбовцям, і всім на політичному рівні, і всім у ваших міністерствах оборони, хто ставиться до України й українських воїнів із повагою. І не раз я чув, що не лише Україні потрібна підтримка Європи та всіх інших країн, представлених тут і в інших наших коаліціях, – вам також потрібна Україна. Це правда, і це важливо.

Усі зацікавлені в досвіді України, в тому, що ми можемо робити, і в тому, як ми стримуємо російську агресію. Зараз на військовому рівні ми тісно працюємо разом.

Але надто часто, зокрема в структурах НАТО, наші представники відчують, що існує межа можливого в нашій співпраці. Це обмежує і нас, і вас. Давайте більше інтегруватися на кожному рівні нашої оборонної співпраці, у наших структурах і в Альянсі, щоб і ми, і ви мали більше можливостей захищати життя.

Будь ласка, давайте підготуємо сильні рішення та сильнішу співпрацю до саміту в Анкарі, щоб політичний рівень нашого партнерства відповідав реальності. Люди бачать, що Україна з вами. Ми також маємо бачити, що ви це визнаєте.

Дорогі друзі!

Учора я порушив із Марком два нагальні питання.

- Перше – кількість наземних роботизованих комплексів.
- Друге – далекобійні артилерійські боєприпаси.

Зараз не вистачає ні того, ні іншого. Нам терміново потрібні обидві речі.

Фінансування, яке на це виділяється, недостатнє.

- Обсяги, які виробляє Європа, недостатні. Того, що отримує українська армія, недостатньо.
- Але ми можемо збільшити все це. Можливості є.

Просто зараз Росія платить за продовження цієї війни втратами щонайменше 30 тисяч солдатів щомісяця на фронті – вбитими та важкопораненими.

- І ця кількість зростатиме, коли ми посилюватимемо нашу здатність зупиняти російські атаки.

Усі типи дронів показують сильні результати, а наша піхота та інші підрозділи воюють ефективно й сміливо. Важливо й надалі підтримувати це.

Сьогодні українська армія фактично є головною армією у Європі, здатною стримувати та протистояти масштабній агресії протягом тривалого часу.

- І після цієї війни так має залишитися.

Існування такої армії має допомогти запобігти будь-яким майбутнім агресивним крокам Путіна.

Саме тому нам потрібно вже зараз почати думати про те, як забезпечити фінансування, яке буде потрібне українській армії в наступні роки.

Дякую Європейському Союзу за пакет підтримки на 90 мільярдів євро, який дуже допоможе. Це справді так. Також дякую всім вам за ваші рішення щодо двосторонньої підтримки.

Але я також прошу вас розробити необхідні фінансові інструменти на наступні роки, щоб українська армія залишалася достатньо сильною.

Це зробило б європейську оборону значно сильнішою, і це було б на користь усім вам.

Якщо ми хочемо, щоб Європа мала найсильнішу армію, здатну справді реагувати на будь-яку загрозу, це можливо лише за умови довгострокової співпраці з Україною та довгострокової підтримки української армії.

Це реалістична нова архітектура безпеки для нас, для Європи.

Давайте почнемо думати про це вже зараз.

Щиро дякую за запрошення. Щиро дякую за вашу величезну підтримку – від мене, від нашого народу, від наших воїнів.

Слава Україні!

Дякую.

№ 2.257-3

Звернення Президента України до учасників засідання Європейської ради

2026-06-19

Лідери, друзі, дякую за вашу підтримку.

Дуже добре, що зустрічі Європейської ради зараз традиційно відбуваються за нашою участю. Дякую вам за це запрошення. Це відображає той **факт, що ми наближаємося до членства в ЄС**, що, звичайно, не має обмежуватися лише символізмом чи участю в обговореннях. Тому дякую вам ще раз.

Україна вважає, що кожна демократична держава у Європі заслуговує бути повним членом ЄС, і ми працюємо активно, наскільки можливо, щоб досягти цього.

І, будь ласка, не забувайте, що **Україна заслуговує на це, тому що вона заплатила за це більше, ніж будь-яка інша європейська країна**, – за право бути вільною, незалежною і, звичайно, звичайно – я це підкреслюю – європейською.

І це право не лише України. Це також право інших держав бути незалежними від Росії.

Майбутнє Європи – вільної, об'єднаної, звичайно, у мирі – вирішується зараз у нашій обороні.

І це показує, наскільки унікальною є наша ситуація. Я вдячний усім, хто це визнає і хто робить необхідні кроки для того, щоби показати, що Європа дійсно цінує і підтримує це.

Найбільш важливим таким кроком був би прискорений шлях – я знаю, що не всім це подобається, але я перепрошую, я це вже написав, тому маю сказати – **прискорений шлях для приєднання України до ЄС**.

Ми готові зробити необхідні реформи.

Урсуло, це те, що тобі подобається, і я це також виписав.

Це чітко визначено, але

брак чіткого рішення щодо України в ЄС продовжує заохочувати російські втручання.

Якщо Україна отримає реальне членство – і отримає його швидко, я сподіваюся на це, – Росія втратить одну з найбільших підстав у намаганнях дестабілізувати Україну та Європу.

— І ось тому цей **фаст-трек** для України потрібен.

Нещодавно було відкрито перший кластер, і це цілковито заслужено і Україною, і Молдовою.

— І ми готові рухатися далі. Ми будемо раді зробити це разом.

— Ми можемо відкрити інші п'ять кластерів також.

Все вже підготовлено, і це можна зробити в найближчі тижні – я на це сподіваюся.

Ми вважаємо, що це може бути можливим, мабуть, якомога раніше, можливо, під час президентства Кіпру. Це був би найкращий спосіб. Я прошу не для себе, а прошу для Кіпру. Це дуже символічно для нас обох, звичайно. Якщо це можливо.

Дякую, Антонію, дякую, Урсуло, дякую всім лідерам, які підтримують Україну та готові працювати з нами, щоб зробити і Україну, і ЄС сильнішими.

Після змін в Угорщині – до речі, хороших змін в Угорщині, я ділюся своєю власною думкою – точно є нова можливість посилити відносини як усередині ЄС, так і між ЄС та Україною.

Для України бути добрим сусідом ніколи не було просто про слова, і зараз ми готові працювати якомога тісніше – зі взаємною повагою – з кожним із наших європейських сусідів.

Я хочу подякувати нашим сусідам – Угорщині, Польщі, Румунії, Словаччині – і всім іншим країнам ЄС і запевнити вас, що Україна дуже віддана принципу взаємної поваги.

Дуже важливо, що кошти European Peace Facility зараз були розблоковані. Це дуже важливо. Це 6 мільярдів євро. Це значна сума, її потрібно використати на те, що дійсно допомагає захищати життя. І, якщо це можливо, на те, що вже довело свою ефективність у цій війні, те, що працює, дійсно працює.

Будь ласка, підтримайте швидке використання цих коштів, щоб жодне життя не було втрачено через затримки. Гроші можна використати на ППО, далекобійні снаряди та інші спроможності, які вже доводять свою ефективність.

І якби ми могли використати ці кошти на захист нашої енергетичної інфраструктури – ми цією ідеєю ділилися, – якщо це можливо, не лише на військові потреби, а щоб захистити нашу енергетику перед зимою, це було б допоміжним.

Дуже дякую вам за підтримку санкцій проти Росії за цю війну.

Перше: ми маємо продовжувати нарошувати тиск на всі типи російських енергоресурсів та енергетичного експорту.

Я дякую всім, хто вже діє. Дуже важливо продовжувати тиснути на танкери, які перевозять російську нафту та нафтопродукти. І кожна країна, яка зупиняє ці танкери, допомагає зупинити війну. Я в цьому певен.

І важливо, щоб ми нарешті ухвалили необхідні законодавчі кроки в кожній країні та на європейському рівні, щоб ми могли не лише зупиняти ці танкери, а також конфіскувати нафту, яку вони перевозять. Це варто зробити, і це реальний інструмент для зменшення російських нафтових доходів.

Я також дякую вам за роботу над 21-м санкційним пакетом.

Цей пакет потрібен, і я сподіваюся, його серйозно відчують у Росії та що він дійсно спрацює. І, будь ласка, давайте впевнимся, що він ударить по російських галузях та особах, які дійсно мають значення.

Давайте дамо новий імпульс нашій роботі в межах **Коаліції охочих**.

Багато людей запитують, які практичні рішення Коаліція охочих вже може забезпечити.

— Давайте сфокусуємося на фінансовій стабільності як частині нашої безпеки.

— **Немає без фінансування жодної армії, і коли ми говоримо про європейську безпеку, ми говоримо про її основу – українську армію.**

Наша армія має реальний досвід сучасної війни та змогла стримати силу розміром у російську агресію.

- 1) — Ми маємо надати довгострокові **безпекові гарантії для Європи**, і
- 2) — це означає довгострокові гарантії, зокрема **фінансові гарантії**, для безпеки, стабільності та **української армії**.

Утримання армії, надання обладнання, яке їй потрібно, платня солдатам, фінансування військових контрактів – усе це потрібно.

Коаліція охочих і ЄС як її найбільша частина – цієї коаліції – і ваші країни як її члени можуть виробити особливі фінансові інструменти, які потрібні для того, щоб зробити це можливим.

Давайте про це подумаємо і давайте це зробимо й підготуємо.

І, звичайно, дипломатія.

Як уже сказав Антоніу, це дійсно дуже важливо. У нас була зустріч G7. Вона була більш позитивною, ніж те, що ми могли очікувати. Ми раді, що це була спільна позиція дійсно Групи семи. Не включно з Україною, а включно зі Сполученими Штатами. Тобто це дійсно були хороші сигнали.

Європа має бути так чи інакше за столом перемовин.

— **Без Європи перемовин із Росією бути не може.**

Тому ми маємо говорити про це, і ми, я думаю, маємо на цьому сфокусуватися, щоб не влаштовувати хаос у контактах із росіянами.

Всі розуміють: той чи інший формат контактів буде, але ми не маємо робити хаос у цьому.

І, звичайно, Путін дуже зрадіє, якщо ми будемо розділені у Європі, у ЄС. Особливо із цими контактами. Він може грати в ігри, він відчуває, що може це робити, і вже не один раз він це робив.

Це наш меседж.

Звичайно, ми хочемо закінчити цю війну до зими – через дипломатію, і, звичайно, це дуже важливо – і через тиск на Росію.

Але ми розуміємо, з ким маємо справу. Путін – це війна.

Тому якщо війна продовжиться, то нам буде потрібен зимовий пакет допомоги.

Це нагальна річ.

Це має охоплювати енергетичний пакет: газ, дизель.

Я не знаю, що вони зруйнують цієї зими чи перед зимою.

Тому я кажу: газ, дизель, бензин.

Це залежить від ударів.

І, звичайно, нам треба пакет із 300 ракет, щонайменше 300 ракет, антибалістичних ракет, на 3-4 місяці цих масованих ударів – на зиму.

Я кажу про зиму. Допоможіть нам підготуватися до зими.

Ми просимо вас про це зараз. У нас немає часу думати. У нас є лише один вибір – вирішити, що нам робити. Це останнє, що я хотів вам сказати.

Ще раз дякую всім, хто з нами. Тож дякую всім вам.

Дякую.

№ 2.258

США производят около **800–850 ракет-перехватчиков** для зенитно-ракетных комплексов **Patriot** в год (около 600–620 единиц PAC-3 и чуть более 200 ракет PAC-2). Из-за высокого спроса и расширения производственных линий корпорации **Raytheon** и **Lockheed Martin** нацелены на многократное увеличение выпуска до 2000 ракет в год. Беларускі расследавальніцкі цэнтр +5

Сами батареи и пусковые установки Patriot производятся штучно под конкретные заказы или в рамках программ модернизации, так как на изготовление каждой единицы требуются годы. WSJ

Для более детального понимания масштабов:

- **Стоимость:** Одна ракета-перехватчик стоит от \$3 до \$5 млн в зависимости от модификации (PAC-2 или PAC-3).
- **Производственный цикл:** На создание одной готовой ракеты уходит более двух лет, а в цепочке поставок задействованы сотни компаний.
- **Дефицит:** Объемы производства распределяются почти между 20 странами-операторами, из-за чего спрос значительно превышает текущие темпы выпуска. Википедия +2

№ 2.259-1

Статья Министра иностранных дел Российской Федерации С.В.Лаврова «Украина, Европа и глобальная безопасность»

2026-06-19

Эта статья С.В.Лаврова изначально планировалась для публикации европейским изданием Politico Europe, однако в последний момент по решению редакции публикация была отменена

Некоторые мысли вслух об урегулировании украинского кризиса, Европе и глобальной безопасности

Главы Британии, Франции и ФРГ, а также В.Зеленский на встрече в Лондоне 7 июня выдвинули пять требований к России в качестве условий «справедливого и прочного мира» на Украине. На основе этого набора требований объединённая Европа предлагает вести диалог с Москвой.

1. Предыстория

Весь опыт ведения переговоров с Европой как частью «коллективного Запада» за последние 20 с лишним лет свидетельствует только об одном. Переговоры с Россией – это обманная тактика, дипломатическое прикрытие геополитической экспансии Запада и его институтов, прежде всего НАТО и Евросоюза на Восток – в направлении российских границ.

Вклад Европы в разжигание украинского кризиса отрицать невозможно. Вместе с американцами европейцы инспирировали «оранжевую революцию» в Киеве в 2004 году. Ради создания антироссийского плацдарма на Украине

годами скупали политиков и целые партии, переписывали историю и образовательные программы, подкармливали и выращивали украинский национализм, делали всё, чтобы отдалить Украину от России.

В 2013 году Евросоюз отверг наше предложение поискать компромиссную развязку по соглашению об ассоциации, к заключению которого Брюссель принуждал В.Януковича.

Напомню: Украине предлагалось открыть свои рынки без обещаний взаимности, хотя это было бы несовместимо с продолжением участия Киева в зоне свободной торговли **СНГ**. После того как В.Янукович попросил отложить подписание соглашения, европейцы спровоцировали уличные беспорядки, а затем и госпереворот в Киеве в феврале 2014 года.

Затем Германия, Франция и **Польша** повели себя также вероломно. Предоставив гарантии исполнения соглашения оппозиции с В.Януковичем, они «умыли руки», как только эта самая подконтрольная им оппозиция взяла власть: демократия, мол, может принимать неожиданные обороты.

Далее европейцы стали поддерживать новые власти. Когда 2 мая 2014 года в Одессе были сожжены десятки ни в чём не повинных сторонников сближения с Россией, из Европы не раздалось ни слова осуждения.

Будучи гарантами Минских соглашений 2015 года, Франция и Германия де-факто поощряли саботаж обязательств украинским режимом. Как признали А.Меркель и Ф.Олланд уже после начала СВО, выполнение Киевом Минских соглашений, одобренных единогласно Совбезом ООН, не планировалось. Была поставлена задача выиграть время для «укрепления мощи» ВСУ, накачки их западным оружием.

Россия, в свою очередь, делала максимум возможного, чтобы преодолеть кризис безопасности в Европе при помощи дипломатии.

Однако в январе 2022 года **США** и НАТО отклонили российское предложение заключить юридически обязывающие соглашения о взаимных гарантиях безопасности. Европейские члены Альянса активно в этом соучаствовали.

После начала **специальной военной операции** единая Европа поддержала линию премьер-министра Британии на срыв Стамбульских переговоров между Россией и Украиной. Призыв Б.Джонсона к Киеву «ничего не подписывать и просто воевать» надолго закрыл возможности для реальной дипломатии.

2. Нынешняя ситуация

Возникает вопрос, с чего вдруг европейские лидеры «сменили пластинку» и заговорили о переговорах и что они преследуют своими заявлениями?

Например, согласно заявлениям главы дипломатии Евросоюза К.Каллас, диалог с Россией нужен, чтобы донести до нас условия Европы, включая выплату «репараций» Украине, вывод войск из Приднестровья и Закавказья, отмену закона об «иноагентах» и установление предельной численности Вооружённых Сил Российской Федерации.

Она считает, что «невозможно достичь справедливого и прочного мира без привлечения России к ответственности». 19 мая этого года представитель Евросоюза в ходе заседания Совета Безопасности ООН подчеркнул, что «военная поддержка Украины не противоречит стремлению к миру, она является предварительным условием для проведения добросовестных переговоров».

Переговоры с Россией Европа намерена вести параллельно с продолжением юридической агрессии, осуществляемой по линии **Совета Европы**. При этой некогда уважаемой организации создаются структуры «для привлечения России к ответственности»: «реестр ущерба», «претензионная комиссия» и «специальный трибунал».

Евросоюз дал «зелёный свет» задержаниям торговых судов в открытом море. Несколько инцидентов уже произошло на Балтике и в Атлантике. Одновременно Запад закрывает глаза на террористические диверсии ВСУ в Чёрном и Средиземном морях.

Таким образом, **реальная цель европейских лидеров – не переговоры с Россией, а спасение режима В.Зеленского, сохранение его как плацдарма для продолжения борьбы с нами.**

Для этого в европейских столицах хотят добиться скорейшего прекращения огня, чтобы не допустить краха ВСУ на фронте.

- 1) — «Подморозить» конфликт без устранения его первопричин.
- 2) — И сразу ввести на Украину воинские контингенты британо-французской «коалиции желающих».

Общеизвестно, что европейские элиты инвестировали в противостояние с Россией свой «политический капитал», потратили сотни миллиардов долларов на поддержку киевского режима, на наращивание военных бюджетов стран Евросоюза и НАТО.

Достигнуть «боеготовности» для конфликта с Россией в Европе планируют к 2030 году.

1) — До этого хотят тянуть время различными способами.

2) — Как цинично заявил в апреле этого года начальник бельгийского генштаба, «у нас есть ещё несколько лет благодаря крови украинцев, которые покупают нам это время».

Единая Европа продолжает грезить экспансией, намерена осваивать Украину и Молдавию, втягивает в свою орбиту Армению.

НАТО расширилась на Восток, поглотив Финляндию и Швецию.

Украина рассматривается в качестве «ударного кулака» будущих европейских вооружённых сил, автономных от США и НАТО.

3. Риски для глобальной безопасности

Такая ситуация несёт серьёзные риски для глобальной безопасности, так как прямое столкновение между НАТО и Россией может быстро перерасти в обмен ядерными ударами с катастрофическими последствиями.

Под лозунгом «стратегической автономии» в Европе происходит серьёзное укрепление силовых потенциалов, в том числе в ядерной сфере. Глубокое беспокойство вызывают намерения Парижа предоставить «ядерный зонтик» нескольким странам Евросоюза и НАТО. К укреплению безопасности ни самой Франции, ни получателей её «помощи» это точно не приведёт.

При всём этом политические и военные деятели в Европе приписывают России агрессивные планы, которые, якобы, не ограничиваются Украиной.

Президент России много раз заявлял, что это – бред, провокация и дезинформация с целью выбивания бюджетных денег на борьбу с Россией.

И это не тот фон, на котором можно вести содержательные переговоры о чём бы то ни было.

4. Позиция России

Что касается переговоров, то, как отметил В.В.Путин в очередной раз на Петербургском международном экономическом форуме, **мы ни с кем от контактов не отказываемся.**

Однако воспринимаем Европу как заинтересованную в поражении России сторону конфликта, да европейцы и сами себя именно так открыто позиционируют.

Соответственно, диалог с Европой не может выстраиваться так, если бы она была беспристрастным сторонним наблюдателем.

Россия предпочитает, чтобы цели СВО были достигнуты при помощи дипломатии.

— Для этого нужно, чтобы безопасность России на западных рубежах, честь и достоинство наших граждан и соотечественников, включая их право на родной русский язык и православную веру, были надежно обеспечены.

Не может быть и речи о продолжении западной военно-политической и экономической экспансии – это противоречит императивам многополярного мира.

Европейским лидерам нужно понять, что та модель региональной безопасности, которая строилась в Европе десятилетиями, начиная с принятия Хельсинкского Заключительного акта в 1975 году, разрушена их же руками.

Возврата к ней не будет.

Сейчас нужно двигаться в направлении создания общеконтинентальной, открытой для всех стран Евразии, архитектуры безопасности, отражающей многополярные реалии современности. Растоптанный в евроатлантических построениях принцип равной и неделимой безопасности можно воплотить в жизнь в новой евразийской архитектуре.

Когда созреют условия, Европа сможет подключиться к этой большой работе.

Главное – для содержательного диалога требуется восстановить доверие, подорванное антироссийскими действиями Запада и Европы как его составной части в эпоху после «холодной войны».

Доверие можно вернуть только практическими шагами, доказывающими искренность

— отказа от **использования дипломатии в качестве прикрытия для реализации экспансионистских замыслов.**

Доверие нельзя вернуть, а диалог возобновить при помощи ультиматумов наподобие того, что был предъявлен России в Лондоне 7 июня.

Вместо эпилога:

Показательно, что лондонский ультиматум был безапелляционно подтверждён послами Британии, Франции и ФРГ на **встрече в российском МИДе 11 июня**, о которой они настойчиво просили. Это было единственной целью их визита в российское внешнеполитическое ведомство.

№ 2.259-2

Спільний ультиматум у Лондоні: європейські лідери висунули Путіну умови для миру в Україні

German Chancellor Friedrich Merz, President of Ukraine Volodymyr Zelensky, Britain's Prime Minister Keir Starmer and French President Emmanuel Macron pose for a photograph outside 10 Downing Street in London, Britain, 07 June 2026. Starmer is hosting the Presidents of Ukraine and France and the Chancellor of Germany to discuss support for Ukraine

2026-06-08

У Лондоні обговорили шлях до миру:

— європейські лідери озвучили вимоги до Кремля.

Велика Британія, Німеччина та Франція закликали російського диктатора Владіміра Путіна погодитися на негайне і повне припинення вогню в Україні, що дозволить розпочати переговори про тривалу мирну угоду.

Спільну заяву лідери європейських держав зробили після термінової зустрічі з українським президентом Володимиром Зеленським у Лондоні.

Зустріч, на якій обговорювалися умови припинення війни, відбулася за ініціативи глави уряду Великої Британії Кіра Стармера.

Спільна заява європейських лідерів з'явилася на тлі того, як минулого тижня Путін відхилив пропозицію України щодо припинення вогню, а також після суттєвої ескалації бойових дій цими вихідними.

Президент Франції Емманюель Макрон та німецький канцлер Фрідріх Мерц приєдналися до Стармера у рішучому засудженні триваючих російських ракетних атак на українські міста та інкурсій дронів на територію країн НАТО.

Будь-яка угода з Путіним вимагатиме від Росії виконання п'яти вимог:

- (1) Повне припинення бойових дій.
- (2) Початок мирних переговорів виключно на поточній лінії зіткнення, при цьому міжнародно визнані кордони не можуть бути змінені силою.
- (3) Надання Україні чітких і надійних безпекових гарантій, які включатимуть розгортання багатонаціональних сил.
- (4) Збереження замороженими сотень мільярдів доларів російських активів доти, доки Росія повністю не компенсує Україні збитки.
- (5) Надійне забезпечення та захист стратегічних європейських інтересів.

№ 2.260

Епопея с Ираном... На что обращать внимание в Украине и в Беларуси

2026-06-17

Тышкевич

Итак, предварительная сделка США-Иран будет подписана через два дня. По большому счёту, Тегеран получил почти всё что хотел. Условия значительно лучше (в части санкций, разморозки активов, инвестиций), чем были в договоре 2015 года. Том самом, который так критиковал Трамп. И из которого он вышел.

Но нам важно другое. В частности

1. 300 мрд "на восстановление Ирана"

— Это попытка перебить китайскую программу инвестиций на 400 млн, которая была согласована пару лет назад.

Не факт, что у Трампа получится.

Да и с точки зрения Украины важно иное - будет ли прописано участие "Совета Мира" Трампа в распределении или контроле над распределением этих средств. Такая вероятность возможна, поскольку среди учредителей СА, ОАЭ, Катар, Пакистан. То есть государства, которые так или иначе будут вкладывать средства в восстановление Ирана.

В случае если Board of Peace будет задействован, для Вашингтона алгоритм станет базовым в том числе в вопросах других конфликтных площадок.

— Естественно, и в Украине.

— Вот на этом получаем задачу "со звёздочкой" для Офиса президента и МИД.

— И белорусской администрации президента и белорусского МИД.

Если посмотреть в число учредителей Совета Мира, среди учредителей есть Республика Беларусь.

И алгоритм "работы совета мира" - прекрасная площадка "заехать" на украинский рынок не как соагрессор, а как полноправный участник трамповского Совета.

В таком случае у Киева возможностей для противодействия будет крайне мало. Если не подготовить почву, то такая возможность одна - выход из возможных мирных соглашений.

Именно этот факт является одной из причин почему Киев уже полгода как активно говорит об угрозе со стороны Беларуси.

Так называемый "польский конспект".

— Когда на фоне американского переговорного трека с Минском, Варшава подняла ставки и смогла вплести свои интересы. Частично в американский трек, частично создав свой.

Тоже говорили о военной угрозе, тоже повышали ставки. Минск пошёл на уступки.

В случае с Украиной имеем этап повышения ставок.

И заявления из Минска касательно желания "смягчить углы". Тут и про "мясной фарш" и про "неспособность защитить территорию в случае войны" и про прощение у Зеленского.

Пациент "почти готов".

Не столько из страха перед заявлениями Мадяра, сколько из-за запаха денег в будущем. И перспективы обеспечить спокойный транзит власти в выбранный им момент. Для данного персонажа это прекрасные мотиваторы.

Вот тут для украинской стороны важно сформулировать свои претензии.

— **Публичную (но мало реализуемую часть), желаемую и границы реальных компромиссов.**

1) Первая - в СМИ. 2) Вторая партнёрам. 3) Третья без лишней артикуляции.

Если этого не будет, тогда западня с "Советом мира" станет реальностью.

Как это может выглядеть с точки зрения долгосрочной политики описывать ещё осенью в небольшом докладе.

Видео презентации и ссылка на текст будут в комментариях.

2. И это уже про перспективы

— **Если (точнее когда) Иран выходит из изоляции, новый толчок получают сразу несколько геополитических проектов.**

С одной стороны Индия активизирует работу по маршруту Север-Юг. Но для нас более важным является практический запуск работы над коридором ИМЕЕЕС. Он замыкается в средиземном море и осью сотрудничества (а так же движения товаров) может зайти в Чёрное море. Если Украина пассивна - все выгоды получают соседи: Румыния, Венгрия, Болгария. Если активна - можно замкнуть на свою территорию. И даже больше - вести разговор о параллельном коридоре "Север-Юг", но уже не через территорию РФ.

2-а

Ещё один коридор - так называемый "серединный" коридор Пояса и Пути. Через Иран, Турцию в Европу. Сегодня это и Азербайджан и Армения и Грузия. И транзит не только через Грецию, но и через черноморские порты. Первоначальная идея коридора предусматривала Одессу как ключевой порт. Наша пассивность привела к тому что Украина "сама себя стёрла" из проекта. И вновь возможная выгода для соседей. Для Украины - вопрос.

Перекрёсток Мира. Политический проект Армении. Да, Ереван, в отличие от Киева предлагает механизм как вплести страну в мировую экономическую систему. В том числе в новых технологиях. Это такой себе узел одновременно и на "Север-Юг" и на срединном коридоре Китая и на IMEEES и на предлагаемом Ираком проекте IDR. Логистика, инвестиции в промышленность, обмен технологиями. Вновь один из выходов - Чёрное море. Казалось бы, в свете изменения политики Еревана и поиска экономических партнёров на поствойну нам стоило бы уже полгода как хотя бы наблюдать за инициативой. Увы, упоминаний о ней в Украинской прессе практически не было. Серьёзной аналитики на данную тему тоже не встречал.

Таким образом п. 2 во всей полноте - ещё одна "задача со звёздочкой" для МИД Украины.

Активизация контактов на Юго-восточном направлении. Турция, Армения, Индия, Китай. И предложение своих проектов.

Например, та же евроколея от Одессы до западной границы - масштабный проект, который делает Украину интересной для инициаторов всех перечисленных экономических коридоров.

И укладывается в интересы ЕС, США, КНР, Турции и даже Индии. Одновременно.

Это минимум, база.

А есть ещё и вопросы энергетики, промышленной кооперации, технологического обмена.

Ведь если мы будем после войны предлагать лишь военную силу (точнее военный опыт) и зерно - это слабые позиции в новой мировой системе.

*И вот насчёт последнего сделаю небольшой анонс — как раз закончил работу над докладом **про создаваемые политические и экономические коридоры вокруг** (увы, но именно вокруг) Украины.*

И о том, как нам стать частью новой системы. Надеюсь, через пару недель сделаем презентацию.
